

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

Sekce průmyslu
Odbor ekonomických analýz
listopad 2015

Analýza vývoje ekonomiky ČR za 2. čtvrtletí 2015

OBSAH

SHRNUTÍ	3
I. HLAVNÍ TENDENCE MAKROEKONOMICKÉHO VÝVOJE	6
I.1 VÝKONNOST EKONOMIKY	6
I.1.1 Ekonomický růst	6
I.1.2 Reálná konvergence	8
I.2 TRH PRÁCE.....	10
I.3 CENOVÝ A FISKÁLNÍ VÝVOJ	17
I.3.1 Cenový vývoj	17
I.3.2 Ceny v mezinárodním srovnání	21
I.3.3 Fiskální vývoj	23
I.4 MĚNOVÁ POLITIKA	28
I.4.1 Měnová politika	28
I.4.2 Směnné kurzy	34
I.4.3 Vnější rovnováha	39
I.5 KAPITÁLOVÝ TRH	45
I.5.1 Globální trhy.....	45
I.5.2 Kapitálový trh v ČR	48
II. VÝVOJ REÁLNÉ EKONOMIKY	52
II.1 PRŮMYSL.....	52
II.2 STAVEBNICTVÍ	64
II.2.1 Produkce, zaměstnanost a produktivita, stavební povolení	64
II.2.2 Bytová výstavba	68
II.2.3 Stavebnictví v EU	70
II.3 ZAHRANIČNÍ OBCHOD	73
II.3.1 Souhrnné výsledky	73
II.3.2 Teritoriální struktura	77
II.3.3 Komoditní struktura	82
II.3.4 Zahraniční obchod EU	84
II.4 VNITŘNÍ OBCHOD	87
II.4.1 Souhrnné výsledky	87
II.4.2 Vnitřní obchod v EU	90
TABULKOVÁ PŘÍLOHA	93

V materiálu jsou obsaženy údaje podle stavu k 1. 10. 2015.

SHRNUTÍ

Kurs robustního hospodářského růstu, nastoupený na počátku letošního roku, ještě dále zrychlil.

Ve 2. čtvrtletí vzrostla výkonnost domácí ekonomiky meziročně o 4,6 % a proti 1. čtvrtletí si připsala 0,5 p. b. navíc. To je zároveň nejvyšší dynamika od roku 2007, kdy rostla o 5,3 %. **Významný podíl na aktuálním výsledku má silící optimismus**, který vládne napříč celým hospodářstvím. Firmy těží z rostoucí domácí i zahraniční poptávky, vesměs nepolevují v dynamice své produkce a jejich celkově příznivý obraz je doplňován vyšší investiční aktivitou. Lidé věří v další prosperitu, což se promítá do růstu jejich spotřeby a vyšší ochoty investovat do bydlení.

Z pohledu vnějšího prostředí nenalomila důvěru v budoucí tuzemský vývoj ani přetrvávající agonie kolem řecké dluhové krize, stejně jako **nepřesvědčivý růst reálné ekonomiky Evropské unie**. Ve 2. čtvrtletí se výkon Unie zvýšil meziročně o 1,9 %, což bylo pouze o 0,2 p. b. více než v 1. čtvrtletí. Rostly všechny její ekonomiky, až na finskou, která po loňském poklesu letos pouze stagnuje. **Nejlépe si vedla Malta** (růst o 4,8 %), **následovaná Českou republikou** (4,6 %), z velkých ekonomik si solidní růst udrželo Španělsko (3,1 %) a Spojené Království (2,6 %). Tradiční tahoun evropské ekonomiky, Německo, sice zrychlilo růst na 1,6 %, ale zaostalo za průměrem EU. Z pohledu struktury se na růstu hrubého domácího produktu evropské osmadvacítky podílely všechny výdajové položky, kromě zásob. Mírně posílil vliv spotřeby domácností a investic, nejzřetelnější změnou však byla obnova předstihu růstu vývozu (5,4 %) před dovozem (5,1 %), která se však do výraznějšího zrychlení ekonomiky EU zatím nepromítla.

Také v tuzemské ekonomice působil zahraniční obchod prorůstově, na rozdíl od roku 2014 a letošního 1. čtvrtletí, kdy hospodářské oživení naopak zpomaloval. Jeho kladný vliv však byl slabý a korespondoval s pouze nevýrazným přebytkem salda zahraničního obchodu se zbožím a službami (ve stálých cenách). Na vývozu (růst o 6,9 %) se tradičně nejvíce podílely dopravní prostředky, dále pak elektrická zařízení, pryž a plasty, zatímco dovoz (růst o 7,1 %) táhly stroje a elektrická zařízení, subdodávky pro automobilový průmysl a také kovodělné a chemické výrobky.

Rozhodujícím faktorem růstu tak zůstala domácí poptávka. Výdaje domácností od počátku roku 2014 **postupně akcelerují**, ve 2. čtvrtletí t. r. na 3,1 %. Vedle optimistických očekávání ohledně budoucího vývoje stojí za tímto růstem také určité uvolnění napjatosti v rodinných rozpočtech a nízká nezaměstnanost. **Růst kapitálových investic zrychlil** dokonce na 7,3 %, především díky investicím do staveb, podporovaným snahou dočerpávat prostředky ze strukturálních fondů EU, ale rostly i soukromé investice do strojů a zařízení. Významně se naopak snížil prorůstový vliv zásob, protože efekt nízké srovnatelné základny již pominul.

Růstu reálné ekonomiky napomáhala příznivá domácí prostředí. **Na trhu práce zrychlil růst počtu zaměstnaných osob** na meziročních 1,7 % (na 5 044,3 tis. osob), za pokračujícího trendu vyššího přírůstku počtu zaměstnanců (jejich podíl na celkové zaměstnanosti činil 82,5 %) a poklesu počtu podnikatelů.

Obecná míra nezaměstnanosti se snížila na 5 % (tj. meziročně o 1,1 p. b.) a v zásadě tak kopírovala vývoj harmonizované míry nezaměstnanosti, která ke konci června klesla na 4,9 %, a zařadila ČR na pozici země s druhou nejnižší nezaměstnaností v EU (za Německem s mírou nezaměstnanosti 4,7 %). K pozitivnímu posunu došlo také ve mzdovém vývoji, kde dosud mírný **meziroční růst průměrné mzdy přidal** v nominálním vyjádření na 3,4 % a reálně na 2,7 %, což v obou případech byla nejrychlejší tempa od konce roku 2009.

Inflace, která na počátku roku zřetelně ztratila na síle a téměř atakovala hranici deflace, **našla** ve 2. čtvrtletí slabý **růstový potenciál**. Postaraly se o to jak přechodně rostoucí ceny ropy a zmírnění efektu loňské dobré úrody, který postupně uvolňoval ceny potravin, tak i rostoucí domácí poptávka a zlepšení situace na trhu práce. Průměrná míra inflace se první dva měsíce kvartálu držela na úrovni 0,4 % a v červnu se posunula na 0,5 %.

Průmysl po mírném zpomalení růstu v závěru předchozího roku **zrychlil** ve 2. čtvrtletí 2015 **meziroční tempo** na 5,3 %, i přes vyšší základnu předchozího roku. **Hlavním nositelem růstu zůstala výroba motorových vozidel**, která se na celkových tržbách odvětví podílela více než čtvrtinou. Byla tažena zvyšující se poptávkou po nových vozech jak v tuzemsku, tak i v zahraničí.

V členění podle hlavních průmyslových seskupení rostla produkce ve všech z nich, s výjimkou výroby energií (pokles o 2,6 %). **Meziročně nejvíce se zvýšila výroba pro investice** (o 7,9 %), což spolu s růstem výroby pro dlouhodobou spotřebu (o 4,3 %) korespondovalo se současným vývojem ekonomického výkonu, charakterizovaným růstem investiční aktivity. Vyšší růst produkce u nadnárodních společností se promítl do nárůstu výroby meziproduktů (o 6,1 %), za ní pak následovala výroba pro krátkodobou spotřebu (o 4,9 %).

V průmyslu pokračoval růst zaměstnanosti, průměrný počet zaměstnanců stoupl ve 2. čtvrtletí meziročně o 2,3 %, z toho ve zpracovatelském průmyslu o 2,6 %. Tento trend se promítl do zpomalení růstu produktivity práce na 2,1 % (ve zpracovatelském průmyslu na 2,0 %), což ve srovnání s 2. čtvrtletím 2014 bylo o 6,8 p. b. pomalejší tempo. Průměrná hrubá měsíční mzda vzrostla meziročně o 3,2 % (z 2,2 % v 1. čtvrtletí) a činila 26 773 Kč.

Stavební produkce vzrostla ve 2. čtvrtletí 2015 meziročně o 10 % a **navázala na růstový trend** nastoupený již na počátku roku 2014, letos však s výrazně rychlejšími tempy. Stavebnictví tak pozvolna smazává propad proti výsledkům dosahovaným v předkrizových obdobích. Pomáhá mu jak pokračující **investiční aktivita státu, tak i snaha o vyčerpání dotací z fondů EU** do konce roku 2015. Dominovalo především inženýrské stavitelství, které si připsalo meziroční růst 23,7 %, s tím, že jeho dynamika v průběhu 2. čtvrtletí postupně akcelerovala. Pozemní stavitelství rostlo značně pomaleji, o 3,8 %, a na rozdíl od inženýrského stavitelství si

neudrželo růst po celé čtvrtletí, navzdory silné poptávce po bydlení, rekordně nízkým úrokovým sazbám a dostupným hypotékám.

Zaměstnanost ve stavebnictví se snižuje nepřetržitě již od konce roku 2010, a v průměru za letošní 2. čtvrtletí klesla meziročně o 1,5 %, tj. více než v 1. čtvrtletí (-0,8 %), ale již méně než ve 2. čtvrtletí 2014 (-2,2 %). Průměrná hrubá nominální mzda se zvýšila meziročně o 4,7 % a činila 23 323 Kč.

Zahraniční obchod (podle přeshraniční statistiky) **pokračoval v meziročním růstu**, nicméně jeho dynamika vlivem vysoké srovnávací základny loňského roku zpomalila jak u vývozu, tak i dovozu, na téměř polovinu. Vývoz vzrostl ve 2. čtvrtletí 2015 o 7,6 % a na rozdíl od 1. čtvrtletí předstihl tempo růstu dovozu, které dosáhlo 7 %. **Obchodní bilance skončila přebytkem** 123,1 mld. Kč, o 13,1 mld. Kč meziročně vyšším. Nadále platilo, že vývoz těžil z příznivé situace na evropských automobilových trzích, ze silné poptávky dalších oborů zpracovatelského průmyslu a oslabení koruny. Na druhou stranu slabý kurz koruny zatěžoval dovozy, které byly podporovány rovněž dalšími faktory, jako vyšší spotřebou domácností a intenzivnější průmyslovou aktivitou.

Rozhodující část obchodní výměny byla tradičně realizována v rámci zemí Evropské unie, kam směřovalo 82,6 % celkového domácího vývozu a 66,6 % dovozu. Vývoz do tohoto seskupení vzrostl meziročně o 7,9 %, dovoz o 7,2 % a obchodní bilance skončila aktivem 235,3 mld. Kč, což bylo proti 2. čtvrtletí 2014 o 20,7 mld. Kč více. Přes deklarovanou větší diverzifikaci českých vývozů mimo Evropu, se tak nadále prosazuje silná závislost domácí ekonomiky na hospodářství EU. **Ve zbožové struktuře zvýšily svůj dominantní podíl stroje a dopravní prostředky**, a to na celkových vývozech na 55,1 % (o 0,4 p. b.) a dovozech na 44 % (o 1,1 p. b.). K vývozům nejvíce přispěla silniční vozidla růstem o 13,3 %, což se odrazilo v dalším posílení jejich pozice na celkových vývozech (zvýšení podílu na 36,5 % s meziročním růstem o 1,6 p. b.).

Příznivý vývoj na trhu práce, charakterizovaný poklesem nezaměstnanosti a růstem reálných mezd, se spolu s nízkou inflací promítly do spotřebitelské důvěry a větší ochoty obyvatelstva utrácet. **Maloobchodní tržby vzrostly** ve 2. čtvrtletí meziročně reálně o 8,3 % a udržely si nejvyšší dynamiku od roku 2007. Nárůst tržeb zaznamenaly všechny hlavní sortimentní skupiny zboží. Disponibilní důchod domácností zrychlil meziroční tempo růstu na 3,7 %, což vedlo k navýšení jejich úspor meziročně o 4,2 %.

I. HLAVNÍ TENDENCE MAKROEKONOMICKÉHO VÝVOJE

I.1 VÝKONNOST EKONOMIKY

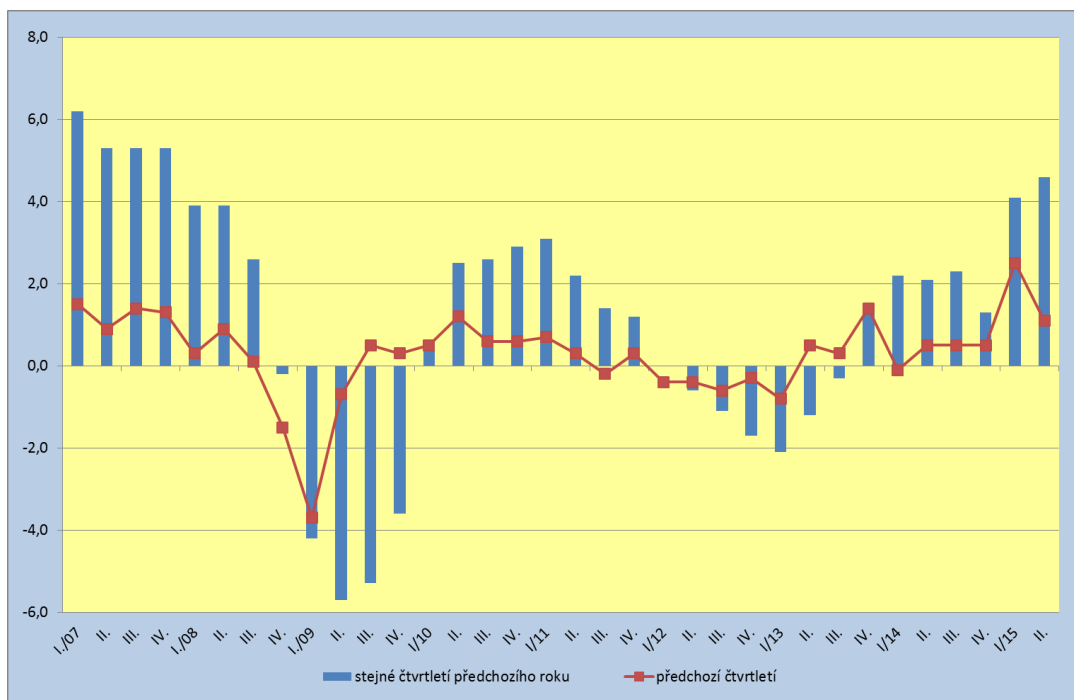
I.1.1 Ekonomický růst

Ekonomika pokračuje v robustním růstu, ...

Domácí ekonomika zažívá od počátku roku 2015 silný boom. Její výkonnost vzrostla ve 2. čtvrtletí meziročně o 4,6 %, takže o 0,5 p. b. ještě vylepšila výsledek předchozího čtvrtletí. Rychleji rostla naposledy ve 4. čtvrtletí 2007 (o 5,3 %). Současný dynamický růst se odehrává v prostředí rostoucí důvěry domácností a podnikatelského sektoru v další prosperitu, což se promítá jak do růstu spotřeby, tak i investiční aktivity.

Solidního výsledku dosáhl hospodářský růst také podle dat srovnávajících mezičtvrtletní vývoj. Ve 2. čtvrtletí se hrubý domácí produkt zvýšil o 1,1 %, což bylo proti 2,5 % v 1. čtvrtletí sice méně, ale toto zpomalení souviselo s odezněním jednorázových faktorů (výkyv v inkasu daní a mimořádné zvýšení stavu zásob), které měly významný vliv na výsledek 1. čtvrtletí.

Graf č. I.1.1.1 Hrubý domácí produkt
(stálé ceny, sezónně očištěné údaje, změna v %)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

... který byl tažen zejména domácí poptávkou, ...

Meziroční růst tuzemského hrubého domácího produktu zajistily všechny hlavní položky, tentokrát i čistý vývoz, který v roce 2014 a v 1. čtvrtletí letošního roku hospodářský růst zpomaloval:

... a to jak konečnou spotřebou, ...

- **Zvýšil se vliv konečné spotřeby,** jejíž výdaje se podílely na růstu 1,9 p. b., z toho spotřeba domácností 1,5 p. b. **Výdaje domácností** od počátku roku

2014 postupně akcelerují a ve 2. čtvrtletí t. r. **vzrostly** o 3,1 %. Vedle optimistických očekávání ohledně budoucího vývoje stojí za tímto růstem také určité uvolnění napjatosti v rodinných rozpočtech a nízká nezaměstnanost. Zájem spotřebitelů se soustředil především na zboží, zejména předmětů dlouhodobé spotřeby, v mírném růstu však pokračovaly i výdaje za služby. **Vládní výdaje zpomalily růst** na 2,3 %;

*... tak i tvorbou
hrubého kapitálu, ...*

- **Příspěvek celkových investic oslabil** na 2,4 p. b., ale změnila se jeho struktura ve prospěch fixního kapitálu, který posílil na 1,8 p. b. a pokryl tři čtvrtiny přírůstku této položky. **Růst kapitálových investic zrychlil** na 7,3 %, především díky investicím do staveb a infrastruktury, podporovaným snahou dočerpávat prostředky ze strukturálních fondů EU, rostly však i soukromé investice do strojů a zařízení. **Prorůstový vliv zásob se naopak snížil** na 0,6 p. b. (proti 2,1 p. b. v 1. čtvrtletí 2015), protože efekt nízké srovnatelné základny již pominul;

*... mírně přispěl
rovněž vnější sektor*

- V zahraničním obchodě se zbožím a službami **rostl vývoz** (o 6,9 %) **i dovoz** (o 7,1 %) a kladný příspěvek dosáhl 0,3 p. b. Na vývozu se tradičně nejvíce podílely dopravní prostředky, dále pak elektrická zařízení, pryž a plasty. Důvodem byl tažen stroji a elektrickými zařízeními, subdodávkami pro automobilový průmysl a také kovodělnými a chemickými výrobky.

Vývoj hrubého domácího produktu a jeho poptávkové struktury je uveden v tabulkové příloze I. Makroekonomické ukazatele.

*Růst cenové hladiny
byl vyvolán
domácími výdaji*

Hrubý domácí produkt v běžných cenách vzrostl meziročně o 5,4 %, na 1 119 mld. Kč. **Úhrnná cenová hladina se zvýšila** o 0,7 %, především vlivem růstu cen **investic** (o 1,6 %) **a vládních výdajů** (o 1,3 %). Po stagnaci v 1. čtvrtletí se rovněž mírně zvýšily ceny výdajů na **konečnou spotřebu domácností** (o 0,4 %). Opačným směrem působily **směnné relace**, které po devíti čtvrtletích **ukončily období kladných hodnot** (deflátor vývozu zboží a služeb ve 2. čtvrtletí 2015 stagnoval, zatímco deflátoru jejich dovozu vzrostl o 0,1 %).

*Tvorbu produktu
zajistil hlavně
zpracovatelský
průmysl, ...*

Od 4. čtvrtletí 2013 roste stabilně hrubá přidaná hodnota (ve stálých cenách), ve 2. čtvrtletí meziročně o 3,8 %. **Téměř polovinu jejího růstu pokrývá zpracovatelský průmysl**, který má mezi odvětvími nejen největší váhu, ale roste také nejrychleji (o 7 %). Nicméně vyšší hospodářská aktivita byla rozprostřena napříč celou ekonomikou, z odvětví v působnosti MPO vzrostla hrubá přidaná hodnota ve stavebnictví o 3,1 % a v obchodě, vč. dopravy, o 2,8 %,

*... který si upevnil
své výsadní
postavení*

Podíl průmyslu na celkové hrubé přidané hodnotě (v nominálním vyjádření) **posílil** na 32,5 %, a to **díky zpracovatelskému průmyslu**, jehož podíl stoupl na 27,3 %. Vedle růstu výkonnosti zpracovatelského průmyslu vylepšil jeho pozici také růst cen (o 0,9 %), který byl mírně nad průměrem za hospodářství jako celek (0,6 %). Z dalších odvětví **nejvíce zvýšil svůj podíl na hrubé přidané hodnotě obchod a doprava** (na 18,2 %), ve kterém rostly ceny vůbec nejrychleji (o 2,7 %). Naopak cenový pokles v činnostech v oblasti nemovitostí (o 0,2 %) a slabý růst výkonu jejich pozici na celkové hrubé přidané hodnotě oslabil.

Tabulka č. I.1.1.1 Vývoj hrubé přidané hodnoty v 2. čtvrtletí 2015
(sezónně očištěné údaje, meziroční změna a příspěvek ke změně ze stálých cen, podíl odvětví v běžných cenách)

	Meziroční změna	Příspěvek ke změně	Podíl odvětví v %	
	%	proc. body	2. Q 2014	2. Q 2015
NH celkem	3,8	3,8	100,0	100,0
v tom: Průmysl	5,3	1,7	32,2	32,5
z toho: zpracovatelský	7,0	1,8	26,4	27,3
Stavebnictví	3,1	0,2	5,6	5,6
Obchod a doprava	2,8	0,5	18,0	18,2
Peněžnictví a pojišťovnictví	5,3	0,2	4,5	4,6
Informační činnosti	4,4	0,2	4,9	4,9
Činnosti v nemovitostech	1,4	0,1	8,3	8,0

Pramen: ČSÚ, propočty MPO

Produktivita práce pokračovala v růstu

Rostoucí ekonomická aktivita se projevila i na trhu práce. **Zaměstnanost** (v metodice národních účtů) ve 2. čtvrtletí **zrychlila meziroční růst** na 1,4 % a dosáhla 5 170 tis. osob. Více k růstu hrubé přidané hodnoty, téměř dvěma třetinami, však přispěla **produktivita práce**, která **se zvýšila o 2,4 % a prodloužila tak růstovou tendenci na sedm čtvrtletí v řadě**.

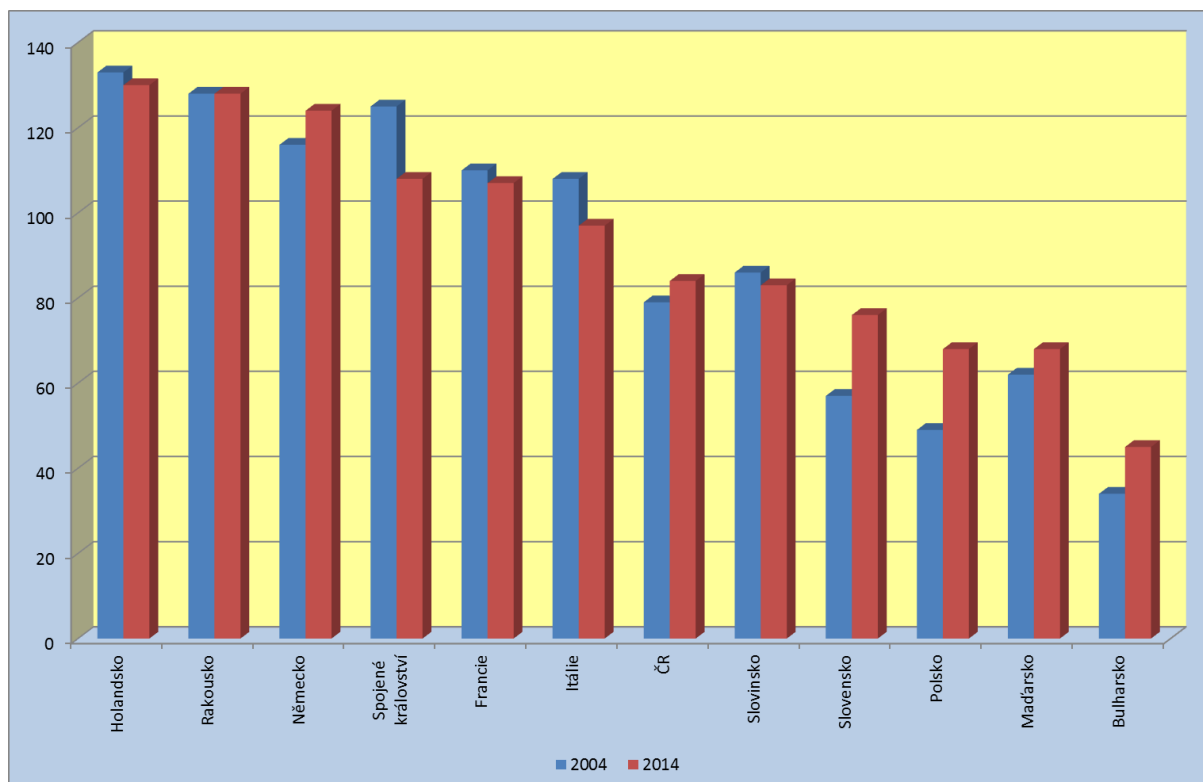
I.1.2 Reálná konvergence

Proces konvergence ČR k vyspělé Evropě byl obnoven

Rychlý růst domácí ekonomiky se nezbytně projeví přiblížením její výkonnosti vyspělé Evropě. Měla by tak ještě vylepšit své postavení z roku 2014, které je charakterizováno **hrubým domácím produktem na 1 obyvatele** (ve standardu kupní síly) **na úrovni cca 84 % průměru Evropské unie** (dostala se tak na hodnotu předkrizového roku 2007). Od roku 2004, kdy tuzemský hrubý domácí produkt na obyvatele dosahoval 79 % průměru EU, Česká republika **postoupila na 16. místo evropské osmadvacítky**, když za sebou nechala Řecko a Slovinsko. Nicméně z mezinárodního srovnání je také patrné, že **rychlejší míry konvergence dosahují další nové země Unie, které měly nižší startovací úroveň** (viz graf č. I.1.2.1).

Graf č. I.1.2.1 Hrubý domácí produkt na obyvatele
(PPS, v %, EU-28=100)

Pramen: Eurostat, graf MPO

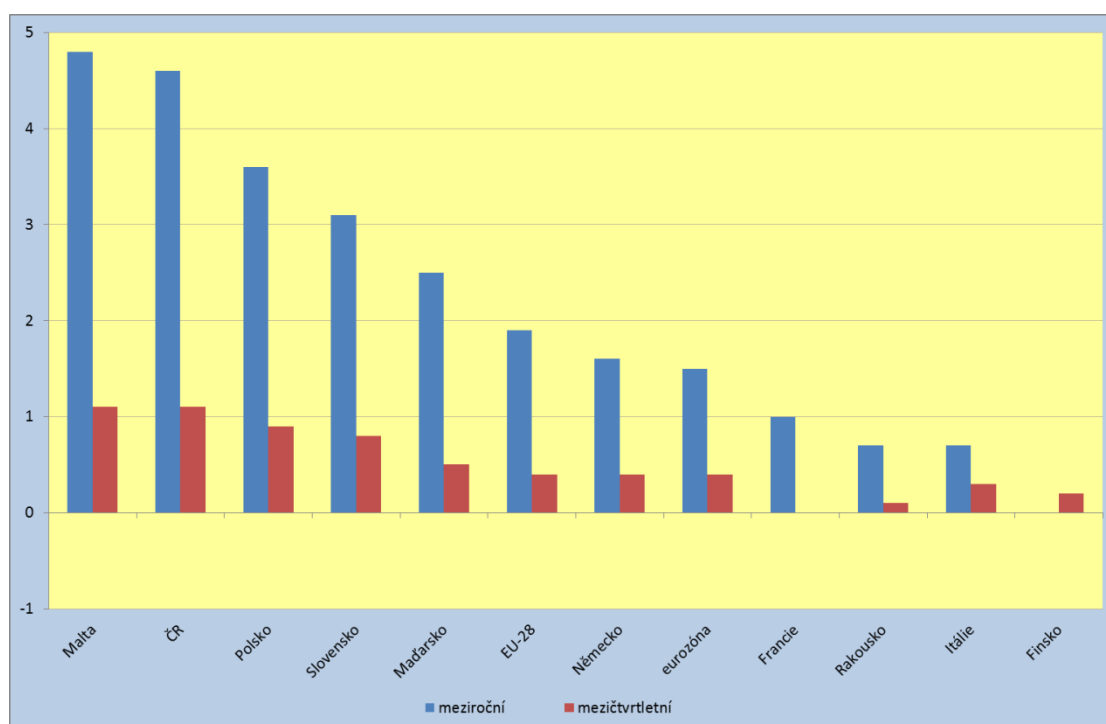
Hospodářský růst v EU je nepřesvědčivý, což je patrné jak z meziročního, ...

V roce 2015 Evropa na výraznější zrychlení hospodářského růstu zatím čeká. **Ve 2. čtvrtletí se výkon hospodářství Evropské unie zvýšil meziročně o 1,9 %, což bylo pouze o 0,2 p. b. více než v 1. čtvrtletí. Rostly všechny ekonomiky Unie** (k 1. 10. 2015 nebyly dostupné údaje za Irsko a Lucembursko), až na finskou, která po loňském poklesu od počátku letošního roku pouze stagnuje. **Nejlépe si vedla Malta** (růst o 4,8 %), **následovaná Českou republikou** (4,6 %) a s mírným odstupem také Rumunskem (3,7 %) a Polskem (3,6 %). Z velkých ekonomik si solidní růst udržuje Španělsko (3,1 %) a Spojené království (2,6 %), zatímco tradiční tahoun, **Německo**, sice zrychlilo růst na 1,6 %, ale **zaostalo za průměrem evropské osmadvacítky**. Mezi pěti zemí, jejichž růst nepřekročil 1% hranici, se zařadila Francie (1 %) a Itálie (0,7 %).

... tak zejména z mezičtvrtletního srovnání

Podle údajů srovnávacích mezičtvrtletní vývoj došlo v EU ve 2. čtvrtletí dokonce ke zpomalení růstu na 0,4 % (proti 0,5 % v 1. čtvrtletí). Nicméně mezičtvrtletně rostly už všechny členské země (rovněž při absenci údajů za Irsko a Lucembursko), s výjimkou stagnující Francie. To zároveň znamená, že hospodářská recese je již minulostí.

Graf č. I.1.2.2 Vývoj hrubého domácího produktu ve 2. čtvrtletí 2015 (v %)

Pramen: Eurostat, ČSÚ, graf MPO

K růstu EU nově přispěl čistý vývoz

Na meziročním růstu hrubého domácího produktu v zemích EU se podílely všechny výdajové položky, kromě zásob. Mírně posílil vliv konečné spotřeby domácností a investic, když si obě složky udržely tempa 1. čtvrtletí, tj. růst o 2,2 %, resp. o 2,6 %. Spotřeba vládního sektoru zpomalila na 1,4 %. Nejzřetelnější změnou ve struktuře růstu byla **obnova předstihu růstu vývozu (5,4 %) před dovozem (5,1 %)**, která se však do výraznějšího zrychlení ekonomiky EU zatím nepromítla.

I.2 TRH PRÁCE

Zaměstnanost meziročně vzrostla

Ve druhém čtvrtletí 2015 vzrostl počet zaměstnaných osob v ČR meziročně o 82,1 tis. osob (přírůstek o 1,7 %) na 5 044,3 tis. osob. Výrazně se na tomto zvýšení podílely osoby v pozicích zaměstnanců (meziroční nárůst o 97,2 tis. osob), jejichž podíl na celkové zaměstnanosti činil 82,5 %. Naopak počet podnikatelů v meziročním srovnání poklesl o 15,1 tis. osob a jejich podíl na celkové zaměstnanosti činil 17,5 %.

V analýze zveřejněné Českým statistickým úřadem v srpnu 2015 je uvedeno, že celkovou zaměstnanost v ČR významně ovlivňují podnikatelé. Podíl podnikatelů na celkové zaměstnanosti je v ČR pátý nejvyšší v rámci EU-28. Odvětvová skupina podnikatelů je různorodá. Téměř 60 % pracuje ve čtyřech odvětvových sekcích, a to ve stavebnictví, v obchodu, ve vědeckých a technických činnostech a ve zpracovatelském průmyslu. V České republice podnikají převážně muži (téměř 70 % všech podnikatelů), kdy nejvíce z nich podniká ve stavebnictví a obchodních činnostech. Ženy podnikatelky jsou zase nejvíce zastoupeny v profesních, vědeckých a technických činnostech.

Z pohledu dle vzdělanosti je nejnižší podíl podnikatelů mezi pracujícími se základním vzděláním (cca 10 %). Mezi pracujícími se středním vzděláním s maturitou či bez maturity není v počtu podnikatelů téměř rozdíl a jejich podíl činí 18 %. Nejvyšší podíl podnikatelů je mezi vysokoškoly cca 20 %.

Oproti předchozímu čtvrtletí se **počet zaměstnaných osob** (očištěný od sezónních vlivů) ve 2. čtvrtletí 2015 zvýšil o 15,2 tis. osob.

Míra zaměstnanosti (podíl počtu zaměstnaných osob ve skupině 15-64 letých) **dosáhla 70,2 %** a poprvé od roku 1993 tak překročila hranici 70 %. Ve srovnání s 2. čtvrtletím roku 2014 vzrostla míra zaměstnanosti o 1,5 p. b. Míra zaměstnanosti mužů se zvýšila o 0,9 p. b. na 77,8 %, míra zaměstnanosti žen vzrostla o 2,1 procentního bodu na 62,3 %.

Dle členění základních sektorů národního hospodářství se na meziročním růstu zaměstnanosti podílely všechny tři sektory. V **sekundárním sektoru** se počet pracujících osob meziročně zvýšil o 32,5 tis. na celkových 1 923,2 tis. osob. V **terciálním sektoru** služeb se počet pracujících zvýšil o 32,7 tis. osob na celkový počet 2 970,6 tis. osob. Neočekávaně vzrostl počet pracujících osob také v **primárním sektoru**, a to o 16,5 tis. (celkově 149,9 tis. osob).

*Nezaměstnanost
meziročně poklesla,
snížil se také počet
dlouhodobě
nezaměstnaných*

Obecná míra nezaměstnanosti (podle definice ILO¹ - populace ve věku 15-64 let) dosáhla ve 2. čtvrtletí 5,0 % a meziročně se tak snížila o 1,1 p. b.

Průměrný počet nezaměstnaných osob (definice ILO) se oproti 1. čtvrtletí 2015 snížil o významných 26,0 tis. osob. **Počet nezaměstnaných osob** se meziročně snížil o 56,8 tis. osob na celkových 261,8 tis. osob. Již delší časové období se pokles nezaměstnanosti projevuje větší měrou v ženské populaci (pokles o 31,5 tis. osob), než populaci v mužské (pokles o 25,3 tis. osob).

K meziročnímu snížení došlo také u počtu **dlouhodobě nezaměstnaných osob** (poklesl o 15,4 tis. na 122,2 tis. osob). Podíl dlouhodobě nezaměstnaných osob z celkového počtu nezaměstnaných tak činil 46,7 %.

V **třídění podle stupně dosaženého vzdělání** mají stabilně nízkou míru nezaměstnanosti vysokoškoláci (2,2 %) a osoby s úplným středním vzděláním s maturitou (3,7 %). **Vysokou míru nezaměstnanosti** vykazuje již dlouhodobě **skupina osob se základním vzděláním** (21,9 %). Významně však poklesla nezaměstnanost u skupiny osob se středním vzděláním bez maturity vč. vyučených (5,7 %), která se dlouhodobě vyznačovala nadprůměrnou mírou nezaměstnanosti.

Podíl nezaměstnaných osob (dle statistiky Ministerstva práce a sociálních věcí) **činil ke konci 2. čtvrtletí 6,2 %** což je o 0,2 p. b. méně, než v měsíci květnu a o 1,2 p. b. méně než v témže období roku 2014, kdy podíl činil 7,4 %. Podíl nezaměstnaných žen činil 6,5 %, podíl nezaměstnaných mužů 5,8 %.

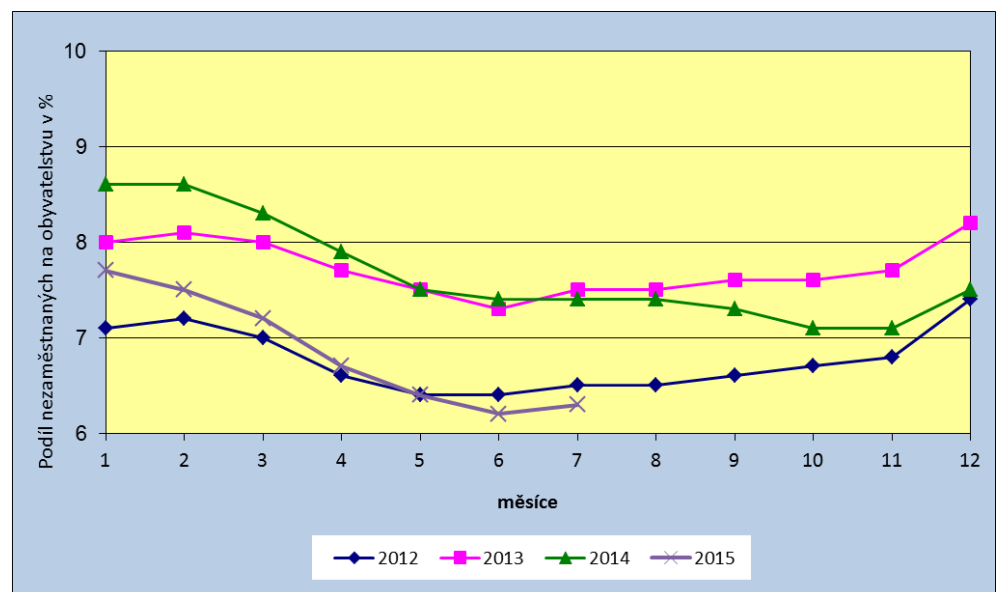
1 International Labour Organization (Mezinárodní organizace práce)

Tabulka č. I.2.1 Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu (v %)

	leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec	srpen	září	říjen	listopad	prosinec
2010	7,6	7,7	7,5	7,1	6,7	6,6	6,7	6,6	6,6	6,5	6,6	7,4
2011	7,6	7,5	7,2	6,7	6,4	6,3	6,4	6,4	6,3	6,2	6,3	6,8
2012	7,1	7,2	7,0	6,6	6,4	6,4	6,5	6,5	6,6	6,7	6,8	7,4
2013	8,0	8,1	8,0	7,7	7,5	7,3	7,5	7,5	7,6	7,6	7,7	8,2
2014	8,6	8,6	8,3	7,9	7,5	7,4	7,4	7,4	7,3	7,1	7,1	7,5
2015	7,7	7,5	7,2	6,7	6,4	6,2	6,3	6,2				
meziroční změna v p.b. 2010/2011	0,0	-0,2	-0,3	-0,4	-0,3	-0,3	-0,3	-0,2	-0,3	-0,3	-0,3	-0,6
meziroční změna v p.b. 2011/2012	-0,5	-0,3	-0,2	-0,1	0,0	0,1	0,1	0,1	0,3	0,5	0,5	0,6
meziroční změna v p.b. 2012/2013	0,9	0,9	1,0	1,1	1,1	0,9	1,0	1,0	1,0	0,9	0,9	0,8
meziroční změna v p.b. 2013/2014	0,6	0,5	0,3	0,2	0,0	0,1	-0,1	-0,1	-0,3	-0,5	-0,6	-0,7
meziroční změna v p.b. 2014/2015	-0,9	-1,1	-1,1	-1,2	-1,1	-1,2	-1,1	-1,2				

Pramen: MPSV

Graf č. I.2.1 Podíl nezaměstnaných osob na obyvatelstvu (v %)

Pramen: MPSV, graf MPO

Podíl nezaměstnaných stejný nebo vyšší než republikový průměr vykázalo 31 okresů. **Nejvyšší byl zaznamenán** v okresech: Most (11,9 %), Karviná (11,3 %), Ústí nad Labem (11,2 %), Bruntál (10,6 %), Ostrava-město (10,3 %), Chomutov (10,0 %) a Děčín a Sokolov (shodně 8,7 %). **Nejnižší podíl nezaměstnaných** vykazovaly okresy: Praha-východ (2,8 %), Prachatice (3,1 %), Rychnov nad Kněžnou (3,3 %), Benešov (3,4 %), Rokycany (3,6 %), Pelhřimov, Mladá Boleslav Jindřichův Hradec a Písek (shodně 3,7 %).

K 30. červnu 2015 evidoval Úřad práce ČR na svých krajských pobočkách **celkem 451 395 uchazečů o zaměstnání**, což bylo o 14 294 osob méně než ke konci měsíce května (pokles o 3,1 %). V porovnání se stejným obdobím roku 2014 byl zaznamenán pokles o 85 784 uchazečů o zaměstnání.

Meziměsíční pokles nezaměstnanosti byl registrován ve všech 77 okresech – největší byl v okresech: Prachatice (o 8,6 %), Český Krumlov (o 6,6 %), Jindřichův Hradec (o 6,4 %), Jeseník (o 6,3 %), Náchod a Prostějov (shodně o 5,4 %) a Chrudim a Rychnov nad Kněžnou (shodně o 5,1 %).

Prognózy ohledně vývoje nezaměstnanosti pro 3. čtvrtletí

Výsledky průzkumu „Manpower Index trhu práce²“ od společnosti Manpower Česká republika pro 3. čtvrtletí 2015 ukazují, že zaměstnavatelé v České republice předpovídají optimistické náborové aktivity. Nárůst počtu pracovních sil očekává 9 % zaměstnavatelů, snížení počtu pracovních sil předpovídá 2 % a žádné změny nepředpokládá 88 % zaměstnavatelů. Na základě těchto údajů **vykazuje Čistý index trhu práce pro Českou republiku pro 3. čtvrtletí 2015 hodnotu +7 %**.

V porovnání dle odvětví předpovídají zaměstnavatelé pro 3. čtvrtletí roku 2015 nárůst pracovních sil v osmi z deseti sektorů. Nejvyšší hodnotu Čistého indexu trhu práce hlásí sektory Stavebnictví, Zpracovatelský průmysl a Finance, pojištění, nemovitosti a další služby podnikům (+10 %).

Naopak mírný pokles počtu pracovních sil vykazuje dle průzkumu sektor Těžba nerostných surovin (Index -1 %).

Z regionálního pohledu (Čechy, Morava a Praha) očekávají zaměstnavatelé nárůst počtu pracovních sil ve všech třech regionech. Nejsilnější Index práce hlásí Morava (+13 %), o něco slabší Index práce předpokládají zaměstnavatelé v Praze a v Čechách (shodně +4 %). V porovnání s předchozím čtvrtletím zůstávají náborové plány ve všech třech regionech poměrně stabilní.

Dlouhodobá predikce

Z posledního průzkumu prognóz makroekonomického vývoje, který vydalo Ministerstvo financí v červenci 2015, vyplývá, že situace na trhu práce v 1. čtvrtletí 2015 v zásadě odpovídala zlepšující se pozici české ekonomiky. Zatímco zaměstnanost se nadále zvyšovala, pokles nezaměstnanosti pokračoval. Na základě lepšího než očekávaného vývoje v 1. čtvrtletí 2015 zvýšilo MF predikci růstu zaměstnanosti v roce 2015 na 1,0 % (oproti původní predikci 0,7 %). Predikce pro rok 2016 je ponechána na 0,2 %, neboť je zde stále předpoklad, že zaměstnavatelé budou preferovat růst mezd před dalším významnějším zvyšováním počtu zaměstnaných. Ohledně míry nezaměstnanosti je predikován jen mírný pokles. Míra nezaměstnanosti by v průměru za rok 2015 měla dosáhnout 5,7 %, v roce 2016 pak 5,5 %.

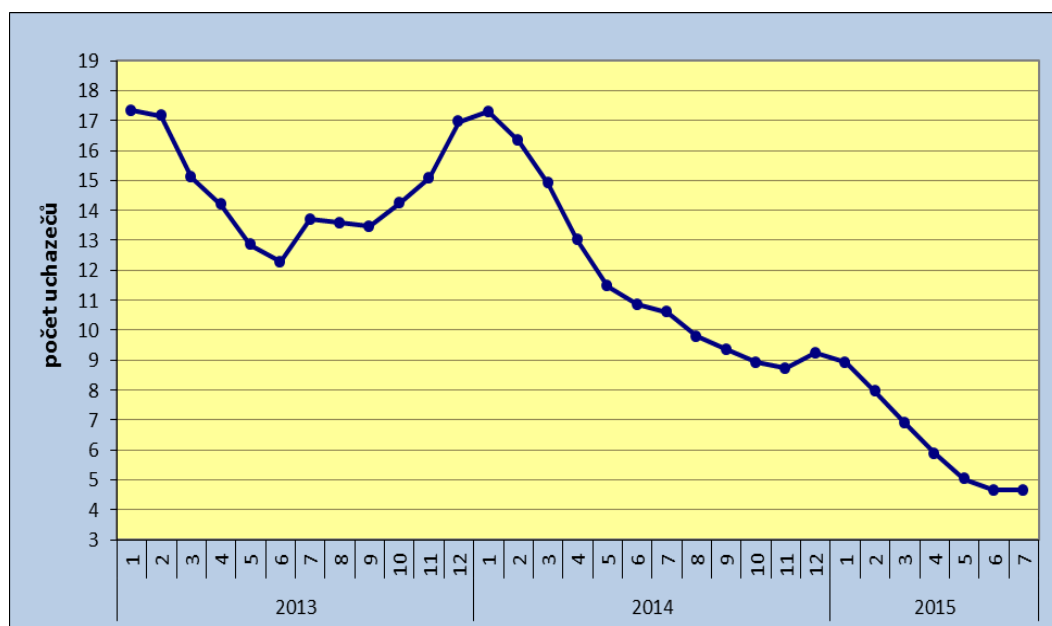
² Manpower Index trhu práce probíhá již více než 48 let. Průzkum je veden na základě osvědčené jednotné metodiky a v souladu s nejvyššími standardy průzkumu trhu. Umožňuje předvídat, jaká bude situace na trhu práce v konkrétním oboru, a je podle něj možno se připravit na případný zvýšený tlak na trhu práce. Manpower Index trhu práce je založen na dotazování více než 64 000 zaměstnavatelů z veřejného i soukromého sektoru napříč 39 zeměmi a je považován za vysoce důvěryhodný ekonomický indikátor.

Objem mezd a platů by se mohl v roce 2015 zvýšit o 4,2 % (proti 4,0 %), s podobným tempem růstu je počítáno i v následujících letech. K tomuto výsledku by také měl přispívat vyšší než předpokládaný růst počtu zaměstnanců.

Počet volných pracovních míst se meziročně i meziměsíčně zvýšil

K 30. červnu 2015 evidoval Úřad práce ČR celkem **96 983 volných pracovních míst**, což bylo o 4 282 více než v předchozím měsíci a o 47 504 více než ve shodném období minulého roku.

Graf č. I.2.2 Počet uchazečů o zaměstnání připadající na jedno volné pracovní místo

Pramen: MPSV, graf MPO

Na jedno volné pracovní místo připadalo v průměru 4,7 uchazečů (ve stejném období minulého roku to bylo 10,9 uchazeče). Nejvíce uchazečů na volnou pracovní pozici bylo zaregistrováno v okresech: Bruntál (19,6), Ústí nad Labem (18,7 %) a Chomutov (15,4).

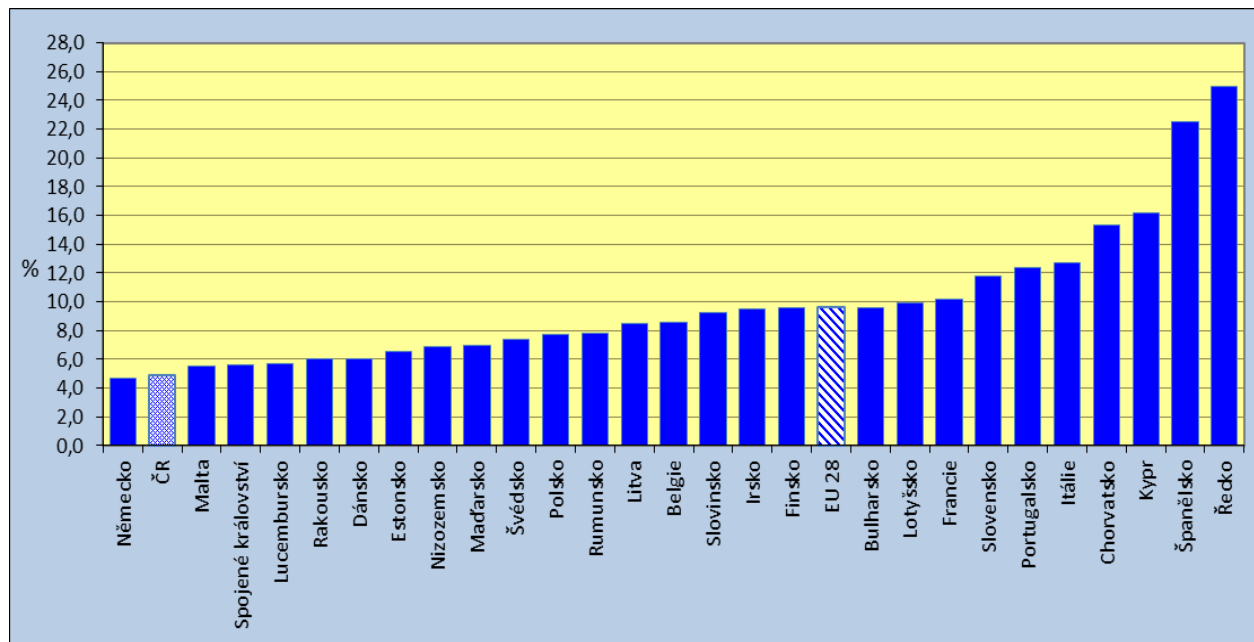
Volných pracovních míst pro absolventy a mladistvé bylo registrováno **25 473** a na jedno volné místo připadalo **0,7 uchazečů** této kategorie. Ve srovnatelném období roku 2014 bylo registrováno 10 111 volných pracovních míst pro tuto věkovou kategorii a na jedno volné místo připadlo 2,3 uchazečů.

ČR má v rámci EU-28 druhou nejnižší nezaměstnanost

Míra nezaměstnanosti sledovaná EUROSTATem (data očištěná od sezónních vlivů) byla podle dostupných údajů pro mezinárodní srovnání **ke konci 2. čtvrtletí v ČR 4,9 %**. Nižší míra nezaměstnanosti byla zaznamenána naposledy v prosinci 2008, a to 4,7 %. **Česká republika tak měla druhou nejnižší nezaměstnanost v rámci Evropské unie**. Míra nezaměstnanosti **nižší než v ČR** byla pouze v Německu (4,7 %). **V EU-28 činila harmonizovaná míra nezaměstnanosti v témže období 9,6 %** a již třetí čtvrtletí za sebou se tak drží pod hranici deseti procent. Míra nezaměstnanosti **stejná nebo vyšší než průměr EU-28** byla zaznamenána ve Finsku (9,6 %), v Bulharsku (9,6 %), v Lotyšsku (9,9 %), ve Francii

(10,2 %), na Slovensku (11,8 %), v Portugalsku (12,4 %), v Itálii (12,7 %), v Chorvatsku (15,3 %) a na Kypru (16,2 %). Vysoká míra nezaměstnanosti je dlouhodobě ve Španělsku (22,5 %) a v Řecku (25,0 % - údaj za květen 2015).

Graf č. I.2.3 Harmonizovaná míra nezaměstnanosti³ v zemích EU-28 (k 30. červnu 2015)

Pramen: EUROSTAT (data neočištěna od sezónních vlivů), graf MPO

Pozn.: Spojené království, Estonsko, Maďarsko a Řecko - poslední dostupné údaje: květen 2015

Lotyšsko – poslední dostupný údaj: březen 2015

Dle posledního odhadu EUROSTATu bylo bez práce ke konci června 2015 v celé EU 23,296 milionu lidí, z toho 17,756 milionu v eurozóně. Proti květnu 2015 se počet nezaměstnaných v EU-28 snížil o 32 000, naopak v eurozóně došlo k jeho nárůstu o 31 000.

V meziročním srovnání poklesla v EU-28 nezaměstnanost o 1,448 milionu lidí a k jejímu poklesu došlo rovněž v eurozóně, a to o 811 tis.

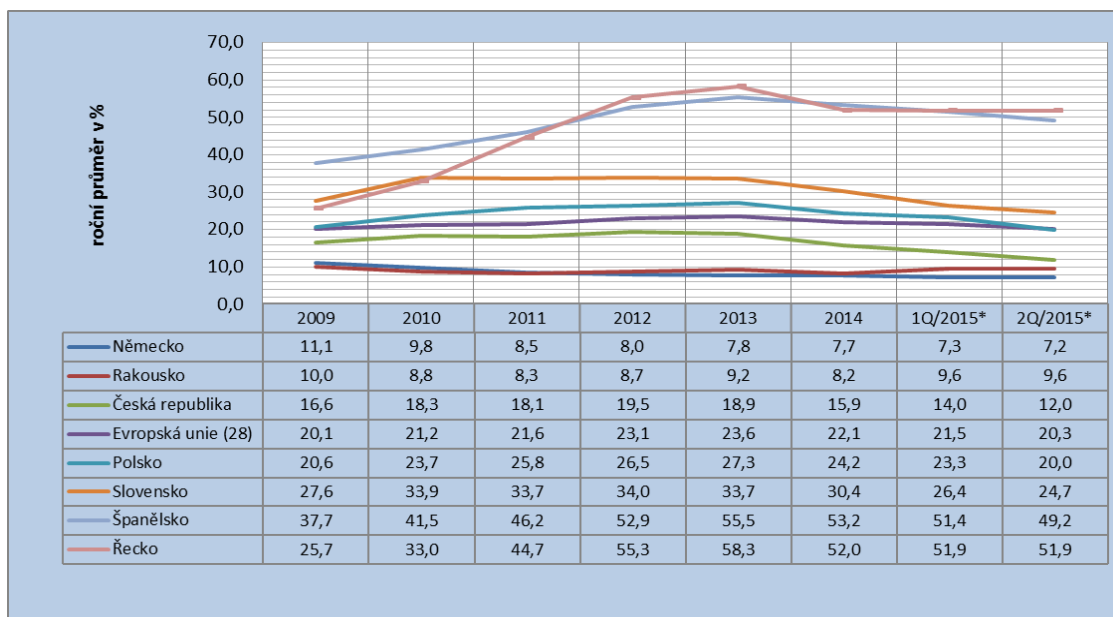
Míra nezaměstnanosti v EU-28 (sezónně očištěná) činila v červnu 11,1 % a oproti červnu 2014 došlo k poklesu z předchozího stavu 11,6 %.

Dle uvedených údajů je jasně patrné zlepšení na trhu práce v EU-28. Lze však předpokládat, že současné migrační dění v rámci Evropské unie bude přinášet do těchto statistik nepříznivé tendence a evropský trh práce tak může poměrně rychle zaznamenat negativní trendy.

Problémem, který nadále zůstává, je nezaměstnanost mladých lidí ve věku od 15 do 25 let. Česká republika patří s relativně nízkou mírou nezaměstnanosti mladých v rámci EU k nejméně postiženým státům. Stále však výrazně převyšuje celkovou míru nezaměstnanosti v ČR.

³ "Harmonizovaná míra nezaměstnanosti", kterou Eurostat používá pro mezinárodní komparace, se metodicky liší od ukazatele "Podíl nezaměstnaných osob", který vykazují úřady práce v ČR. Číselné hodnoty jsou proto odlišné, avšak schopnost vypovídat o vývoji a jeho změnách je prakticky shodná.

**Graf č. I.2.4 Harmonizovaná míra nezaměstnanosti ve skupině do 25 let
(ve vybraných zemích EU-28)**

Pramen: EUROSTAT (data neočištěná od sezónních vlivů), graf MPO; *Q/2015 = kvartální průměr
Pozn.: údaje za 2Q 2015 pro Rakousko a Řecko nejsou k dispozici - použity údaje za 1Q/2015

V červnu 2015 bylo evidováno 4,724 mil. mladých lidí do 25 let jako nezaměstnaných v rámci EU-28, z toho 3,181 mil. v rámci eurozóny. Ve srovnání se stejným obdobím minulého roku byla nezaměstnanost mladých nižší o 386 tis. v rámci EU-28 a o 225 tis. v regionu eurozóny. V červnu 2015 počet mladších lidí bez práce v EU-28 tedy činil 20,7 % (rok 2014 – 22,1 %) a v eurozóně to bylo 22,5 % (rok 2014 – 23,6 %).

Míra nezaměstnanosti této věkové skupiny obyvatel byla ve sledovaném období nejnižší v Německu (7,1 %), na Maltě (10,0 %) a v Dánsku a Rakousku (10,3 %). Naopak nejvyšší byla v Řecku (53,2 % - údaj za duben), ve Španělsku (49,2 %), v Itálii (44,2 %) a v Chorvatsku (43,1 % - údaj za květen).

**Průměrná mzda
vzrostla nominálně
i reálně**

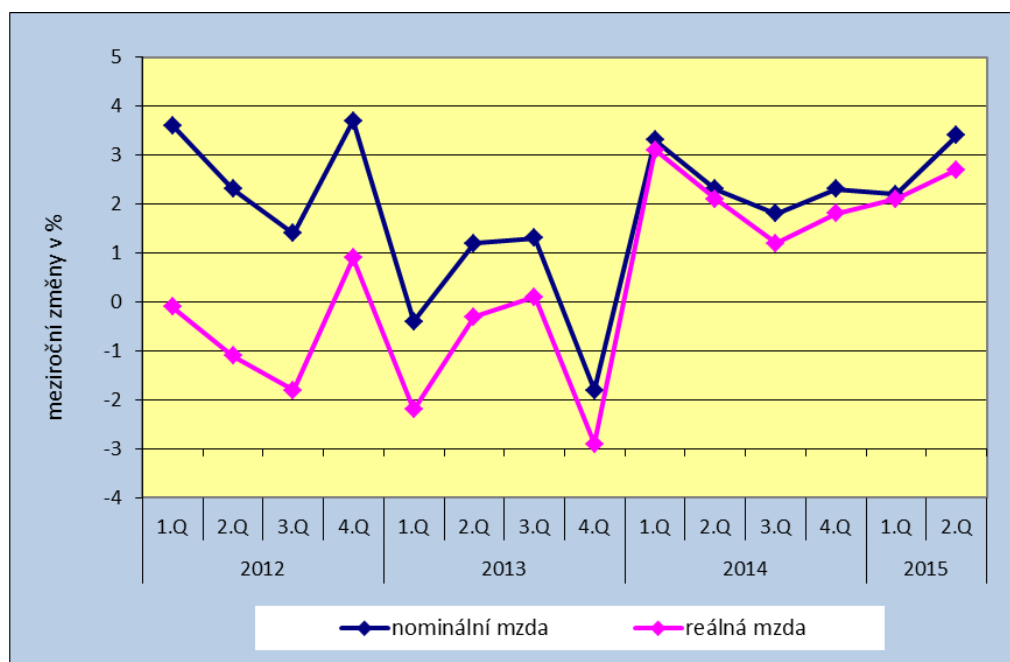
Průměrná hrubá měsíční nominální mzda se ve 2. čtvrtletí 2015 meziročně zvýšila o 3,4 %, tj. o 875 Kč a činila 26 287 Kč. Spotřebitelské ceny se v tomto období zvýšily o 0,7 %, reálně se tak mzda zvýšila o 2,7 %. V podnikatelské sféře vzrostla meziročně průměrná mzda nominálně o 3,2 % a reálně o 2,5 %, ve sféře nepodnikatelské vzrostl průměrný plat nominálně o 4,3 % a reálně o 3,6 %. Objem mezd vzrostl o 5,5 %, evidenční počet zaměstnanců o 2,0 %.

Ve zpracovatelském průmyslu, který zaměstnává 1 093 tis. zaměstnanců a je hlavním tahounem české ekonomiky, vzrostla průměrná mzda meziročně o 3,7 %. Zajímavý je nárůst mezd ve stavebnictví (o 5,1 %) při současném poklesu počtu zaměstnanců, avšak výrazném zvýšení počtu přesčasových hodin.

Medián mezd činil 22 230 Kč tj. o 4,3 % více než ve stejném období předchozího roku. Z hlediska pohlaví se pak zvýšení mezd projevilo více u mužů, kde činil medián mezd 24 398 Kč, zatímco u žen to bylo 19 837 Kč.

Graf č. I.2.5 Nominální a reálná mzda na přepočtené počty pracovníků

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Za 1. pololetí 2015 vzrostla nominální mzda o 2,9 %, což poměřeno s inflací (0,4 %) znamená reálný přírůstek o 2,5 %. Z regionálního pohledu byla za toto období nejvyšší průměrná mzda v Praze, jejíž výše dosáhla 33 397 Kč a ve Středočeském kraji, kde činila 26 035 Kč. Naopak nejnižší mzda byla v Karlovarském kraji, a to 21 960 Kč.

I.3 CENOVÝ A FISKÁLNÍ VÝVOJ

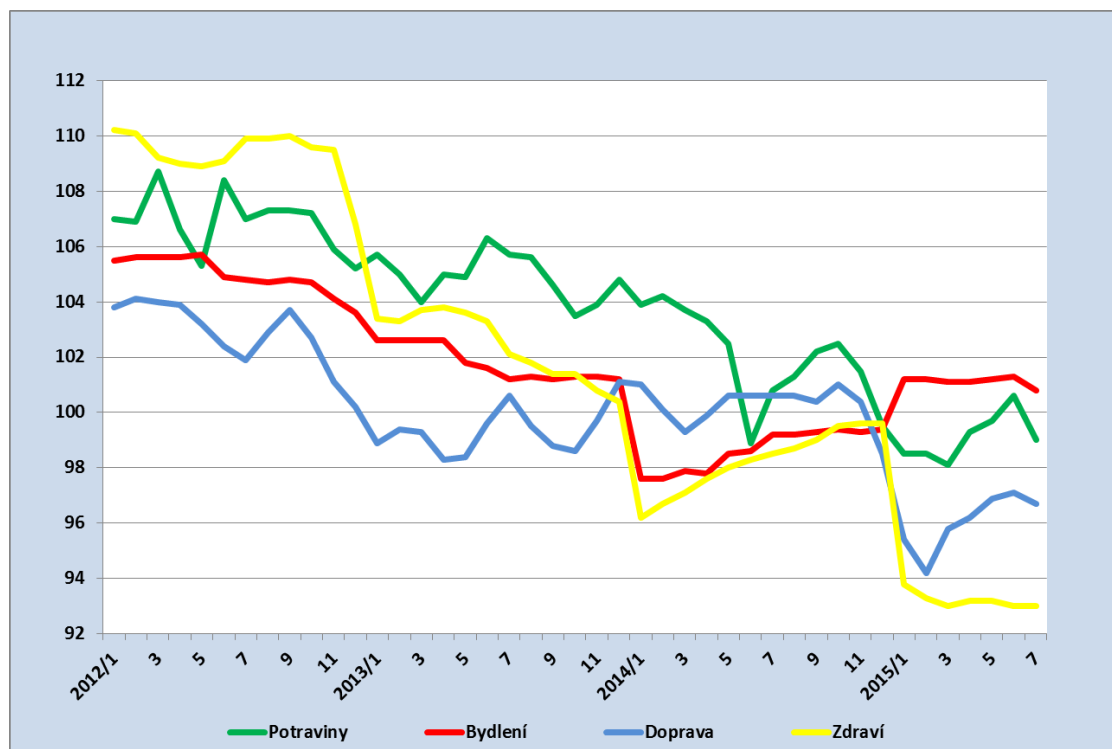
I.3.1 Cenový vývoj

Inflace ve 2. čtvrtletí rostla ...

Inflace, která na počátku roku zřetelně ztratila na síle a téměř atakovala hranici deflace, **ve 2. čtvrtletí 2015 našla konečně růstový potenciál**. Postaraly se o to přechodně rostoucí ceny ropy, zmírnil efekt loňské dobré úrody, který postupně uvolňoval ceny potravin, ale i rostoucí domácí poptávka a zlepšení situace na trhu práce. **Průměrná míra inflace se první dva měsíce kvartálu držela na úrovni 0,4 % a v červnu se na další dva měsíce posunula na 0,5 %.**

Spotřebitelské ceny ve 2. čtvrtletí 2015 zrychlily meziroční tempo růstu v průměru na 0,7 % (z 0,1 % v 1. čtvrtletí 2014), když v samotném červnu úroveň 0,8 % dosáhly nejvyšší hodnoty od října 2013. Důvodem bylo zejména zvýšení růstu cen v sektoru alkoholické nápoje a tabák a zmírnění poklesu cen dopravy a potravin a nealko nápojů. To se promítlo zejména do růstu tržních cen o 0,7 %, z 0,1 % v předchozím čtvrtletí. Index regulovaných cen pak držely ceny energií, které měly v posledním období spíše klesající tendenci, nebo se neměnily. Regulované ceny tak mírně vzrostly o 0,3 % (z 0,2 % v 1. čtvrtletí).

Graf č. I.3.1.1 Vývoj vybraných položek spotřebitelských cen (v %, meziroční index)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

... zejména vlivem zrychlení růstu cen alkoholických nápojů a tabáku, ...

Celkovou úroveň cenové hladiny ovlivnily zejména ceny v sektoru alkoholické nápoje a tabák, které ve 2. čtvrtletí vzrostly v průměru meziročně o 5,4 % (z 3,4 % v předchozím čtvrtletí), z toho ceny tabákových výrobků stouply o 8,8 % (z 5,5 % v 1. čtvrtletí), zejména z důvodu zvýšení spotřební daně u cigaret od 1. 1. 2015.

... cen bydlení, ...

Ceny bydlení (váhově nejvýznamnější položka ve spotřebitelském koši), které se z důvodu výrazného zmírnění poklesu cen elektřiny po roční pauze vrátily od ledna 2015 opět k růstu, zvýšily ho ve 2. čtvrtletí jen mírně, a to v průměru meziročně na 1,2 % (z 1,1 % v předchozím). Ceny energií a některých dalších položek vesměs mírně stouply v průměru o 1,7 % (z 1,4 % v minulém čtvrtletí), když ceny elektřiny zůstaly nižší o 0,3 %, ceny zemního plynu vzrostly o 4,5 %, vodného o 3,4 %, stočného o 2,8 %. Zrychlil také růst cen čistého nájemného na 1,5 % a tepla na 2,1 % (z 1,1 %, resp. z 0,9 % v předchozím čtvrtletí).

... i cen v sektoru rekreace a kultury a bytového vybavení a zařízení domácností, ...

Zesílení růstu cen v oddíle rekreace a kultura v průměru meziročně na 1 % (z 0,8 % v předchozím čtvrtletí) způsobil vyšší růst cen dovolených s komplexními službami o 5,6 % (v 1. čtvrtletí o 5,4 %). Současně se snížil dlouhodobý pokles cen zařízení pro příjem, záznam a reprodukci obrazu a zvuku na -7,5 %. Ceny v sektoru bytového vybavení a zařízení domácností se přehoupaly do mírného růstu v průměru meziročně o 0,2 %. V rámci tohoto oddílu se zmírnil meziroční pokles u přístrojů a spotřebičů pro domácnost na -0,3 % (z -1 % v 1. čtvrtletí) a zvýšil u zboží a služeb pro běžnou údržbu domácností na -2,6 % (z -1,7 %).

... ale i zpomalením poklesu cen

Zrychlení tempa růstu spotřebitelských cen bylo ovlivněno snížením poklesu cen potravin a nealko nápojů v průměru meziročně na 0,1 % (v 1. čtvrtletí -1,6 %).

potravin a nealko nápojů, ...

Tento vývoj ovlivnily ceny ovoce a hlavně zeleniny, které z poklesu o 6,4 %, resp. o 10,5 % v 1. čtvrtletí, přešly v růst o 4,2 %, resp. o 6 % ve 2. čtvrtletí. Důvodem u zeleniny bylo na jedné straně zvýšení cen plodové zeleniny o 26,2 %, na druhé straně zmírnění poklesu cen brambor na 12,9 % (z -36 % v 1. čtvrtletí). Většina ostatních skupin potravinářských výrobků měla spíše tendenci k poklesu – pekárenské výrobky a obiloviny, maso, mléko, sýry, vejce.

... dopravy, sektoru pošt a telekomunikací i zdraví

Rovněž ceny v sektoru doprava ztlumily ve 2. čtvrtletí svůj pokles, v průměru meziročně na 3,3 % (z -4,9 % v předchozím). Důvodem byl vývoj cen pohonných hmot, které podražily a snížily tak svůj propad na 10,2 %, z 14,6 % v 1. čtvrtletí. Ceny pohonných hmot soustavně meziměsíčně klesaly od října 2014 až do února 2015. To vedlo k prohlubování jejich meziročního poklesu, který vyvrcholil v únoru 2015 propadem jejich ceny o 17,1 %. Od března 2015 se tento trend obrátil a ceny pohonných hmot začaly meziměsíčně zdražovat, což se projevilo postupnou korekcí jejich meziročního poklesu. Také v oddíle **pošty a telekomunikace pokračoval trend zpomalování meziročního poklesu cen telefonických a telefaxových služeb**, nastolený v polovině roku 2013, který ve 2. čtvrtletí činil v průměru -1,2 % (-2,1 % v 1. čtvrtletí). Ceny poštovních služeb zvýšily růst na 8,4 % (z 7,1 % v 1. čtvrtletí). Naproti tomu **ceny v sektoru zdraví, které se drží pod úroveň předchozího roku od roku 2014, prohloubily ve 2. čtvrtletí svůj pokles** v průměru meziročně na 6,8 % (z -6,6 % v předchozím) v souvislosti se zrušením regulačních poplatků za návštěvu u lékaře a za výdej léků na recept od 1. ledna 2015.

Růst snížily ceny v oddíle odívání a obuv, stravování a ubytování

Vzestup cenové hladiny oslabovaly ceny odívání a obuvi, které zvolnily tempo růstu v průměru meziročně na 3,5 % (z 4,5 % v 1. čtvrtletí) a mírně i ceny **stravování a ubytování** v průměru meziročně na 1,6 % (z 1,7 %).

Inflace v červenci opět ustoupila

Po letošním červnovém maximu snížila inflace v červenci opět meziroční růst, o 0,3 p.b. na 0,5 %, především díky příznivějšímu vývoji cen potravin, kde ceny z 0,6% meziročního růstu v červnu přešly v červenci v pokles o 1 %. Důvodem bylo zejména snížení cen zeleniny o 2,7 % (v červnu růst o 7,6 %). U řady ostatních potravin došlo k prohloubení jejich cenového poklesu (běžné pečivo zlevnilo o 3,6 %, mouka o 2,1 %, maso o 3,4 %, mléko o 14,7 %, sýry o 7,7 % a ostatní mléčné výrobky o 4,5 %). Ceny ovoce však byly naopak vyšší o 10,1 %, z toho mimo sezónní ceny citrusů vzrostly o 17,5 %. V oddíle bydlení zmírnily meziroční růst ceny plynu na 1,7 % (z 4,5 % v červnu) v důsledku meziměsíčního zvýšení jeho cen od července 2014. O snižování cenové hladiny se postaraly i výrazně levnější pohonné hmoty, o 10,8 % nižší než před rokem v červenci. Přispěly i ceny oděvů a obuvi, jejichž dynamika růstu polevila na 2,5 % (z 3,3 % v červnu). **Největší vliv na zvyšování cenové hladiny měly v červenci ceny v oddíle alkoholické nápoje a tabák**, které vzrostly meziročně o 5,2 %, z toho ceny tabákových výrobků o 8,6 %. Dalším sektorem v pořadí bylo **bydlení**, kde stouply ceny vodného o 3,4 %, stočného o 2,8 %, čistého nájemného o 0,5 %, tepla o 2,3 %. Výjimkou byly ceny elektřiny, které byly nižší o 0,3 %. Citelnému růstu se nevyhnuly ani ceny dovolených s komplexními službami (o 6,8 %), dále i ceny obuvi (o 9,8 %), pojištění (o 2,7 %) a ceny finančních služeb (o 7,5 %). **Největší meziroční pokles zaznamenaly ceny v oddíle zdraví** o 7 % (vliv zrušení regulačních poplatků), **ceny v dopravě** o 3,3 % a **v sektoru pošt a telekomunikací** o 1,2 %.

Zmírnění poklesu cen dovážených vstupů ...

Dovozní ceny, které se od prosince 2014 pohybovaly pod úrovní předchozího roku, v dubnu i v květnu obnovily krátce meziroční růst, **v červnu se však znovu vrátily pod hladinu stejného období roku 2014**. Tato změna souvisela se zmírněním poklesu cen energetických surovin a zrychlením růstu dovozních cen komodit s vyšším stupněm zpracování. V průměru za 2. čtvrtletí 2015 se dovozní ceny v meziročním srovnání nezměnily (v 1. čtvrtletí byly nižší o 1,5 %). Zejména levná ropa vyvolala propad cen dovážených minerálních paliv v průměru meziročně o 19,5 %, ale i ostatních surovin o 9,4 % a cen chemikálií o 0,8 %. Dovozní ceny komodit s vyšším stupněm zpracování naproti tomu rostly, např. ceny průmyslového zboží o 5,7 %, strojů a dopravních prostředků o 4,3 % a ceny polotovarů o 1,8 %.

Tabulka č. I.3.1.1 Vývoj cen v hlavních cenových okruzích (meziroční změna v %)

	2014				průměr	2015						
	březen	červen	září	prosinec		leden	únor	březen	duben	květen	červen	červenec
Ceny												
- spotřebitelské	0,2	0,0	0,7	0,1	0,4	0,1	0,1	0,2	0,5	0,7	0,8	0,5
- průmyslových výrobců	-0,8	-0,2	-0,3	-3,7	-0,8	-3,5	-3,6	-2,9	-2,6	-2,1	-2,3	-3,0
- stavebních prací	0,0	0,5	0,7	0,9	0,4	0,8	1,0	1,0	1,0	1,3	1,4	1,3
- zemědělských výrobců	-4,2	-2,8	-2,7	-7,7	-3,7	-9,2	-8,8	-9,9	-10,0	-12,1	-10,6	-9,0
- dovozní	1,3	2,3	3,5	-1,9	1,9	-1,7	-1,9	-0,9	0,5	0,1	-0,5	-1,2

Pramen: ČSÚ

... se přenášelo do cen průmyslových výrobců

Ceny průmyslových výrobců zůstávají od ledna 2014 pod úrovní předchozího roku, jejich pokles ve 2. čtvrtletí však zmírnil tempo v průměru na -2,3 % (z -3,3 % v předchozím). Na tomto výsledku se podílel sektor těžby a dobývání, kde se ceny v průměru meziročně nezměnily (v 1. čtvrtletí ještě klesaly o 1,1 %) a zejména pak zmírnění poklesu v sektoru výrobců ve zpracovatelském průmyslu na 2,9 % (z -4,1 % v předchozím čtvrtletí). V tomto odvětví výrazně zredukovali pokles cen výrobci chemických látek a výrobků v průměru meziročně na 7,4 % (z -15,9 % v předchozím čtvrtletí), dále i potravinářských výrobků, nápojů a tabáku v průměru na 2,6 % (z -3,1 %). Do mínusu pak spadly ceny výrobců textilu, oděvů a usní a dále i obecných kovů a kovodělných výrobků meziročně shodně o 0,4 %, mírně i výrobců dopravních prostředků a dřeva, papíru a tisku. Na růstové trajektorii setrvaly ceny výrobců strojů a zařízení o 0,2 %, naopak cenový růst mírně snížili výrobci základních farmaceutických výrobků na 1,4 % (z 1,6 % v předchozím čtvrtletí). Ceny elektřiny, plynu a páry zůstaly ve 2. čtvrtletí pod úrovní předchozího roku o 0,7 %, podobně jako v předchozím čtvrtletí. Ceny vody, její úpravy a rozvodu stouply meziročně v průměru o 3,4 %, stejně jako v 1. čtvrtletí.

Pokles cen průmyslových výrobců se v červenci opět prohloubil

Ceny průmyslových výrobců v červenci prohloubily svůj pokles meziročně na 3 % (z 2,3 % v červnu). Důvodem byl opětovný pokles cen ropy i kovů na globálních trzích, který se odrazil v dalším snížení cen koksu a rafinovaných ropných produktů, obecných kovů a kovodělných výrobků na 1,3 %, nižší byly zejména ceny chemických látek o 8,4 %. Ceny potravinářských výrobků, nápojů a tabáku se snížily o 2,6 %, nejvíce ceny mléčných výrobků o 9,1 %, díky saturovanému trhu s mlékem v EU, ostatních potravinářských výrobků o 4,6 % a zpracovaného masa a masných výrobků o 4,3 %. Opačným směrem se vyvíjely ceny vody, její úpravy a rozvodu, které stouply o 3,4 %, a ceny v sektoru nábytku a ostatních výrobků zpracovatelského průmyslu vzrostly o 1,5 %.

Ceny stavebních prací pokračovaly v mírném růstu

Sektor stavebnictví pokračoval v oživení nastartovaném v minulém roce, **které se rychle promítlo do cen stavebních prací**. Ty již 15 měsíců v řadě rostou a ve 2. čtvrtletí byly v průměru meziročně vyšší o 1,1 %. Po pěti letech útlumu souvisí růst odvětví zejména s přílivem infrastrukturních zakázek financovaných převážně z veřejných zdrojů ve snaze vyčerpat evropské dotace, ale i s příznivou situací na trhu nemovitostí. Ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví stouply meziročně o 0,2 %.

Ceny zemědělských výrobců prohloubily svůj pokles

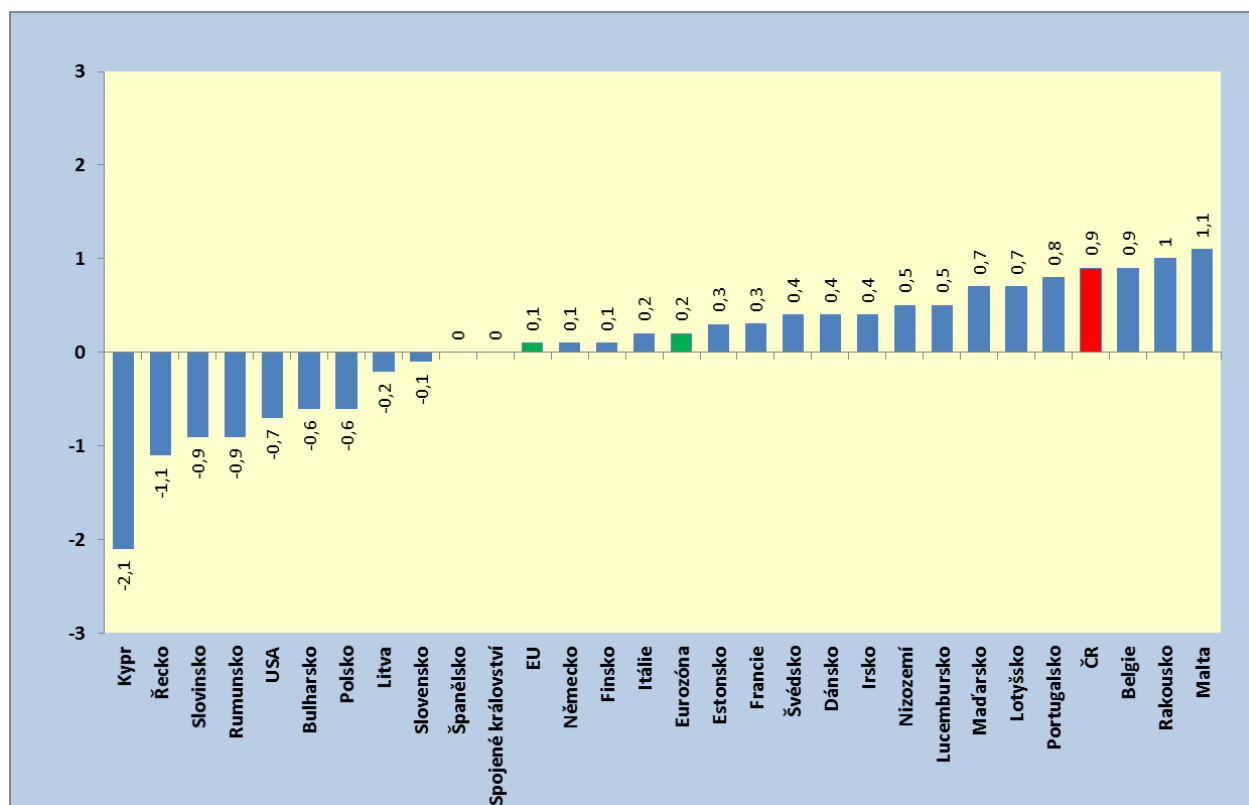
Farmářské ceny, které setrvávají téměř dva roky pod úrovní předchozího roku, **svůj pokles ve 2. čtvrtletí 2015 ještě prohloubily** v průměru meziročně na 10,9 % (z -9,3 % v 1. čtvrtletí). Ceny produktů živočišné výroby klesly v průměru meziročně o 10,3 %. Nižší byly ceny mléka o 16,6 % v důsledku vysoké nabídky této komodity na trzích Evropské unie, prasat o 12,6 % a vajec o 1,8 %, zvýšily se naopak ceny skotu o 3 %. Ve výraznějším poklesu setrvaly ceny rostlinné výroby, které spadly v průměru o 11,5 %. Zlevnily zejména ceny brambor o 29,6 %, olejnin o 12,2 %, a obilovin o 11,4 %, naproti tomu podražily ceny čerstvé zeleniny i ovoce, a to o 6,3 %, resp. o 2,5 %. Ceny zemědělských výrobců klesaly díky příznivé sklizni u nás i v zahraničí, na pokles cen živočišných produktů působí hlavně přebytek potravin na evropském trhu kvůli obchodním sankcím vůči Rusku a jeho následných protiopatření.

I.3.2 Ceny v mezinárodním srovnání

Růst světového hospodářství ve 2. čtvrtletí 2015 vyvedl ceny z deflace

Částečná korekce cen ropy na světových trzích, dražší potraviny, vyšší spotřebitelská poptávka podpořená růstem mezd, ale i geopolitické napětí v některých částech světa a slabá konkurenceschopnost zemí EU, vytvářely mírný tlak na ceny, které se nepatrně zvedly.

Graf. č. I.3.2.1 Vývoj spotřebitelských cen ve vybraných zemích Evropské unie a USA v červnu 2015 (meziroční změna v %, z harmonizovaných indexů)

Pramen: Eurostat, graf MPO

**V ČR rostla inflace
svižněji než v EU**

V tuzemsku si spotřebitelské ceny držely vyšší dynamiku růstu než v převážné většině států EU. Zatímco přírůstek HICP (meziroční změna) v ČR ve 2. čtvrtletí 2015 dosáhl v průměru 0,7 %, v zemích EU i v eurozóně ceny zatím stále balancovaly kolem nuly a v průměru za čtvrtletí stouply na 0,1 %, resp. 0,2 %. Přehled o vývoji cen v červnu 2015 v zemích EU a USA podává graf č. 2. Ze srovnání vývoje spotřebitelských cen je patrné, že vyšší než půl procentní inflaci si připsalo sedm zemí EU, **nejvíce vzrostly ceny na Maltě a v Rakousku**. V deflaci skončilo osm zemí, déle než rok se s ní potýká Řecko a Bulharsko. Podle HICP se inflace v ČR v červnu držela na úrovni 0,9 %, stejně jako v Belgii. Srovnání vývoje spotřebitelských cen ve vybraných zemích EU v časové řadě poskytuje tabulka v příloze.

**Nízkou inflaci
monitorovala
Amerika i Čína**

Příznivá data z americké ekonomiky, lepší se situace na trhu práce a růst spotřebitelské poptávky zatím nedokázaly výrazněji aktivovat růst spotřebitelských cen ani na tomto kontinentu. Trend propadu cen z 1. čtvrtletí (v průměru -0,9 %) ovlivněný kombinací nižších cen ropy i dovozních cen a v menší míře i silnějším dolarem, se ve 2. čtvrtletí nepodařilo zastavit, v červnu však inflace naznačila zmírnění poklesu (na -0,7 %). Pomohla jí v tom zejména přechodně dražší ropa, vyšší zaměstnanost a rostoucí apetit domácností nakupovat.

Čínská ekonomika dostala v červnu inflaci na úroveň 1,4 % (z 1,2 % v květnu), zatím nejvyšší tempo růstu v letošním roce. Zvyšovaly se ceny spotřebního zboží i

služeb, ale také potravin, které tvoří největší část spotřebitelského koše čínských domácností.

**Ceny v průmyslu
klesaly v ČR
výrazněji než v EU**

Meziroční pokles cen průmyslových výrobců v Evropské unii, který započal v srpnu 2013, **v průměru za 2. čtvrtletí 2015 zvolnil**, v samotném červnu na 2,7 %, v eurozóně na 2,2 %. Jednotlivé evropské státy s rozdílnou strukturou ekonomiky a hospodářským vývojem se však ve svých výsledcích lišily. V tuzemsku začaly ceny průmyslových výrobců intenzivněji klesat v prosinci minulého roku, kdy propadly meziročně o 3,7 %, ve 2. čtvrtletí se dostaly pod 3% hodnotu a červen zakončily poklesem na úrovni 2,3 %. Ceny průmyslových výrobců skončily ve všech zemích Unie v mínusu, s výjimkou Lucemburska (+0,5 %). Nejvyšší propad cen v průmyslu zaznamenaly v červnu Litva meziročně o 8,5 %, Dánsko o 7,3 %, Spojené království o 6,7 %, Nizozemí o 6,3 %. Srovnání vývoje cen průmyslových výrobců v ČR a ve vybraných zemích EU uvádí tabulka v příloze.

I.3.3 Fiskální vývoj

Státní rozpočet na rok 2015 byl schválen se schodkem 100 mld. Kč, s příjmy 1118,5 mld. Kč a výdaji 1218,5 mld. Kč, což oproti schválenému rozpočtu na rok 2014 znamenalo **růst celkových příjmů o 1,8 %, celkových výdajů o 0,7 % a snížení schodku o 10,7 %, tj. o 12 mld. Kč**. Ve srovnání se skutečností roku 2014 počítá rozpočet s poklesem příjmů o 15,4 mld. Kč (o 1,4 %), růstem výdajů o 6,9 mld. Kč (o 0,6 %) a se zvýšením schodku o 22,2 mld. Kč (o 28,6 %). Rozpočtovými opatřeními k 30. 6. 2015 (celkem 415 opatření) došlo k navýšení příjmů i výdajů, shodně o 24,7 mld. Kč, bez vlivu na výši schodku schváleného rozpočtem.

**Nejvyšší přebytek
hospodaření státu
od vzniku ČR ...**

Rostoucí výkon ekonomiky, intenzivní čerpání finančních prostředků z EU, jakož i odklon od restriktivních výdajových opatření z předchozích let, se projevil ve výsledcích **hospodaření státní pokladny, které skončilo v 1. pololetí 2015 kumulovaným přebytkem ve výši 22,65 mld. Kč**, nejvyšším od vzniku samostatné ČR. Meziročně lepší výsledek o 21,2 mld. Kč (překonal tak loňské první kladné saldo v řadě od roku 2007) byl v režii příjmů, a to jak daňových (růst pojistného na sociální zabezpečení a inkasa DPPO), tak zejména nedaňových, plynoucích z dočerpávání finančních prostředků z EU na konci programovacího období. Výdaje pak byly taženy především investicemi. **Přebytek státního rozpočtu v poměru k HDP činil 1 %** (loni 0,1 %).

V srpnu se kumulované saldo státního rozpočtu zvýšilo na téměř 19 mld. Kč, což je proti stejnému období 2014 nárůst o 33,73 mld. Kč a také nejlepší výsledek hospodaření státu od roku 2007.

Tabulka č. I.3.3.1 Pokladní plnění státního rozpočtu (v mld. Kč)

Měsíc	2014		2015			Saldo za měsíc
			Příjmy	Výdaje	Saldo	
	Saldo kumulované	Saldo za měsíc	kumulované			
Leden	45,05	45,05	111,02	82,43	28,58	28,58
Únor	50,07	5,02	205,39	182,77	22,62	-5,97
Březen	43,59	-6,48	314,46	294,55	19,91	-2,71
Duben	26,58	-17,01	400,04	400,41	-0,38	-20,28
Květen	-9,52	-36,10	482,81	504,94	-22,13	-21,76
Červen	1,46	10,98	640,80	618,15	22,65	44,78
Červenec	4,49	3,03	731,50	705,80	25,70	3,05
Srpen	-14,76	-19,25	816,32	797,35	18,97	-6,74

Pramen: MF ČR

... byl realizován
vyššími příjmy, ...

Celkové příjmy státního rozpočtu v 1. pololetí 2015 meziročně vzrostly o 51,74 mld. Kč a **plněním rozpočtu na 56,1 %** (po změnách) překročily jeho alikvótu o 69,2 mld. Kč. Výraznějšímu meziročnímu růstu i plnění daňových příjmů bránilo zkrácení dané vysokou srovnávací základnou počátku roku 2014, projevující se nižším inkasem DPH i spotřebních daní z tabákových výrobků. **Na příznivé bilanci příjmové strany rozpočtu se z daňových příjmů podílel růst hodnotově nejvýznamnější položky, tj. pojistného na sociální zabezpečení a vysoké přeplnění výběru daně z příjmů právnických osob** (dosáhla i nejvyššího plnění rozpočtu):

- nastartování růstu ekonomiky se pozitivně projevilo ve vyšším výběru **pojistného na sociální zabezpečení a státní politiku zaměstnanosti**, meziročně o 10,4 mld. Kč, tj. o 5,5 %. Tento růst překračuje o 0,9 p. b. tempo, se kterým počítal rozpočet 2015 ve vztahu ke skutečnosti roku 2014. Z celkové částky připadlo na důchodové pojištění 178,1 mld. Kč, tj. 50 % rozpočtu (loni 168,8 mld. Kč, tj. 49,6 %);

Dynamičtější růst výběru pojistného na důchodové pojištění, který v letošním roce proti předchozímu posílil o 5,5 %, se projevilo ve snížení deficitu salda důchodového účtu (rozdíl mezi příjmy a výdaji na důchody), a to i přes rostoucí výdaje na důchody. Deficit mezi příjmy a dávkami důchodového pojištění se tak v 1. pololetí 2015 snížil na 11,5 mld. Kč, tj. meziročně o 4,3 mld. Kč (o 27,2 %).

- zlepšující se finanční situace podniků se promítla do inkasa **daně z příjmů právnických osob**, které vzrostlo meziročně o 4,3 mld. Kč, tj. o 8,5 %. Plnění alikvóty rozpočtu na 61,8 % významně souviselo s platebním kalendářem – v červnu se projevila nejen úhrada čtvrtletních a pololetních záloh na daní, ale také úhrada daně za rok 2014 u poplatníků, jimž příznání zpracovává daňový poradce. Rozpočet této daně počítá s poklesem o 0,4 % oproti skutečnosti 2014;

- nižší výběr **daně z přidané hodnoty** (jako váhově nejvýznamnější daně), který zůstal za loňskou skutečností o 5,3 mld. Kč, tj. o 4,8 % (nesplnil alikvótu rozpočtu o 8,5 mld. Kč), byl ovlivněn zejména jednorázově vyšší srovnávací základnou předchozího roku (souviseła s dočasným zadržením výplaty části nadměrných odpočtů na počátku roku 2014 ve výši 8,7 mld. Kč u neusazených plátců DPH) i s mimořádnou výplatou nadměrných odpočtů v souvislosti s Akcí pomoc Praze II v průběhu 1. pololetí 2015. Inkaso bylo redukováno i zavedením druhé snížené sazby DPH ve výši 10 % (od 1. 1. 2015 aplikována na léky, knihy a částečně na dětskou výživu), dále i snížením cen pohonných hmot. I když výběr DPH v 1. pololetí 2015 oproti loňské skutečnosti zaostával, od března se situace zlepšovala a ke konci srpna v kumulaci od počátku roku dosáhl téměř loňské úrovně;
- pod úrovní předchozího roku skončil i výběr **spotřebních daní**, který byl významně ovlivněn změnami legislativy. Jejich inkaso kleslo meziročně o 2,9 mld. Kč, tj. o 4,2 %, při plnění rozpočtu na 49,2 % (loni na 49,9 %). Výši těchto příjmů v 1. pololetí pozitivně ovlivnil růst klíčové položky těchto daní - inkasa spotřební daně z **minerálních olejů**, které činilo 35,2 mld. Kč (plnění na 48,9 %), což je o 1,4 mld. Kč více než ve stejném období minulého roku (rozpočet plněn na 45,5 %). Důvodem byly příznivé ceny pohonných hmot, které stimulovaly poptávku (včetně zahraničních přepravců), k rozvoji dopravy přispěla i sílící ekonomika. Negativně naopak působilo opětovné zavedení daňových úlev, tzv. zelené nafty. Příčinou poklesu výběru spotřební daně z **tabákových výrobků** bylo výrazné loňské předzásobení tabákovými nálepkami se starou sazbou daně před jejím zvýšením od 1. 1. 2015. Inkaso spotřební daně z tabákových výrobků činilo 23,3 mld. Kč a spadlo tak meziročně o 4,2 mld. Kč, tj. o 15,3 % (do konce srpna však již bylo meziročně vyšší o téměř 2 mld. Kč);
- na **dani z příjmů fyzických osob** stát vybral v 1. pololetí o 1,3 mld. Kč méně než před rokem. Plněním rozpočtu na 41,9 % zůstávají tyto daně zatím nejhůře plněnou příjmovou položkou. Rozpočet počítá s růstem daně o 6,7 % (tj. o 6,6 mld. Kč) proti skutečnosti 2014. Na objemově nejvýznamnější dani - **DPFO ze závislé činnosti** - bylo vybráno 41,9 mld. Kč, její inkaso tak meziročně stoupl o 0,4 mld. Kč, tj. o 1 %, při plnění rozpočtu na 45,3 %. Efekt vyšší zaměstnanosti i pozvolného zrychlování růstu mezd, které měly pozitivní vliv na výběr daně, částečně tlumila legislativní opatření (zvýšení slevy na druhé a další dítě, zavedení slevy na dani za umístění dítěte v předškolním zařízení, obnovení možnosti uplatnit základní slevu na dani u pracujících důchodců).

Tabulka č. I.3.3.2 Plnění státního rozpočtu v roce 2015 (v mld. Kč)

	2014	2015		% Plnění	Index 2015/2014
	Skutečnost leden-červen	Rozpočet po změnách	Skutečnost leden-červen		
Příjmy celkem	589,06	1143,13	640,80	56,1	108,8
Daňové příjmy celkem	474,82	975,76	481,06	49,3	101,3
z toho:					
Daň z příjmů fyzických osob	45,20	104,80	43,92	41,9	97,2
Daň z příjmů právnických osob	50,70	89,00	55,00	61,8	108,5
DPH	111,54	229,30	106,20	46,3	95,2
Spotřební daně, včetně energetických a odvodu z elektřiny ze slunečního záření	69,58	135,40	66,65	49,2	95,8
Pojistné na soc. zabezpečení, příspěvek na politiku zaměstnanosti	189,05	400,67	199,40	49,8	105,5
Ostatní	8,75	16,59	9,89	59,6	113,0
Nedaňové a ostatní příjmy	114,23	167,37	159,73	95,4	139,8
Výdaje celkem	587,61	1243,13	618,15	49,7	105,2
v tom:					
Běžné výdaje	552,71	1139,64	564,13	49,5	102,1
z toho: sociální dávky	240,48	509,10	246,04	48,3	102,3
z toho: důchody	184,59	390,95	189,54	48,5	102,7
Kapitálové výdaje	34,89	103,49	54,03	52,2	154,8

Pramen: MF

... zejména pak nedaňovými

Výrazného tempa růstu dosáhly v 1. pololetí 2015 nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery, které byly o 45,5 mld. Kč vyšší než v roce 2014. Tento rekordní růst ovlivnily především **transfery přijaté od EU**, díky dočerpávání finančních prostředků z EU na konci programového období. Příjmy z rozpočtu EU na společné programy dosáhly celkem 134,6 mld. Kč. Jejich výše tak již v pololetí překonala úroveň očekávanou rozpočtem za celý rok 2015 o 18,7 %, což je o 50,1 mld. Kč a o téměř 60 % více než v 1. pololetí 2014. Největší objem příjmů získaly Operační program Podnikání a inovace (35,7 mld. Kč), Operační program Životní prostředí (20,8 mld. Kč) a přímé platby zemědělcům (23,5 mld. Kč).

Zrychlovala ale i dynamika růstu výdajů, ...

Celkové výdaje státního rozpočtu v 1. pololetí 2015, po třech letech stagnace, stouply v meziročním srovnání o 5,2 % (o 30,5 mld. Kč), nejvíce od roku 2009. Kromě běžných výdajů tentokrát více rostly kapitálové výdaje, tažené vysokým čerpáním investic. Z běžných výdajů, které oproti pololetí minulého roku vzrostly o 11,4 mld. Kč (proti rozpočtové alikvótě byly nižší o 5,7 mld. Kč), dosáhly nejvyšší dynamiky růstu neinvestiční transfery veřejným rozpočtům územní úrovně (o 11,6 %). **Největší objem z běžných výdajů (přes 40 %) byl vynaložen na sociální dávky**, jejichž čerpání bylo meziročně vyšší o 2,3 %. Více než tři čtvrtiny výdajů sociálních dávek směřovaly **na důchody**, které **stouply** o 5 mld. Kč, tj. o 2,7 %. Z ostatních sociálních dávek vzrostly dávky nemocenského pojištění (o 11 %), příspěvek na péči (o 4,3 %) a dávky osobám se zdravotním postižením (o 3,9 %).

Naopak **pod úroveň předchozího roku klesly podpory v nezaměstnanosti** (-12,4 %) a **podpory v hmotné nouzi** (-4,5 %).

Významnou část výdajové strany rozpočtu tvoří mandatorní výdaje. Jejich čerpání ve výši 344,9 mld. Kč, při meziročním poklesu o 6,4 mld. Kč, tj. o 1,8 %, znamenalo plnění rozpočtu po změnách na 48,4 %. Na celkových výdajích se podílely 55,8 % (v pololetí 2014 to bylo 59,8 %). **Podstatnou část těchto výdajů představovaly mandatorní sociální výdaje,** které dosáhly 82,7 % celkových mandatorních výdajů a 46,1 % celkových výdajů státního rozpočtu za 1. pololetí 2015.

... tentokrát zásluhou kapitálových výdajů

Pokles kapitálových výdajů se po čtyřech letech zastavil. Důvodem bylo intenzivní dočerpávání finančních prostředků z EU, takže investice vzrostly o 54,8 %, tj. o 19,1 mld. Kč. Plněním rozpočtu na 52,2 % (loni 39,4 %) překročily jeho alikvótu o 2,3 mld. Kč. Nejvíce investičních prostředků bylo vynaloženo na spolufinancování Operačního programu Doprava (11,7 mld. Kč), OP Podnikání a inovace (10,5 mld. Kč), Regionálních operačních programů (8,5 mld. Kč), OP Životní prostředí (6,7 mld. Kč). V 1. pololetí 2015 tvořily celkové investice 8,7 % všech výdajů státního rozpočtu a přiblížily se tak v absolutní výši úrovni let 2008-2010.

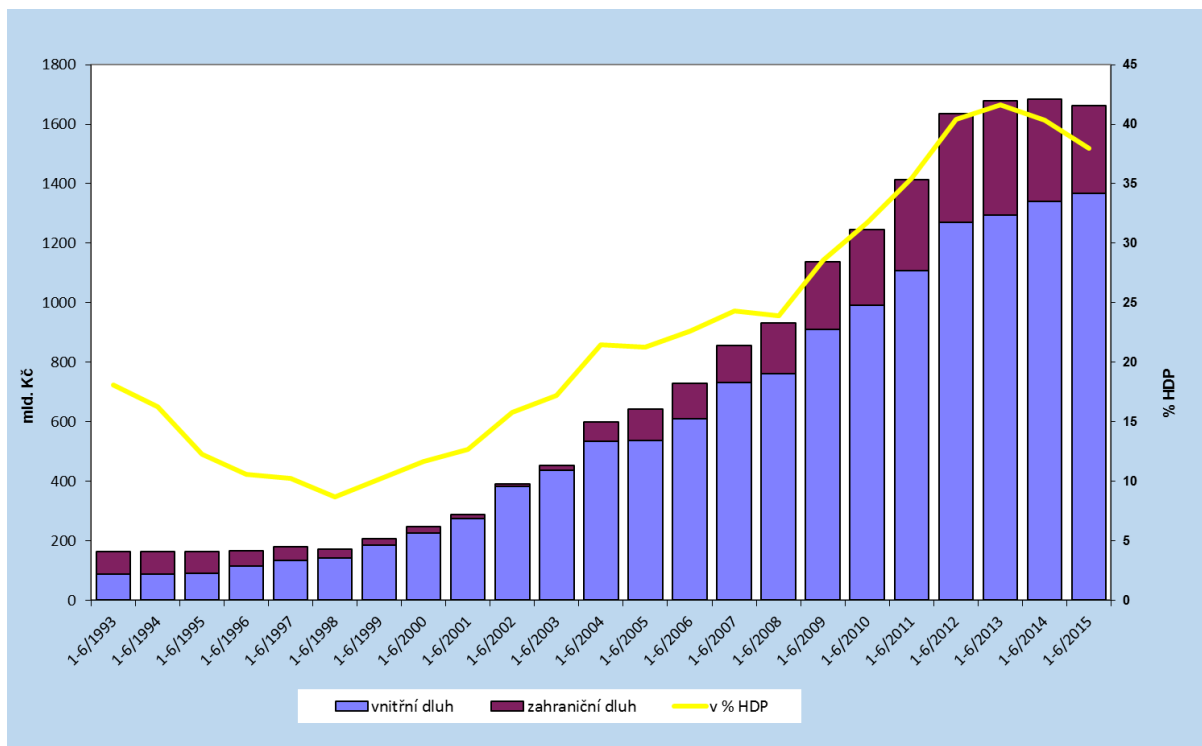
Územní rozpočty vykazaly znovu kladný výsledek

Celkové příjmy územních rozpočtů dosáhly 222,1 mld. Kč, což představuje plnění rozpočtu na 52 % a meziroční nárůst o 10,6 mld. Kč. Jejich celkové výdaje činily 191,9 mld. Kč (plnění rozpočtu na 45,2 %), proti 1. pololetí minulého roku to bylo o 9,7 mld. Kč více. **Hospodaření rozpočtů územních samosprávných celků tak skončilo opět přebytkem,** tentokrát ve výši 30,1 mld. Kč (loni 29,2 mld. Kč). Kladného salda bylo dosaženo na všech úrovních územních rozpočtů (v rozpočtech krajů 9,7 mld. Kč, obcí a dobrovolných svazků obcí 18,5 mld. Kč, regionálních rad 1,9 mld. Kč).

Výše státního dluhu klesla

Státní dluh za 1. pololetí 2015 klesl o 627 mil. Kč a k 30. 6. činil 1663 mld. Kč. Zatímco vnitřní dluh vzrostl o 4,2 mld. Kč, vnější se naopak o 4,8 mld. Kč snížil. Státní půjčky v 1. pololetí spočívaly převážně v emisích státních dluhopisů, jejich výnosy sloužily ke splátkám jistin státního dluhu. Bylo realizováno sedm emisí státních pokladničních poukázek o objemu 44 mld. Kč, prostřednictvím emisí střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů na primárním trhu bylo vypůjčeno 80,8 mld. Kč (na sekundárním trhu žádné obchody se SDD uskutečněny nebyly). Z krátkodobých zápůjček byly v 1. pololetí 2015 přijaty peněžní prostředky v hodnotě 76,3 mld. Kč. Došlo k reinvesticím výnosu 8 emisí spořicíh státních dluhopisů v hodnotě 0,3 mld. Kč, jejich stav se nezměnil. V průběhu 1. pololetí 2015 nebyla přijata žádná tranše úvěrů od EIB a nebyly čerpány žádné nové zahraniční půjčky.

Graf č. I.3.3.1 Vývoj státního dluhu v ČR od roku 1993

Pramen: ČSÚ, graf MPO

I.4 MĚNOVÁ POLITIKA

I.4.1 Měnová politika

Vývoj ve 2. čtvrtletí byl ovlivňován především rostoucí cenou ropy a v eurozóně vyvrcholením řecké krize

Rámec pro směřování měnové politiky byl ve druhém čtvrtletí 2015 určován zrychlujícím se růstem ekonomik ČR i USA a naproti tomu stále nepřesvědčivým výkonem eurozóny. Inflace se ve všech třech teritoriích sice postupně dostávala do kladných hodnot, ale její růst byl zatím slabý, bez vyhlídek na přiblížení k inflačnímu cíli. V 2. kvartále ji ovlivnila přechodně rostoucí cena ropy, která dosáhla zatím svého letošního maxima (před uzavřením dohody o ukončení sankcí na vývoz ropy z Íránu). Globálním problémem pro eurozónu zůstávala situace kolem Řecka. Řecké vyjednávání se zintenzivnilo ve druhém kvartále 2015, kdy se v podstatě každodenně zvažoval řecký bankrot a s tím spojená budoucnost eurozóny, aniž by došlo k významnějšímu pokroku. Problémy se začaly vyhrcovat s blížícím se koncem druhého záchraného programu, který vypršel 30. června. Vzhledem k neuskutečněné dohodě byly řeckou vládou 29. června vyhlášeny bankovní prázdniny, aby se zamezilo dalšímu odlivu kapitálu a zabránilo kolapsu finančního systému, byla současně uzavřena athénská burza. Kromě případného Grexitu se ve Velké Británii po květnových volbách ještě začala diskutovat možnost Brexitu, tedy jejího odchodu z Evropské unie.

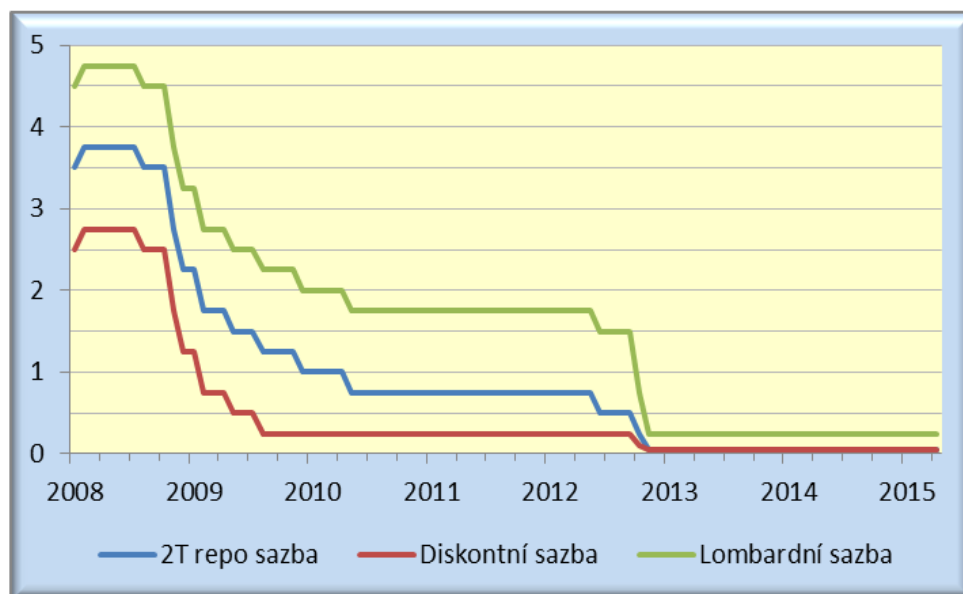
Předběžná dohoda s Řeckem byla dosažena 13. července, kdy řečtí představitelé přistoupili na podmínky věřitelů. Bankovní prázdniny pak byly ukončeny o týden později, limity pro výběr hotovosti však nadále platily. Řecká burza otevřela až 3. srpna a její obchodování bylo spojeno s až 30% pádem akcií řeckých bank. V polovině srpna následovalo schvalování dohody o třetím záchraném programu

v objemu až 86 miliard eur řeckým parlamentem a Řecko poté mohlo splnit své závazky vůči dlužníkům.

Měnová politika ČNB zůstala beze změny, na čemž se podepsala zvedající se inflace v prostředí rostoucího výkonu ekonomiky

Česká ekonomika ve 2. čtvrtletí nabrala na tempu, které patřilo mezi nejvyšší v Evropské unii, a v kombinaci s rostoucími inflačními tlaky nenutila ČNB ke změnám hlavních úrokových sazeb. Limitní úroková sazba pro 2T repo operace i diskontní sazba zůstaly na 0,05 %, lombardní sazba na 0,25 %. **ČNB pro potřeby akomodativní politiky nadále využívá primárně měnový kurz,** kdy asymetrický závazek ČNB udržovat kurz koruny vůči euru poblíž 27 CZK/EUR zůstává v platnosti, zatím nejméně do druhé poloviny roku 2016.

Graf č. I.4.1.1 Hlavní úrokové sazby ČNB (v %)

Pramen: ČNB, graf MPO

QE spolu s dalšími faktory odvrátily deflaci v eurozóně

Evropská centrální banka ponechala své úrokové sazby beze změny, což potvrdila na svém červnovém zasedání. Poslední snížení o 10 bazických bodů proběhlo v září minulého roku a stanovilo hodnotu základní úrokové sazby na 0,05 %, mezní záůjční sazby na 0,30 % a depozitní sazby na -0,20 %. Výhled měnové politiky ECB zůstává stabilní, takže dále pokračuje kvantitativní uvolňování, během něhož ECB každý měsíc nakupuje státní dluhopisy za 60 miliard eur (i ty se záporným výnosem až do výše depozitní sazby -0,20 %). **QE bude podle původního vyjádření představitelů ECB trvat minimálně do září 2016,** pokud se v eurozóně do té doby podaří nastartovat vyšší ekonomický růst a dlouhodobě zajistit stabilní inflaci okolo 2% inflačního cíle. **Spotřebitelské ceny v eurozóně začaly v květnu po pěti měsících poklesu a stagnace opět stoupat.** Z deflace na přelomu roku a z nulové úrovně v dubnu meziroční inflace se v květnu dostala na 0,3 %. Od června však došlo opět k jejímu zpomalení na 0,2 %.

Americká centrální banka ve své monetární politice nadále zachovávala status quo

Americká centrální banka od října 2014, kdy ukončila poslední vlnu kvantitativního uvolňování, **monetární politiku neměnila.** FED se připravuje status quo prolomit zvýšením úrokových sazeb federálních fondů ze současného oficiálního pásma 0–0,25 %. Tento krok byl centrální bankou avizován s dostatečným předstihem, aby se na něj trhy připravily. Okamžik zavedení restriktivní měnové

politiky závisí na vývoji makrodat, zvláště z trhu práce, a zatím se všeobecně předpokládalo, že by k němu mohlo dojít v září letošního roku. Je ovšem pravděpodobné i odložení tohoto rozhodnutí, neboť inflace v USA zatím osciluje pod nulou, zejména v důsledku nízké ceny ropy.

Vysoký hospodářský růst spolu s uvolněnou politikou ČNB měl pozitivní vliv na český finanční sektor

Situace na českém finančním trhu se v druhém kvartále také vyvíjela poměrně pozitivně. Kromě vysokého domácího růstu ji podporovalo vnější prostředí, zejména stabilizace hospodářské situace v eurozóně, přestože nadále přetrvával řecký problém. **ČNB svoji uvolněnou měnovou politikou zatím měnit nehodlá, což přispívá k udržení nízkých klientských úrokových sazeb. Kvalita úvěrového portfolia se zlepšila, avšak složení úvěrů v selhání se značně zhoršilo.**

Průměrné úrokové sazby se nadále pohybovaly okolo rekordních minim

Expanzivní monetární politika ČNB nadále udržuje klientské úrokové sazby na velmi nízkých hodnotách. **Průměrné úrokové sazby z nových korunových úvěrů domácnostem dosáhly nového rekordního minima, sazby nefinančním podnikům se svému historickému minimu značně přiblížily. Pokračoval také pokles průměrných úrokových měr ze stavu obchodů,** a to jak u nefinančních podniků, tak i u domácností, kde však v červnu sazby mírně vzrostly.

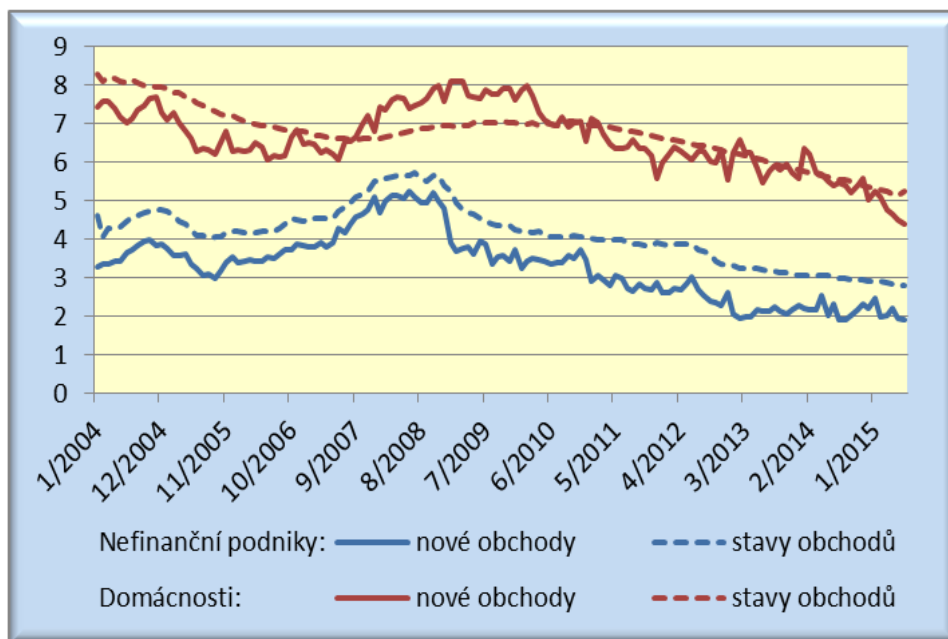
Průměrná úroková sazba z nových úvěrů pokračovala v poklesu, ...

Průměrná úroková sazba nových úvěrů nefinančním podnikům (bez kontokorentů, revolvingových úvěrů a pohledávek z kreditních karet) v dubnu vzrostla, ale následně opět prolomila 2% hranici na červnové 1,92 %, čímž **se přiblížila nejnižší hodnotě ze srpna minulého roku** rozdílem jediného bazického bodu. **Průměrná měsíční úroková sazba nových úvěrů domácnostem** na spotřebu, bydlení a ostatní **klesala celé druhé čtvrtletí** a na jeho konci **dosáhla rekordně nízké sazby 4,4 %.**

... klesala také u stavů úvěrů, avšak v případě domácností zaznamenala na konci června po téměř pěti letech zvýšení

Dynamiku vývoje těchto úrokových sazeb reflektují průměrné úrokové sazby u stavů úvěrů. Pro nefinanční podniky byla tato sazba koncem června 2,78 %, což opět představuje nové rekordní minimum od roku 2001, kdy ČNB začala tyto údaje publikovat. Meziměsíční zvýšení sazby bylo zaznamenáno naposledy v květnu 2013. V případě domácností bylo historicky nejnižší hodnoty dosaženo koncem května, konkrétně 5,12 %. V červnu však došlo poprvé po téměř pěti letech k růstu průměrné sazby, a to na 5,24 %.

Graf č. I.4.1.2 Klientské úrokové sazby (v %)

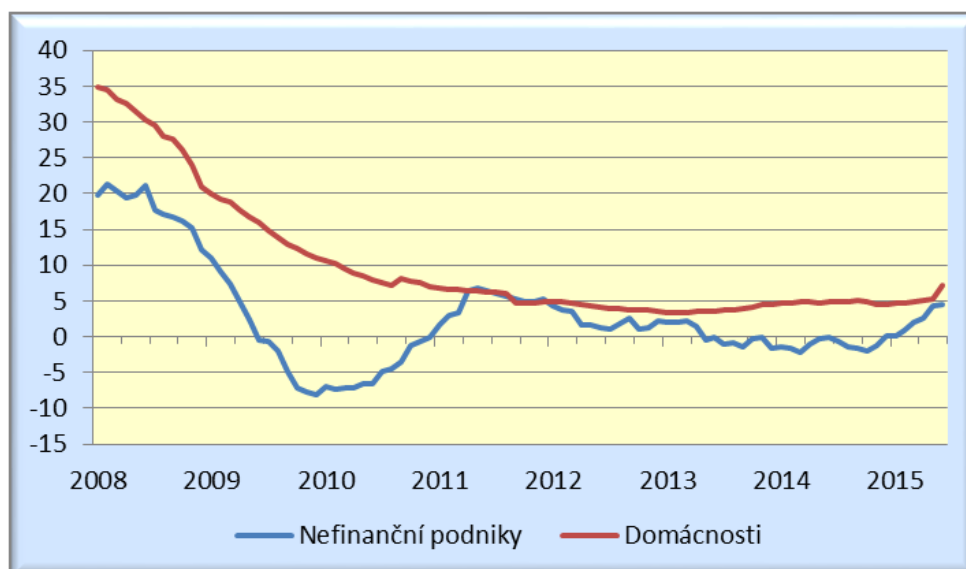

Pramen: ČNB, graf MPO

Míra úvěrové emise stále roste v důsledku oživování ekonomiky a růstu důvěry v ni

Stabilní a nízké úrokové sazby spolu se zlepšující se ekonomickou situací přispívají k růstu dynamiky poskytovaných úvěrů. Firmy i domácnosti mají optimističtější očekávání ohledně budoucího vývoje a nebojí se investovat, případně spotřebovávat na dluh. Ke konci druhého čtvrtletí činily korunové úvěry rezidentům i nerezidentům celkem 2 225,5 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 5,7 %. Vyšší meziroční nárůst úvěrové expanze byl zaznamenán naposledy v červenci 2009. **Nejvíce se na expanzi podílely korunové úvěry poskytnuté obyvatelstvu**, které koncem června meziročně vzrostly o 7,2 % na 1 187,8 mld. Kč. Od srpna 2011 se přitom míra růstu úvěrů obyvatelstvu pohybovala pod, případně těsně nad, 5% hranicí. Zvýšení úvěrové dynamiky by vzhledem k situaci domácí ekonomiky mohlo v budoucnu pokračovat a v dlouhodobějším časovém měřítku se přibližovat k předkrizovým hodnotám, které se pohybovaly až nad 30 %. Emise úvěrů nefinančním podnikům v podstatě kopíruje hospodářský vývoj ČR, když v jejím vývoji je patrný razantní pokles od poloviny roku 2008, následné obnovování růstu během let 2010 a 2011 a opětovné zpomalení v roce 2013. **Poptávka nefinančních podniků po úvěrech se zvyšuje** od konce roku 2014 a k 30. 6. 2015 stoupla hodnota korunových úvěrů nefinančním podnikům na 709 mld. Kč, což představuje meziroční růst o 4,5 %. Jedná se o **nejvyšší přírůstek od konce roku 2011**. Korunové úvěry ostatním sektorům se od konce března 2014 pohybují nad úrovní 300 mld. Kč.

Graf č. I.4.1.3 Vývoj korunových úvěrů (meziročně v %)

Pramen: ČNB, graf MPO

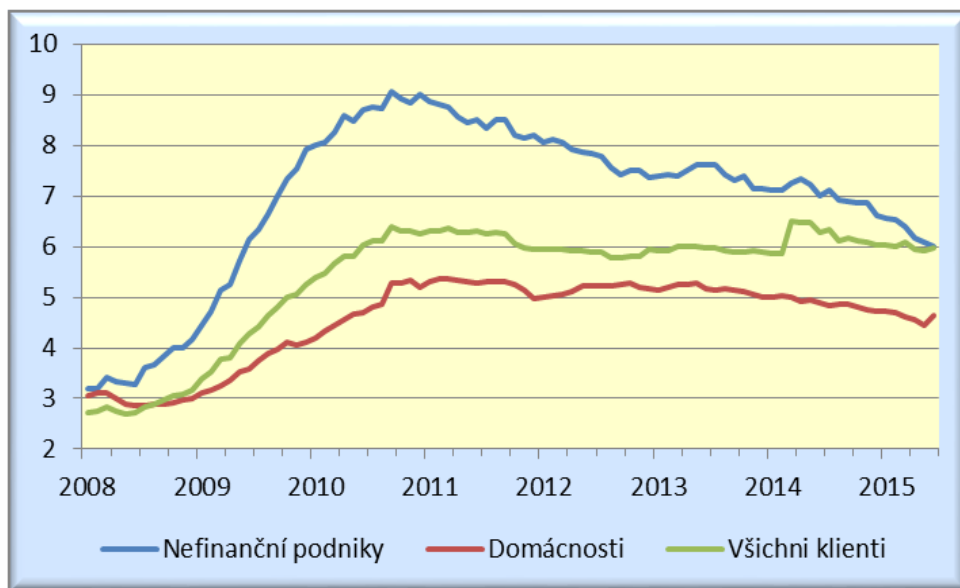
Kvalita úvěrového portfolia se postupně zlepšovala na úroveň z roku 2013

Kvalita úvěrového portfolia se ve druhém čtvrtletí zlepšila a přiblížila se hodnotám před výkyvem v první polovině roku 2014, který byl způsoben přesunem části úvěrů vedených v kategorii sledovaných o stupeň níž, mezi nestandardní úvěry v selhání. Podíl úvěrů v selhání (nestandardních, pochybných nebo ztrátových) na celkových korunových i cizoměnových úvěrech od roku 2012 osciluje okolo 6 %, krom jednoho zmíněného výkyvu. **Úvěrové portfolio mírně zvýšilo svou kvalitu z březnových 6,1 % na červnových 6,0 %, přičemž nejnižší hodnota byla zaznamenána v květnu, konkrétně 5,9 %.** Za opětovným nárůstem v červnu stojí zvýšení úvěrů v selhání v sektoru domácností (o 0,2 p. b.). **Podíl klasifikovaných úvěrů** (tj. úvěrů sledovaných a v selhání) **měl stejný průběh jako úvěry v selhání, kdy do května jejich podíl klesal (až na 9,1 %), ale v červnu mírně vzrostl na 9,2 % (oproti konci předchozího čtvrtletí pokles o 0,2 p. b.). Květnová hodnota pak vyrovnává nejnižší údaj od června 2009.**

Úvěrové riziko pokleslo u nefinančních podniků, avšak domácnosti zažily jeho značný nárůst

Úvěrové riziko, z pohledu jednotlivých sektorů, je u nefinančních podniků dlouhodobě vyšší, přičemž zhruba od konce roku 2010 je patrný klesající trend. **Ve druhém čtvrtletí došlo ke zrychlení jeho poklesu, který byl zakončen hodnotou 6,0 %, nejnižší od května 2009.** **Podíl úvěrů v selhání poskytnutých domácnostem zažil v červnu druhý největší meziměsíční nárůst, konkrétně o 0,2 p. b a k 30. 6. 2014 činil 4,6 %.**

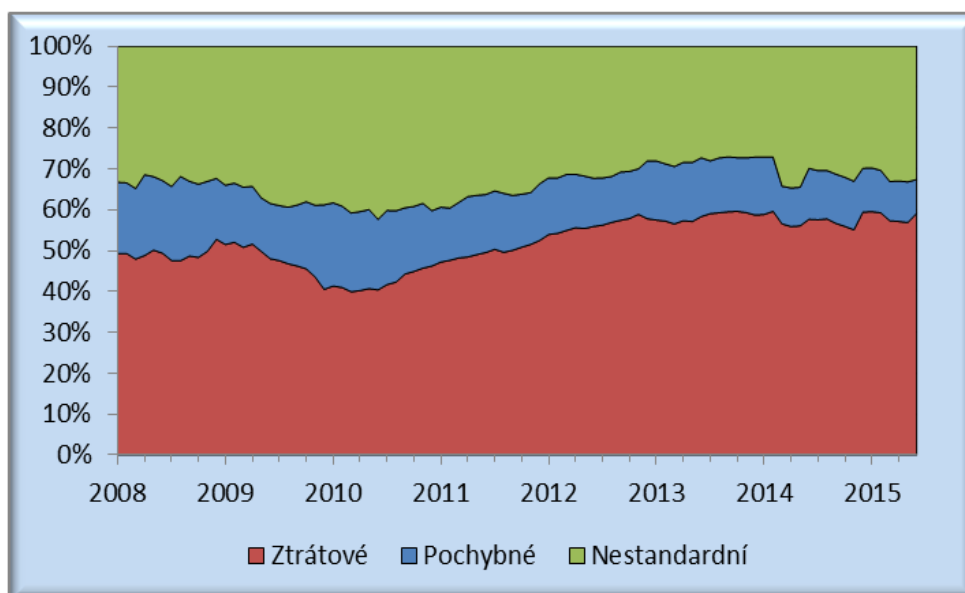

Graf č. I.4.1.4 Úvěry v selhání (podíl v %, Kč + cizí měna)

Pramen: ČNB, graf MPO

**Struktura úvěrů
v selhání se však
zhoršila**

Oproti předchozímu čtvrtletí došlo ke zhoršení struktury úvěrů v selhání, kdy mezičtvrtletně poklesl podíl nestandardních i pochybných úvěrů a naopak vzrostl podíl úvěrů ztrátových. Ten do května mírně klesal, avšak v červnu vzrostl o 2,3 p. b. na 59,2 % (mezikvartální nárůst o 1,9 %). Podíl pochybných úvěrů klesl k 30. 6. 2015 na 8,3 % (z 9,6 %) a nestandardních úvěrů pak na 32,6 % (z 33,1). Tímto vývojem se tak do jisté míry smazalo skokové strukturální zlepšení zaznamenané v březnu.

Graf č. I.4.1.5 Struktura úvěrů v selhání (podíl v %, Kč + cizí měna)

Pramen: ČNB, graf MPO

I.4.2 Směnné kurzy

Rozhodující pro vývoj směnného kurzu koruny zůstával závazek ČNB, ...

ČNB se po květnovém i červnovém zasedání bankovní rady rozhodla nadále používat devizový kurz koruny jako další nástroj uvolňování měnových podmínek a potvrdila svůj závazek intervenovat v případě potřeby na devizovém trhu tak, aby udržovala kurz koruny vůči euru poblíž hladiny 27 korun za euro. **Stále platí prohlášení představitelů centrální banky, že ČNB ukončí používání tohoto nástroje akomodativní politiky nejdříve ve druhé polovině roku 2016.** Finančními trhy byl tento závazek stále považován za důvěryhodný, takže ani ve 2. čtvrtletí 2015 nebyla ČNB po prvotních intervencích z listopadu 2013 nucena zasahovat na devizových trzích proti snaze prolomit tuto hranici.

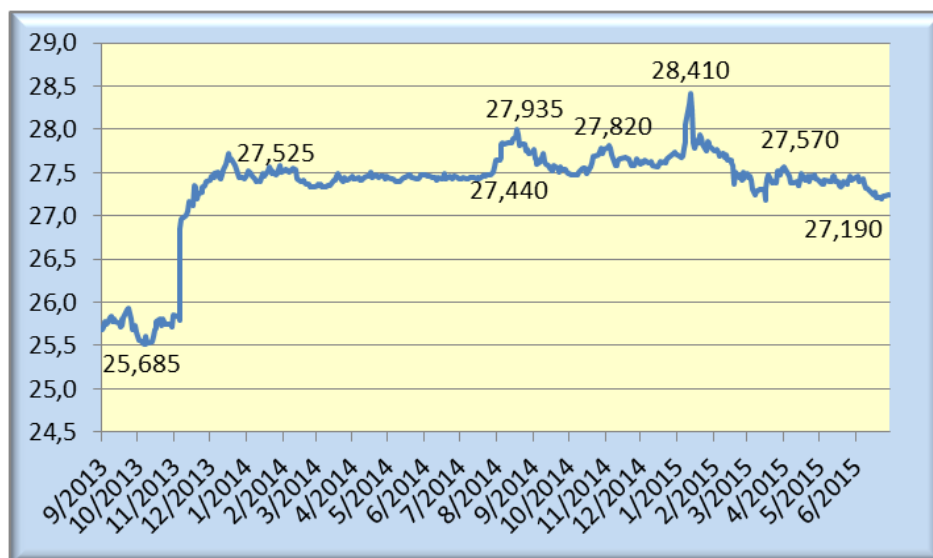
... k němu se přidalo řešení Grexitu, ...

Do vývoje směnného kurzu koruny se nadále promítala uvolněná politika ECB. Další determinantou byla vyhrčená situace v Řecku, kdy se od poloviny druhého čtvrtletí v podstatě denně zvažoval řecký bankrot a s tím spojená budoucnost eurozóny, aniž by došlo k významnějšímu pokroku.

... to ovlivňovalo kurz k euru především v druhé polovině 2. čtvrtletí

Koruna vůči euru vstoupila do druhého čtvrtletí poměrně slabá a hned druhý obchodovací den dosáhla čtvrtletního maxima 27,570 CZK/EUR. Poté její kurz lehce aprecioval a až do počátku druhého červnového týdne osciloval okolo hodnoty 27,400 CZK/EUR. Následovalo **dvoutýdenní posilování koruny k čtvrtletnímu minimu 27,190 CZK/EUR (23. června)**, které se odvíjelo od snížení ratingu dlouhodobých závazků Řecka a když začalo být patrné, že dohody nebude dosaženo před vypršením záchranného programu. Vývoj byl v posledním týdnu lehce korigován zpět mírnou deprecací koruny. Průměrný kurz ve druhém čtvrtletí 2015 činil 27,380 CZK/EUR, což představuje **mezičtvrtletní posílení o 0,9 %**. **Meziročně koruna ve druhém čtvrtletí také lehce zhodnotila, konkrétně o 0,2 %**. To značí, že **kurz je dlouhodobě poměrně stabilní, s tendencí k posilování** a jen mírně pod vlivem rychlejšího růstu domácí ekonomiky a řecké krize. **V dalším čtvrtletí, vzhledem k výborným výsledkům domácí ekonomiky a nejistotám ohledně ekonomického růstu v eurozóně, by se koruna mohla snažit atakovat hranici ČNB.**

Graf č. I.4.2.1 Nominální kurz CZK/EUR

Pramen: ČNB, graf MPO

Koruna k dolaru oslabovala již 4. čtvrtletí v řadě ...

Naproti tomu si kurz české koruny k americkému dolaru ve 2. čtvrtletí podržel tendenci dalšího slábnutí. **Oslabování domácí měny vůči dolaru**, které započalo v květnu 2014, sice **pokračovalo, v tomto kvartále však zpomalilo**. Jednou z příčin je rozdíl mezi dynamikou českého hospodářského růstu a naopak americké zaostávání za očekávaními. Zároveň neustávaly spekulace ohledně počátku zvyšování amerických úrokových sazeb, což kurz do určité míry také ovlivňovalo.

... až na nejslabší kurz od roku 2005 ...

Po nejistém vstupu do 2. čtvrtletí koruna v druhém dubnovém týdnu oslabovala až na čtvrtletní maximum 25,963 CZK/USD, což je zároveň nejslabší kurz od roku 2005. Do konce dubna pak koruna silně posilovala pod vlivem pozitivních signálů o domácím vývoji a slabých makro dat zveřejněných v USA, které naznačovaly pomalejší obnovu amerického hospodářského růstu. Přes mírné výkyvy pokračovala koruna v apreciaci až do poloviny třetího květnového týdne, po kterém vykousla ještě jeden zub, jehož vrcholu bylo dosaženo těsně před koncem května.

... meziročně oslabovala dokonce sedmé čtvrtletí v řadě

Následovala další sada slabých amerických dat a naproti tomu překvapení v podobě růstu české ekonomiky, takže koruna v prvních čtyřech červnových dnech posílila vůči dolaru o 3,25 %. Po dalších dvou týdnech volatilního vývoje se koruna dotkla čtvrtletního minima kurzem 23,920 CZK/USD, které bylo do konce druhého kvartálu mírně korigováno směrem nahoru. **Průměrný kurz koruny k dolaru za 2. čtvrtletí proti prvnímu oslabil o 1 % na hodnotu 24,795 CZK/USD, která představuje nejslabší čtvrtletní průměr kurzu od posledního kvartálu roku 2004. Meziročně kurz oslaboval již sedmé čtvrtletí v řadě a v průměru za 2. čtvrtletí jeho depreciace činila 23,8 %, což je zároveň největší meziroční změna kurzu v posledních šesti letech.**

Graf č. I.4.2.2 Nominální kurz CZK/USD

Pramen: ČNB, graf MPO

QE spolu s dalšími faktory konečně nastartovalo

Směnný kurz dolaru vůči euru byl nadále pod vlivem chování centrálních bank obou teritorií. ECB pokračovala v kvantitativním uvolňování (QE), které zahájila v předchozím čtvrtletí. Tato akomodativní politika Evropské centrální banky patrně

hospodářský růst v eurozóně a přerušilo období deflace

přerušila období deflace a nastartovala hospodářský růst, což částečně přispělo ke zpomalení již rok trvajících posilování dolaru. Opačným impulsem byla řecká krize a obavy z jejích dopadů na ekonomiky států nejen eurozóny, ale celé EU, které postupně ovlivňovaly kurz eura především ve druhé polovině čtvrtletí.

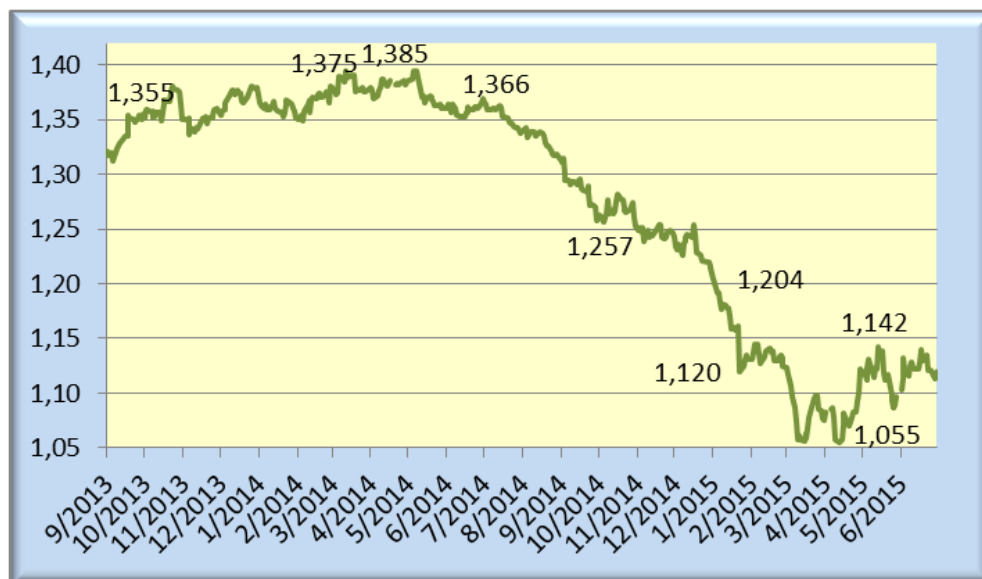
Kurz dolaru k euru byl ovlivňován především řeckou krizí a zaostávajícím americkým hospodářským růstem

Dolar vůči euru posiloval zhruba od května 2014, kdy se obě centrální banky vydaly rozdílnou cestou. **Směnný kurz světového páru byl v celém druhém čtvrtletí velmi volatilní**, v závislosti na momentálním vývoji jednání s Řeckem, prohlášení jednotlivých státníků k budoucímu směřování eurozóny a spekulacích o termínu zpřísnění americké měnové politiky. **Nadále však přetrvával lehce apreciační trend dolaru k euru. Hned ke konci druhého týdne čtvrtletí euro spadlo na čtvrtletní minimum 1,055 USD/EUR, v reakci na zintenzívnění vyjednávání s Řeckem** a výnos jeho desetiletých dluhopisů znovu vystoupal až k 13% hranici v důsledku panujících neshod. **Následně dolar nabral depreciační trend** s mnoha menšími výkyvy až do čtvrtletního maxima 1,142 USD/EUR (14. května). **Příčin tohoto vývoje bylo několik, v první řadě poměrně pozitivně se vyvíjející jednání s Řeckem, dále například zveřejnění amerického HDP za 1. kvartál**, které fakticky přešlapovalo na místě, a zhoršení predikcí o jeho budoucím růstu. Zhruba **od poloviny května oslabovalo znovu euro v závislosti na probíhajících diskuzích spojenými tentokrát s možným Brexitem**. Po zveřejnění údajů o inflaci v eurozóně, která se dostala z deflačního pásma, kurz eura po celý červen pak osciloval okolo 1,123 USD/EUR s jedním výkyvem, kdy se kurz světového páru ještě jednou dostal nad hranici 1,140 USD/EUR. **V posledním červnovém týdnu se již otevřeně začalo uvažovat o možném Grexitu, kapitálových kontrolách v důsledku zrychlujícího se odlivu kapitálu z řeckých bank**. Vzhledem k nesplacení dluhu vůči věřitelům **byl znovu snížen rating Řecka**. **Tyto události držely euro v oslabení vůči dolaru**, které však nebylo až tak razantní, jelikož trhy řecké problémy do vývoje kurzu již započítaly v dřívějším období.

Rozdílný vývoj v eurozóně a v USA zapříčinil silnou apreciaci dolaru, dokonce nejsilnější od vzniku eura

Průměr kurzu za 2. čtvrtletí činil 1,105 USD/EUR, což je **nejsilnější průměrná hodnota dolaru od druhého kvartálu roku 2003**. **Mezičtvrtletně dolar k euru aprecioval o 1,9 %**, oproti předchozímu rekordnímu posílení (o 9,9 % v minulém kvartále) se ale jednalo o **poměrně razantní zpomalení posilování dolaru**. **V porovnání se stejným obdobím minulého roku pak dolar vůči euru posílil o 19,4 %**, což je **největší meziroční oslabení eura k dolaru v historii eura**, a to dokonce i během pouhé devizové existence.

Graf č. I.4.2.3 Nominální kurz USD/EUR

Pramen: ECB, graf MPO

Koruna vůči euru od prosince předchozího roku nabrala trend poklesu reálné depreciace ...

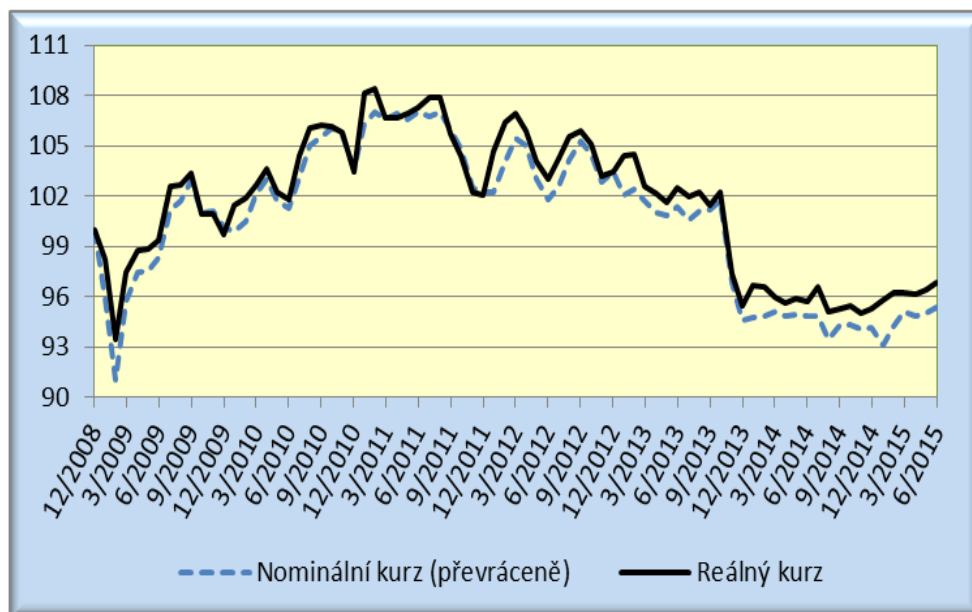
Kurz české koruny k euru zůstal ve 2. čtvrtletí v reálné depreciaci (ve vztahu k referenční hodnotě z prosince 2008), která byla především způsobena měnovými intervencemi ČNB z listopadu 2013. **Reálná depreciace ve srovnání s předchozím čtvrtletím (3,8% depreciace) dále zeslabila a k poslednímu červnovému dnu činila 3,1 %.** Cenová konkurenceschopnost českých exportérů na zahraničních trzích platících eurem tak byla ve 2. čtvrtletí vyšší než v prosinci 2008, avšak nižší ve srovnání s předchozím čtvrtletím.

... vlivem nominálního posílení kurzu a vyšší inflace v ČR

Hlavní příčinou posílení koruny k euru byl jednoznačně 4,6% pokles nominální depreciace vůči základnímu období (k 30. 3. 2015 byla 4,9 %). Proti tomuto vlivu slabě působil 1,31% inflační diferenciál, který vycházel z vyššího růstu cen v ČR oproti eurozóně, konkrétně o 11,3 %, resp. o 9,8 % (oproti roku 2008). Mezičtvrtletně však inflační diferenciál vzrostl, což je příčinou reálného posílení koruny vůči předchozímu čtvrtletí.

Reálný kurz koruny na páru s eurem si k nominálnímu kurzu na konci prvního kvartálu udržoval poměrně konstantní odstup způsobený růstem inflačního diferenciálu.

Graf č. I.4.2.4 Vývoj kurzu CZK/EUR (12/2008 = 100)

Pramen: ČNB, Eurostat, propočty MPO

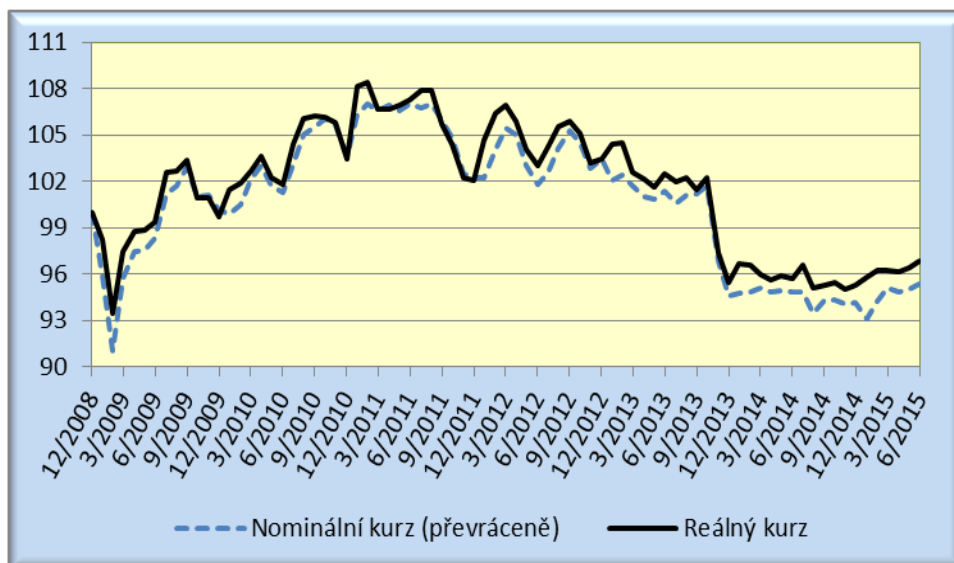
Kurz koruny k dolaru zmírní míru reálné depreciace ...

Po osmnácti měsících postupně zesilující reálné depreciace české koruny vůči americkému dolaru se v průběhu druhého čtvrtletí 2015 trend obrátil. V dubnu reálný kurz v podstatě stagnoval a od května se již reálná depreciace koruny vůči rovnovážnému stavu snižovala, což bylo zakončeno červnovou hodnotou na úrovni 21,6% depreciace (ve srovnání s prosincem 2008). Na páru s dolarem ve druhém kvartále pokračovalo odchylování reálného kurzu koruny od nominálního kurzu, za kterým stojí rozdílný inflační vývoj v obou zemích.

... především díky silné nominální apreciaci koruny

V dubnu byl ještě reálný kurz ovlivňován nominální depreciací koruny a nižším záporným inflačním diferenciálem. Od května koruna vůči dolaru začala reálně posilovat, přestože oproti základnímu období byla v červnu nadále o 25 % podhodnocena. Inflační diferenciál se pak prohluboval do vyšších záporných hodnot. Inflace byla na konci druhého čtvrtletí v ČR 11,3 % a v USA 13,5 % (oproti základnímu období). Výsledkem vývoje reálného kurzu je mírné snížení cenové konkurenceschopnosti českých exportérů na dolarových trzích.

Graf č. I.4.2.5 Vývoj kurzu CZK/USD (12/2008 = 100)

Pramen: ČNB, Eurostat, BLS, propočty MPO

I.4.3 Vnější rovnováha

V průběhu 3. čtvrtletí 2014 přešla ČR na používání nové verze mezinárodně závazného statistického standardu prezentování dat o platební bilanci. Všechny údaje v této kapitole jsou prezentovány podle tohoto standardu, šestého vydání manuálu platební bilance Mezinárodního měnového fondu (BMP6).

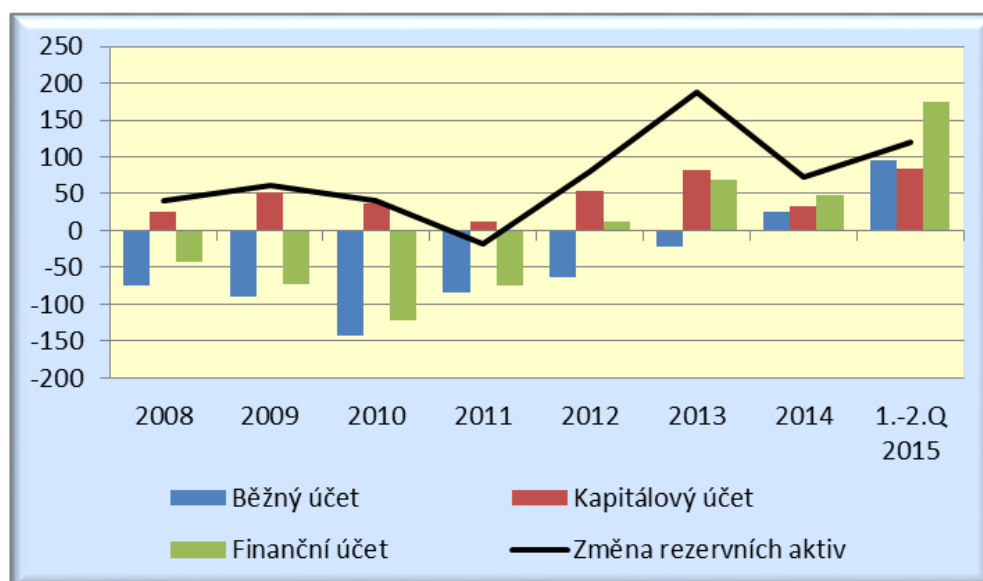
Platební vztahy se zahraničím těží především z příznivého stavu domácí ekonomiky a čerpání peněz z evropských fondů

Vývoj platební bilance byl ve druhém čtvrtletí 2015 nadále ovlivňován vysokým růstem domácí ekonomiky, který se řadil k nejvyšším v EU, tak i zvyšujícím se výkonem klíčových obchodních partnerů (kromě Ruska). **Pozitivní vliv na platební bilanci mělo také zvýšené čerpání peněz z rozpočtu EU**, především ze strukturálních fondů a Fondu soudržnosti, které dosáhlo nejvyšší pololetní sumy od vstupu ČR do EU v roce 2004. Dále Evropská komise po dvou letech odblokovala čerpání 38 miliard korun z Operačního programu Podnikání a inovace, které pozastavila v lednu 2013. **Negativní vývoj byl opět zaznamenán v podobě odlivu výnosů z dříve uskutečněných investic zahraničních subjektů v ČR, který však meziročně mírně poklesl.**

Všechny tři hlavní položky platební bilance dosáhly vysokých přebytků

Celková platební bilance za 1. pololetí zaznamenala jeden z historicky nejvyšších přebytků od roku 1993, což se promítlo navýšením rezervních aktiv o 119,3 mld. Kč. **Všechny tři hlavní položky platební bilance skončily v kladných hodnotách. Nejvýznamnější byl přebytek finančního účtu v hodnotě 174,6 mld. Kč**, což je jednoznačně nejvyšší dosažená hodnota od vzniku ČR. Rovněž **běžný účet s rekordním přebytkem ve výši 95,8 mld. Kč potvrdil výborný výsledek z prvního kvartálu, následován kapitálovým účtem, který skončil na 83,3 mld. Kč, také na nejvyšší hodnotě v historii.** Jedinou zápornou položkou zůstalo započtení čistých chyb a opomenutí (-4,5 mld. Kč).

Graf č. I.4.3.1 Vývoj hlavních účtů platební bilance (v mld. Kč)

Pramen: ČNB, graf MPO

Vnější makroekonomická pozice ČR se mírně zhoršila

Běžný účet platební bilance jako ukazatel vnější makroekonomické rovnováhy ČR zvýšil ve 2. čtvrtletí kladný poměr k HDP, když deficit z druhého čtvrtletí předchozího roku byl v ročním úhrnu nahrazen přebytkem 3,1 mld. Kč za 2. čtvrtletí letošního roku. **Přebytek běžného účtu k HDP** na analizovaném základě ve 2. čtvrtletí 2015 představoval 1,5 % HDP, takže v porovnání s předchozím čtvrtletím (0,8 %) se **více vychýlil z rovnovážného stavu. Česká republika však nadále zůstává v pásmu nevytvářejícím tlaky na vnější rovnováhu**, které je ohraničeno intervalem <-5 %; 5 %>. V tomto pásmu se nachází již delší dobu a zřejmě v něm i v budoucnu setrvá.

Výkonová bilance meziročně spíše stagnovala, když poklesla její hlavní položka, bilance obchodu se zbožím, ...

Běžný účet v samotném 2. čtvrtletí 2015 zaznamenal přebytek teprve podruhé od roku 1993. Jeho aktivum z 1. čtvrtletí bylo ve 2. čtvrtletí navýšeno o 3,1 mld. Kč, na celkovou hodnotu 95,8 mld. Kč, což představuje meziroční nárůst o 76,3 %, a naznačuje, že **rok 2015 bude z hlediska běžného účtu i celé platební bilance výjimečný.** Výkonová bilance však meziročně vzrostla pouze o 0,5 % na 182 mld. Kč. Její hlavním složkou je zahraniční obchod se zbožím, který se na ní podílí ze 78,1 % (142,2 mld. Kč). **Hospodářský růst domácí ekonomiky i obchodních partnerů je mj. demonstrován meziročním nárůstem exportu o 6,8 % a importu o 7,8 %** na absolutní hodnoty 1 617,8 mld. Kč, resp. 1 475,6 mld. Kč. Růst importu i exportu se mírně zvýšil i mezičtvrtletně. V důsledku rychlejšího růstu importu, za kterým primárně stojí vysoký růst domácí ekonomiky, došlo k meziročnímu poklesu zbožové obchodní bilance o 2,3 %.

... vyvážil ji růst bilance služeb

Positivní výsledek běžného účtu navýšila také bilance služeb, konkrétně meziročně o 12 % (na 39,8 mld. Kč), přičemž vyšší přebytek byl vytvořen ve druhém čtvrtletí. Tento přebytek se zakládá především na **růstu dvou největších položek, výrobních služeb u cizích fyzických vstupů** (o 8,9 % na 15,6 mld. Kč) **a telekomunikačních služeb** (o 29,4 % na 13,4 mld. Kč). Právě přebytek platebních vztahů plynoucích z telekomunikačních služeb by se v budoucnu mohl stát hlavní položkou bilance služeb. **Největší absolutní pokles pak meziročně zaznamenala**

bilance cestovního ruchu, která spadla o 28,2 % (absolutně o 5 mld. Kč na 12,7 mld. Kč). **Největších deficitů je dlouhodobě dosahováno na účtech poplatků za využívání duševního vlastnictví** (7,4 mld. Kč – meziroční zlepšení o 8 %) **a pojišťovacích služeb** (5,1 mld. Kč – meziroční zlepšení o 14,6 %). Bilance služeb se v kladných hodnotách pohybuje od roku 1993 a nic nenasvědčuje tomu, že by se tento trend měl v budoucnu zvrátit.

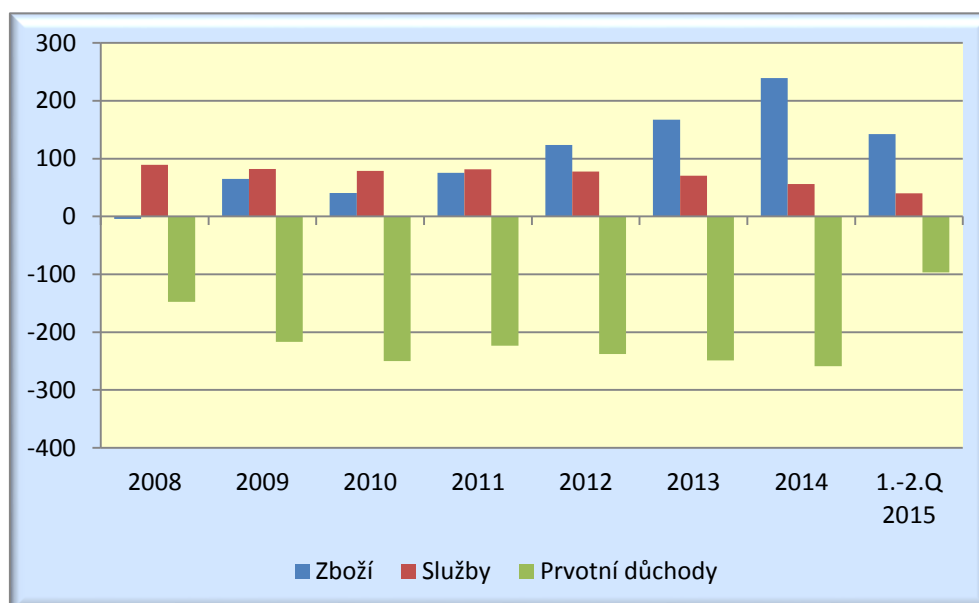
Schodek bilance prvotních důchodů eliminoval více než polovinu přebytku výkonové bilance a zároveň se jednalo o jedinou zápornou položku BÚ

O vysoký přebytek běžného účtu se tentokrát zasloužila také bilance prvotních důchodů, a to snížením deficitu. Přestože se tato bilance tradičně nachází v záporných hodnotách, meziročně zaznamenala zlepšení schodku o 22,1 %, který k 30. 6. 2015 činil 96,7 mld. Kč, takže eliminovala přibližně pouze polovinu přebytku výkonové bilance. Zhruba 80 % schodku přitom bylo vytvořeno až ve 2. čtvrtletí. Za meziročním zlepšením stojí primárně 17,5% snížení odlivu finančních prostředků z ČR v rámci důchodů z investic, absolutně o 28 mld. Kč. Pro českou ekonomiku je nejdůležitější položkou odliv výnosů v podobě dividend. Vzhledem k rozsáhlé výplatě dividend v prvním čtvrtletí (více než osminásobek hodnoty oproti prvnímu kvartálu 2014 - absolutně o 22,1 mld. Kč) bylo čistě za druhé čtvrtletí 2015 vyplaceno o 33,2 % méně, nežli v druhém čtvrtletí předchozího roku. **V souhrnu za 1. pololetí došlo ke snížení finančních prostředků vyplacených na dividendách pouze o 10,9 % (absolutně o 11,3 mld. Kč). Razantní zlepšení bylo zaznamenáno také u odlivu důchodů z portfoliových investic, který v prvním pololetí meziročně poklesl o 9,3 mld. Kč, tedy o 64 %.**

Bilance druhotných důchodů po deseti letech skončila pololetním přebytkem

Bilance druhotných důchodů na konci 1. pololetí vykázala druhou nejvyšší hodnotu v historii (vyšší byla jen v roce 1999) a zároveň se v kladných pololetních hodnotách nacházela poprvé po 10 letech. Meziročně zaznamenala nárůst na 10,4 mld. Kč, tedy o 13,2 mld. Kč, a to i přes mezikvartální pokles o 3,3 mld. Kč. **Důvodem je vyšší čistý příjem z rozpočtu EU** (podrobněji je zmíněn v úvodu kapitoly).

Graf č. I.4.3.2 Vývoj hlavních položek běžného účtu platební bilance
(v mld. Kč)

Pramen: ČNB, graf MPO

Kapitálový účet dosáhl díky příjmům z EU rekordního přebytku

Ze stejného důvodu, čerpání peněz z rozpočtu EU, dosáhl kapitálový účet jednoznačně nejvyššího přebytku v historii České republiky, ve výši 83,3 mld. Kč. Tím dokonce překonal výbornou hodnotu dosaženou za celý rok 2013. Vzhledem k očekávaným příjmům ve zbytku roku se dá očekávat překonání současné hodnoty již v dalším čtvrtletí a poté i na konci roku 2015. Přebytek byl téměř ze dvou třetin vytvořen v druhém kvartále (52,6 mld. Kč) a meziročně je téměř čtyřikrát vyšší.

V rámci finančního účtu došlo k historicky největšímu odlivu prostředků z ČR

Finanční účet za 1. pololetí 2015 částkou 174,6 mld. Kč ovlivnil saldo platebních vztahů ze všech tří hlavních účtů nejvíce. Nejednalo se pouze o pololetní maximum, ale zároveň o **nejvyšší zaznamenaný odliv finančních prostředků z ČR do zahraničí od roku 1993**. Již tak vysoký přebytek z 1. čtvrtletí (112,2 mld. Kč) byl ještě navýšen o 62,4 mld. Kč ve 2. čtvrtletí. **Hlavní příčinou tohoto rekordního salda byla změna bankovní pozice vůči nerezidentům v kategorii přímých investic**, jež směřovala opačným směrem než ve 2. čtvrtletí předchozího roku. Snížení přebytků na účtech portfoliových a ostatních investic pak bylo korigováno růstem rezervních aktiv.

Odliv finančních prostředků byl poprvé od vzniku ČR zaznamenán ve všech položkách finančního účtu

Poprvé v historii České republiky byly všechny hlavní položky finančního účtu na konci čtvrtletí v kladných hodnotách, což znamenalo poměrně značný odliv finančních prostředků z ČR do zahraničí. Čistý odliv přímých investic oproti přílivu ve stejném období předchozího roku znamenal meziroční přesměrování toku ve výši 99,4 mld. Kč a v 1. pololetí 2015 činil odliv čistých přímých investic 1,7 mld. Kč. Příliv prostředků v rámci reinvestovaného zisku poklesl meziročně o 10 % na pololetních -40,5 mld. Kč. Podobný vývoj zaznamenal účet akcií a ostatních účastí kromě reinvestovaného zisku, v jehož rámci odtok prostředků vzrostl o 10,4 %. **Hlavní vliv na bilanci přímých investic tedy měly prostředky z tuzemských investic v zahraničí vracující se zpět do ČR**, které byly meziročně nižší o 90,6 mld. Kč, přičemž ve druhém kvartále byl příliv pouze 4,2 mld. Kč.

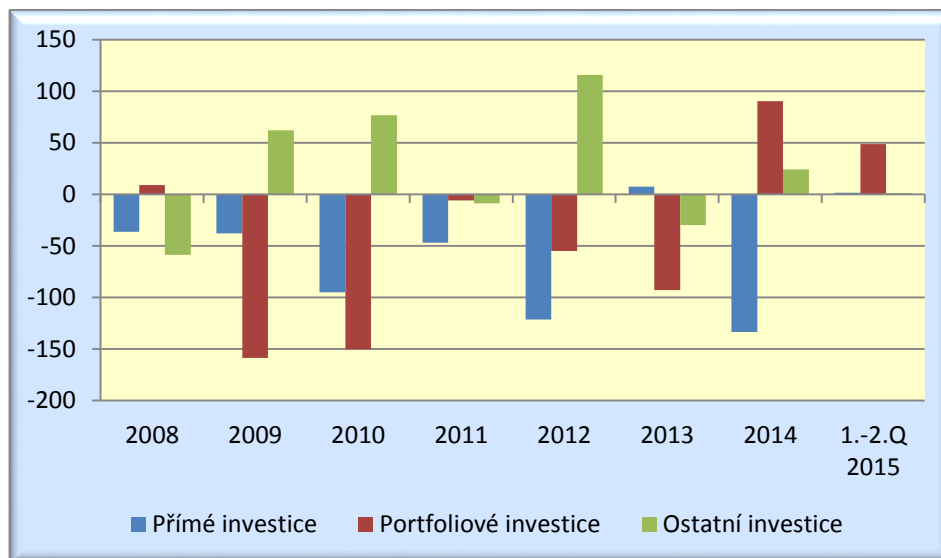
V rámci portfoliových investic byl příliv prostředků na účtu vládních institucí převýšen odlivem u ostatních sektorů

Bilance portfoliových investic po rekordním přebytku (64,2 mld. Kč) v polovině předchozího roku zaznamenala za letošní 1. pololetí 24,3% pokles (o 15,6 mld. Kč) na 48,6 mld. Kč, což je druhá nejvyšší hodnota dosažená za toto období. Oproti předchozímu roku došlo k růstu odlivu finančních prostředků v kategorii účasti a podíly v investičních fondech ve výši 15,7 mld. Kč, proti tomu působil pokles odlivu finančních prostředků v položce dluhopisů o 65,6 % na konečných 16,4 mld. Kč. K přílivu finančních prostředků došlo na účtu vládních institucí (39,4 mld. Kč, oproti loňskému odlivu 30,1 mld. Kč), který byl převýšen odlivem u ostatních sektorů (53,2 mld. Kč oproti 11,4 mld. Kč loni).

Dokonce i finanční deriváty po pěti letech zaznamenaly pololetní odtok prostředků

V položce finančních derivátů došlo ke změně směru toku, kdy v 1. pololetí 2015 byl zaznamenán odliv finančních prostředků ve výši 3,8 mld. Kč oproti přílivu 3,3 mld. Kč v prvním pololetí předchozího roku. Tento účet se nacházel v kladných hodnotách poprvé od konce roku 2011.

Graf č. I.4.3.3 Vývoj hlavních položek finančního účtu platební bilance
(v mld. Kč)

Pramen: ČNB, graf MPO

Odliv ostatních investic meziročně razantně poklesl

Ostatní investice zakončily první pololetí aktivním saldem ve výši 1,3 mld. Kč, které představuje meziroční pokles o 44,9 mld. Kč. **Nejvíce prostředků v objemu 30,9 mld. Kč bylo v 1. pololetí poskytnuto zahraničním subjektům v rámci půjček** (meziročně o 8,2 % více). Za samotné 2. čtvrtletí však v rámci půjček přitekly prostředky v hodnotě 5,6 mld. Kč. **Hlavní příliv v objemu 48,8 mld. Kč (tj. o téměř 170 %) byl zaznamenán v položce oběživa a vkladů.**

Zahraniční zadluženost ČR v poměru k HDP překračuje „bezpečnou“ hranici, situace se však zlepšila, ...

Zahraniční zadlužení ČR ke konci 1. pololetí velmi slabě vzrostlo, konkrétně o 5,3 mld. Kč (o 0,2 %), a jeho konečná výše činila 2 900,4 mld. Kč, což představuje 66,3 % HDP (na roční bázi). **Oproti předchozímu čtvrtletí však zadlužení v poměru k HDP kleslo (z 67,1 %).** Dluhová situace ČR se tudíž díky nízkému růstu zadlužování a naopak vysokému hospodářskému růstu zlepšila. **Zadlužení však stále vysoce překračuje hranici 40 % HDP,** která je obecně považována za „bezpečnou“.

... ukazatel dlouhodobého zadlužení se naopak zhoršil

Naopak ukazatel identifikující způsob financování zahraničního dluhu se ve 2. čtvrtletí 2015 zhoršil. Dlouhodobým kapitálem bylo na konci 1. pololetí financováno 58,4 % dluhu, což **oproti stavu k 31. 3. 2015 (59,5 % dluhu) představuje zhoršení o více než 1 procentní bod.** Zahraniční dluh by měl být ve větší míře financován dlouhodobým kapitálem (dluhové cenné papíry, půjčky se splatností vyšší než jeden rok), a poměr dlouhodobého dluhu na celkovém dluhu by se měl optimálně nacházet nad hranicí 60 %. Jedná se o oblast, která může do budoucna vytvářet tlaky na vnější rovnováhu země. **Ke zhoršení situace došlo v důsledku mezičtvrtletního poklesu dlouhodobé zadluženosti o 1,5 %, na kterém se s 5,5% poklesem, tj. o 51,7 mld. Kč, podílely především ostatní sektory. Krátkodobá zadluženost naopak vzrostla o 2,7 %, především v důsledku mezikvartálního růstu zadlužení o 63,6 mld. Kč institucí přijímajících vklady, včetně ČNB.**

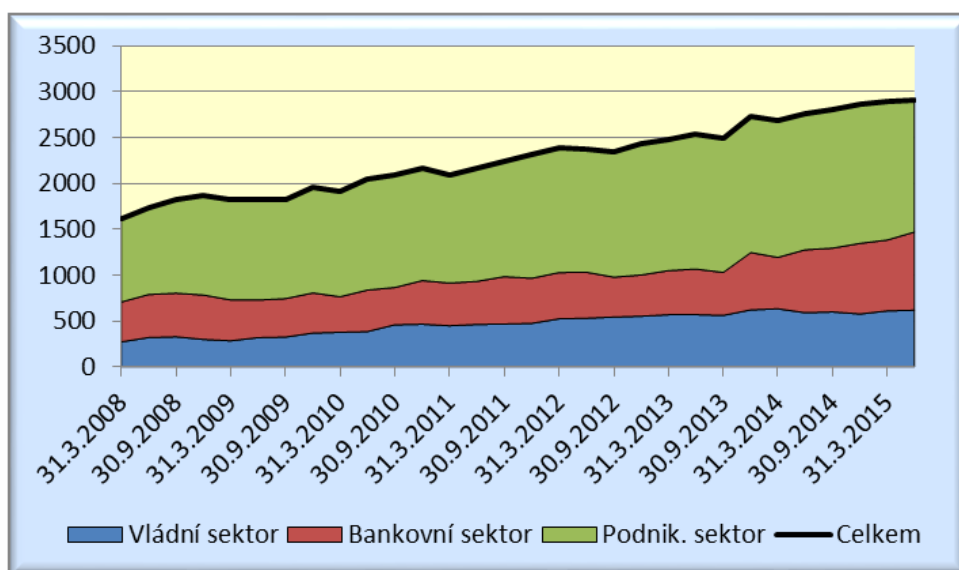
Pokles zadluženosti podnikového sektoru byl překonán růstem dluhu bankovního a vládního sektoru ...

... podíl podnikatelského sektoru na celkovém zadlužení je nejvyšší, ale dlouhodobě klesá, kdežto podíl bankovního sektoru roste

O pouze minimální nárůst celkového zadlužení se postaral podnikatelský sektor, který své zadlužení výrazně snížil o 82,4 mld. Kč (o 5,5 %) na 1 430,7 mld. Kč. Další sektory své zadlužení zvýšily a v souhrnu mírně překonaly výsledek podnikatelského sektoru. Nejvíce se zadlužoval bankovní sektor, jehož dluh vzrostl o 10,4 % na 852,1 mld. Kč, na což měla vliv jak centrální banka (nárůst o 18,6 mld. Kč), tak i ostatní instituce poskytující vklady (zvýšení o 61,5 mld. Kč). Zahraniční závazky vládního sektoru vzrostly pouze mírně o 1,2 % (o 7,6 mld. Kč) na 617,6 mld. Kč z důvodu rostoucího dlouhodobého zadlužení.

Z hlediska podílu na zahraničním zadlužení nadále největší část zabírá podnikatelský sektor se 49,3 % a mezičtvrtletním poklesem o 2,9 p. b. Ten svůj podíl na celkovém zadlužení dlouhodobě snižuje, ale pod hranicí 50 % se naposledy nacházel na konci roku 1999. Razantní zvýšení o 2,7 p. b. vykázal bankovní sektor, který se na celkovém zadlužení podílí 29,4 %. Zahraniční zadlužení bankovního sektoru v posledních letech roste a vyšší hodnoty bylo naposledy dosaženo na konci roku 2003. Podíl sektoru vládních institucí v podstatě stagnoval, když narostl o pouhé 0,2 p. b. na 21,3 %. Podíl tohoto sektoru v posledních deseti letech osciluje nad 20 %.

Graf č. I.4.3.4 Vývoj zahraniční zadluženosti ČR (v mld. Kč)

Pramen: ČNB, graf MPO

Investiční pozice ČR se již třetím rokem zlepšuje

Spolu s pozitivním vývojem platební bilance se zlepšila i investiční pozice ČR vůči zahraničním subjektům. Domácí ekonomika je v pozici čistého dlužníka od roku 1996, přičemž její investiční pozice se zlepšuje od roku 2012, kdy se dluh nacházel na historicky nejvyšších hodnotách. Schodek investiční pozice k 30. 6. 2015 byl 1 303,2 mld. Kč, což představuje mezičtvrtletní zlepšení o 1,4 % (o 18,3 mld. Kč), meziročně pak o solidních 15,9 % (o 247,2 mld. Kč). Lepšího absolutního výsledku bylo naposledy dosaženo na konci 1. pololetí roku 2007.

Devizové rezervy byly schopny pokrýt import zboží po

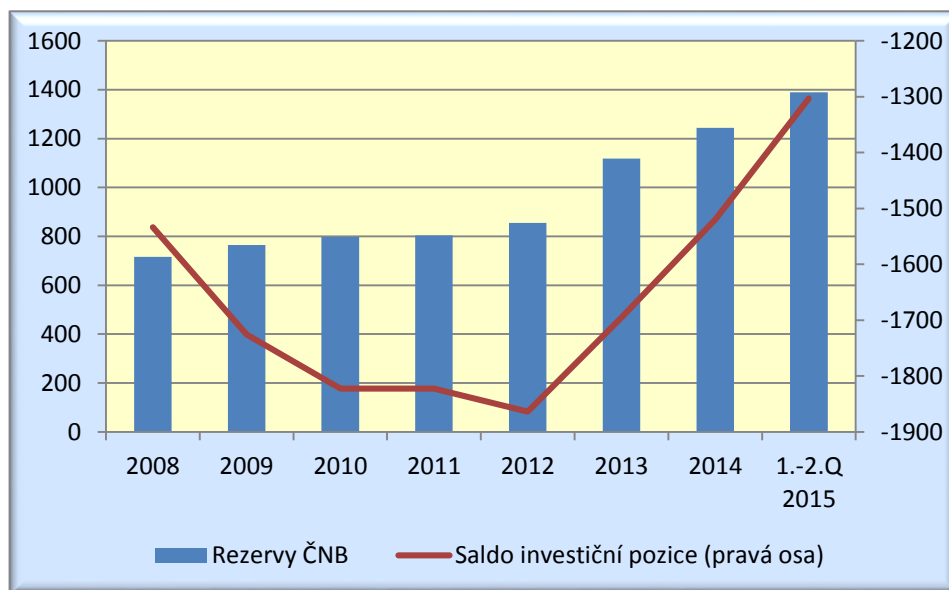
Zahraniční finanční aktiva k 30. 6. 2015 mezikvartálně v podstatě stagnovala na hodnotě 4 387,1 mld. Kč, kdy zaznamenala mírný pokles ve výši 0,3 %. Meziročně pak narostla o 11,6 % (o 455,9 mld. Kč), což je hlavním důvodem razantního

dostatečně dlouhé období

zlepšení investiční pozice ČR. **Nejvyšší meziroční přírůstek zaznamenala aktiva portfoliových investic**, která se na celkových aktivech podílejí 16,2 % a vzrostla o 24,8 % na 711,4 mld. Kč (mezičtvrtletně však spíše stagnovala s růstem o 0,7 %). Obě položky portfoliových investic (účasti a podíly v investičních fondech a dluhové cenné papíry) se pak vyvíjely takřka totožně, když mezikvartálně v podstatě stagnovaly a meziročně narostly o 25,5 %, resp. 24,2 %. **Největší 31,7% podíl na celkových aktivech měla rezervní aktiva, která v druhém kvartále meziročně vzrostla o 17 % (o 201,5 mld. Kč) na hodnotu 1 389,4 mld. Kč.** Mezikvartálně se zvýšila o 3,6 % (o 47,9 mld. Kč) a **dosáhla tak historicky nejvyšší hodnoty v historii ČR. Rezervní aktiva byla schopna pokrýt dovoz zboží a služeb po dobu 4,3 měsíců**, což je všeobecně považováno za dostatečnou výši.

Zahraniční pasiva rostla meziročně více než třikrát pomaleji nežli aktiva

Zahraniční pasiva se mezičtvrtletně také vyvíjela stabilně, když poklesla o 0,5 % na hodnotu 5 690,3 mld. Kč. Meziročně ovšem rostla o 3,8 %, což je **zhruba třikrát pomaleji než aktiva. Příčinou byla stejná tempa růstu pasiva přímých investic**, které se na celkových pasivech podílejí 57,6 %. S podílem 23,1 % jsou druhou hlavní položkou pasiv ostatní investice, které mírně rostly jak oproti minulému čtvrtletí (o 3,4 %), tak i konci 2. čtvrtletí 2014 (o 2,8 %).

Graf č. I.4.3.5 Vývoj salda investiční pozice ČR (v mld. Kč)

Pramen: ČNB, graf MPO

I.5 KAPITÁLOVÝ TRH**I.5.1 Globální trhy****Na hlavní akciové trhy se vrátila nejistota ...**

Vývoj na globálních akciových trzích v 1. polovině roku 2015 připomínal tak trochu jízdu na horské dráze s výrazným pádem dolů, zvláště v Evropě. **Růst akciových trhů** v prvních měsících roku, podporovaný příznivými makrodaty i korporátními výsledky a globálně uvolněnou měnovou politikou, **ve 2. čtvrtletí 2015 obrátil směr a většina akciových indexů skončila ve ztrátě.** Toto období představovalo, zejména z pohledu evropských akciových trhů, bouřlivou periodu provázenou až panickými výprodeji. Prudký růst výnosů státních dluhopisů eurozóny, vlekloucí se

řecká dluhová krize, výrazné korekce na čínském akciovém trhu i geopolitická rizika vyvolávaly obavy investorů a přiměly je k plošnému vybírání letos akumulovaných zisků.

... a negativně ovlivnila vývoj cen akcií, které uzavřely 2. čtvrtletí většinou v minusu, ...

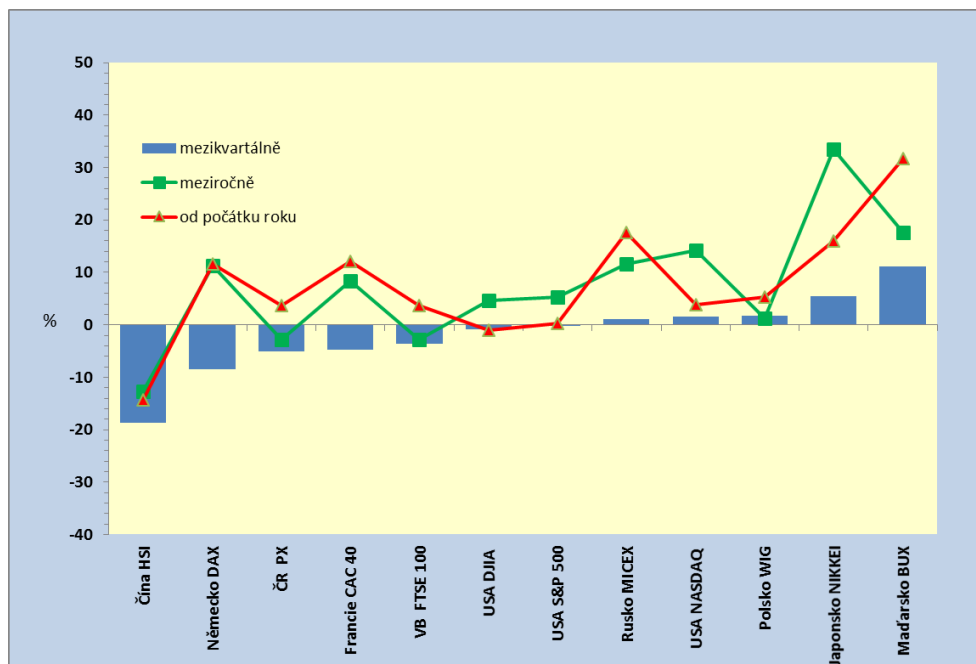
Americké akciové indexy korigovaly zisky předchozího kvartálu jen mírně, v průměru spíše stagnovaly. Technologický **Nasdaq 100** přidal mezikvartálně jen 1,5 %, od počátku roku 3,8 % (meziročně 14,2 %), burzovní **S&P 500** klesl o 0,2 %, od počátku roku posílil o 0,2 % (meziročně o 5,3 %), průmyslový **DJIA** si koncem čtvrtletí pohoršil o 0,9 % a od počátku roku ztratil 1,1 % (meziročně vzrostl o 4,7 %). Růstový potenciál těchto akcií je již pravděpodobně vyčerpán a jejich ocenění vysoké. Americkým akciím neprospívá ani silný dolar a snižování korporátních marží kvůli tlakům na vyšší růst mezd, přidává se i nejistota ohledně načasování růstu úrokových sazeb Fedu.

... kromě japonské burzy, ...

Výrazně volatilní byly asijské akciové trhy. Zatímco ty japonské ještě zpevnily a japonské akcie stouply na 15leté maximum, kdy index **Nikkei** jako jeden z mála indexů ještě přidal proti předchozímu čtvrtletí 5,4 % a od počátku roku si polepšil o 16 % (meziročně dokonce o 33,5 %), čínský index **Hang Seng (HSI)** propadl mezičtvrtletně až o 18,7 %, meziročně o 12,4 %, když tuto ztrátu inkasoval v červnu.

Výprodeje na čínském trhu odstartovaly poté, co indexy od loňska prudce stouply. Čínská burza předvedla během posledních dvanácti měsíců vůbec největší růst akciového trhu na světě. Akciový boom předchozích měsíců hnal příliv nových peněz od investorů motivovaných nadějemí, že čínská vláda bude dál podporovat slábnoucí ekonomiku, a růst na trzích tak bude díky tomu pokračovat. Za tímto růstem stáli drobní investoři, využívající k nákupům akcií dokonce vypůjčené peníze. Na počátku července burzu dokonce zachvátila panika a volný pád akcií. Propad se snažila zastavit až opatření čínské vlády včetně zákazu prodeje akcií institucionálními investory, pozastavení obchodování či založení fondu pro stabilizaci trhu a snížení úrokových sazeb centrální bankou. Přidaly se i firmy, které pozastavily obchodování se svými akciemi, zaregistrovanými na čínských burzách.

Graf. č. I.5.1.1 Výkonnost vybraných akciových trhů k 30. 6. 2015 (v %)

Pramen: www.kurzy.cz, graf MPO

**... výrazně pak
v západní Evropě ...**

Hlavní evropské akciové trhy se ve 2. čtvrtletí ocitly pod silným výprodejním tlakem a ztrácely. Přestože se jejich zisky od počátku roku snížily, stále ještě zůstaly ve významném plusu. **Index hlavních evropských korporací Stoxx Europe 600** propadl proti předchozímu čtvrtletí o 7,4 % a od počátku roku tak zkorigoval svůj růst na 8,8 % z 17,5 % v předchozím čtvrtletí (meziročně přidal o 6,1 %). **Z významných akciových trhů nejvíce ztratil německý index DAX**, který mezikvartálně oslabil o 8,5 % a od počátku roku tak zredukoval svůj růst na 11,6 % (meziročně získal 11,3 %). Do mínusu se dostal i **pařížský CAC 40**, proti předchozímu čtvrtletí o 4,8 % a za prvních šest měsíců zmírnil svůj růst na 12,1 % (meziročně přidal 8,3 %). Ze záporných hodnot se nedostal **londýnský FTSE 100**, který proti předchozímu čtvrtletí ještě ztratil 3,7 % (meziročně 3,3 %).

**... střed a východ
Evropy si naopak
polepšil**

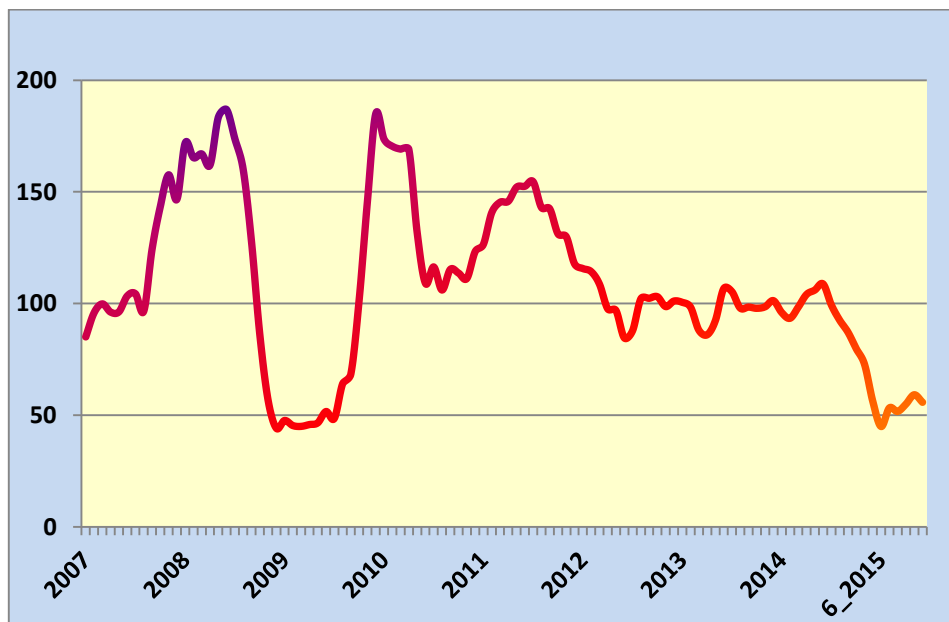
Trhy střední a východní Evropy, prezentované indexem BUX a WIG, korekce ve 2. čtvrtletí příliš nezasáhla. Dominoval zejména maďarský BUX růstem o 11,2 %, od počátku roku si tak polepšil o výrazných 31,7 % (meziročně o 17,7 %), díky zhodnocení velkých emisí jako jsou OTP Bank nebo MOL. V plusu se držel i polský WIG, který přidal o 1,8 %, od počátku roku získal 5,3 % (meziročně 1,2 %). Tempo nabral i ruský index MICEX, když přidal mezičtvrtletně 1,1 %, od počátku roku 17,7 % (meziročně o 11,6 %). Z hlediska sektorů mezi preferovaná odvětví patřily automobilky, informační technologie a finanční instituce.

**Pokračoval pokles
cen komodit**

Hlavní roli mezi komoditami, obdobně jako v předchozím čtvrtletí, sehrála ropa, která meziročně propadla o více než 40 % (ropa Brent). V dubnu cena ropy rostla v reakci na zpomalování růstu těžby ropy v USA, a dostala se tak nad hranici 60 USD/barel. Následně ještě mírně stoupala až do začátku května (v souvislosti s oslabujícím dolarem a kvůli neklidu na Blízkém východě), poté se její vývoj stabilizoval nad hranicí 60 dolarů. K větší změně sentimentu došlo na začátku července, kdy její úroveň spadla až na 56 až 59 USD/barel v očekávání podpisu dohody mezi Íránem a západními velmocemi o íránském nukleárním programu.

Írán, jakožto země se čtvrtými největšími světovými zásobami ropy, by mohl od roku 2016 výrazně změnit strukturu trhu s ropou, pokud by se snažil získat zpátky svůj podíl na trhu. Írán by rád zdvojnásobil svůj vývoz, a to jakmile dojde k podepsání dohody. Tlak na pokles ceny ropy by tudíž mohl přetrvávat. Záležet bude na reakci OPECu. **Spolu s ropou nejvíce klesaly ceny kovů.** Hlavním důvodem byla slabá data z Číny, která patří dlouhodobě k jednomu z největších spotřebitelů základních kovů. Příkladem je cena **mědi**, která od počátku roku klesla o 7,2 % (meziročně o 18,2 %). Propad ceny **palladia** o 15,3 % (meziročně o téměř 20 %) souvisel s rostoucí těžbou tohoto kovu v Jižní Africe, která je jeho druhým největším producentem. Cena **zlata**, jako alternativní investice, od počátku roku ztratila jen mírně, a to o 1,4 % (meziročně o 11,6 %). Vzhledem k blížícímu se prvnímu zvyšování sazeb Fedu budou tlaky na pokles ceny zlata přetrvávat. Naopak cena **pšenice**, která ještě minulé čtvrtletí klesala, ve 2. čtvrtletí obrátila trend a od počátku roku vzrostla o 5,9 % (meziročně o 6,6 %).

Graf. č. I.5.1.2 Vývoj cen ropy (meziroční změna v %)

Pramen: INSÉE Francie, graf MPO

I.5.2 Kapitálový trh v ČR

Český PX zaostal svou výkonností za většinou indexů, zejména evropských

Burza cenných papírů Praha se svezla na vlně západoevropských výprodejů a obrátila indexy rovněž do záporu. Její hlavní index PX ve 2. čtvrtletí závěrečnou hodnotou 981,47 bodu ztratil 5 %, když ještě v prvních třech měsících roku stoupl o 9,2 %. Od počátku roku se tak jeho růst zredukoval na 4,2 % (meziročně zůstal v minusu o 2,75 %) a svým výsledkem zaostal za většinou indexů.

Nižší obchodní aktivita ve 2. čtvrtletí snížila tržní kapitalizaci

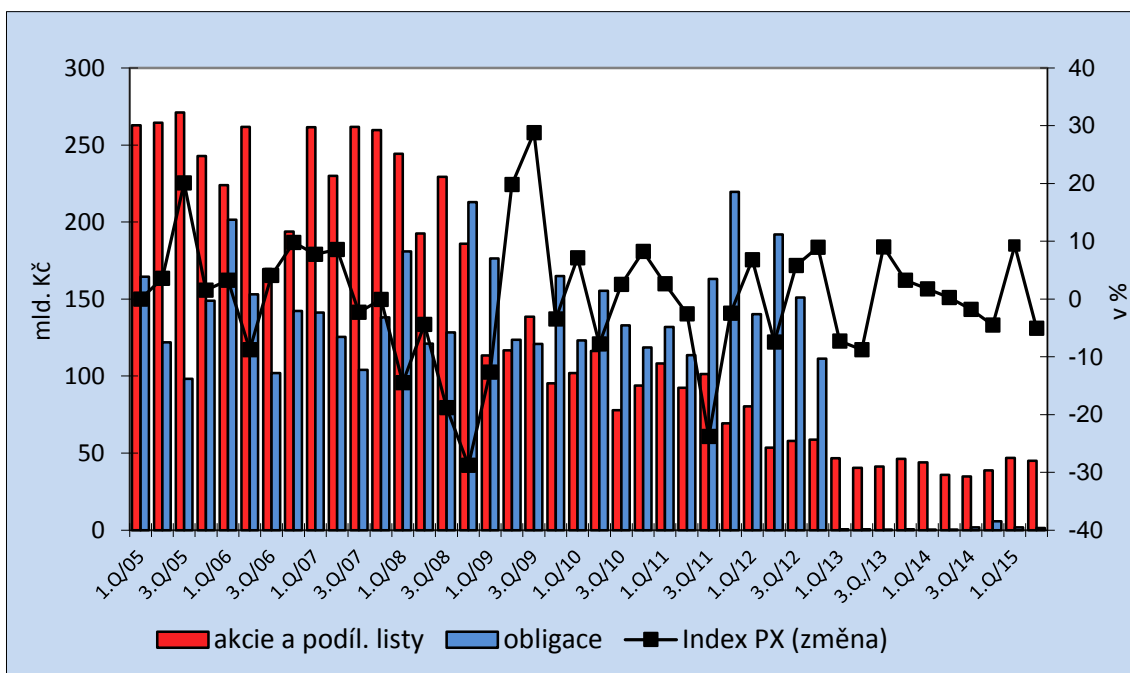
Obchody s akciemi, jejichž hodnota se již po deset čtvrtletí v řadě nedostala nad hranici 50 mld. Kč (v roce 2010 se obchodovalo ještě na úrovni 116 mld. Kč, v roce 2007 to bylo až 230 mld. Kč), **druhé čtvrtletí 2015 zakončily s objemem 44,5 mld. Kč**, takže proti předchozímu čtvrtletí klesly o 4,1 % (meziročně naopak vzrostly o 25,7 %). Pokles celkového objemu transakcí souvisí nejen s problémem nabídnout trhu něco relativně atraktivního, ale i s realizací obchodů pouze

s vybranými tituly pražské burzy, kvalitnější analýzou zahraničních titulů a jejich širším portfoliem akcií, daleko lepším informačním zázemím, vyšší likviditou, atd. Největší obchody byly realizovány s akciemi ČEZ (35,3 %), dále KB (27,8 %), Erste Group Bank (13,3 %) a O2 C.R. (11,9 %).

Tržní kapitalizace akciového trhu (24 emisí, z toho 14 domácích a 10 zahraničních) se v červnu snížila na 1111,9 mld. Kč, z 1134,9 mld. Kč v březnu 2015. Emisemi s nejvyššími tržními kapitalizacemi ke konci června se staly akcie ČEZ, Erste Group Bank, Komerční banky a VIG.

Graf. č. I.5.2.1 Vývoj obchodů na BCPP
(index PX, změny oproti předchozímu čtvrtletí)

Pramen: BCPP, graf MPO

Lídrem kvartálu se staly akcie Unipetrolu, ...

Ze třinácti ve 2. čtvrtletí nejobchodovanějších titulů zakončily kvartál ziskem pouze čtyři tituly (viz graf č. I.5.2.2). **Nejúspěšnější emisí kvartálu se s dvouciferným růstem 25,9 % staly akcie firmy Unipetrol**, kterým pomohl zejména meziroční pokles cen ropy v kombinaci s vysokými rafinérskými maržemi. Levnější ropa a spotřebované energie snížily ceny vstupů, vyšší marže podpořil i posilující dolar vůči euru (evropské rafinerie mají náklady v eurech a tržby v dolarech), zvyšující se poptávka v Evropě, i zlepšující se komplexita rafinérií. Dobře si vedly i akcie výrobce netkaných textilií **Pegas Nonwovens**, které získaly 18 %, jimž byly oporou kladné výsledky hospodaření za 1. kvartál 2015. Pozitivním faktorem pro společnost jsou i uzavřené kontrakty na letošní rok, které ukazují na vyprodání celé výrobní kapacity. Růst cen firemních akcií byl v posledních měsících podpořen rovněž spekulací na jejich zařazení do indexu MSCI Czech místo O2 C.R. Druhé čtvrtletí bylo úspěšné i pro **Erste Group Bank**, která si připsala 11,3% zisk.

... od počátku roku je však nejlepší Erste Group Bank, ...

Vítězem celého uplynulého pololetí se stala **Erste Group Bank**, jejíž akcie zhodnotily celkem o 32 %, mimo jiné proto, že finančnímu sektoru pomohlo kvantitativní uvolňování ECB. Dvojciferného zisku dosáhl také druhý bankovní titul na domácím trhu, **Komerční banka**, jejíž akcie získaly 14,4 %. Výborně se vedly i akcie výrobních odvětví, jako společností **Pegas** (+27,9 %) a **Unipetrol** (+21,8 %).

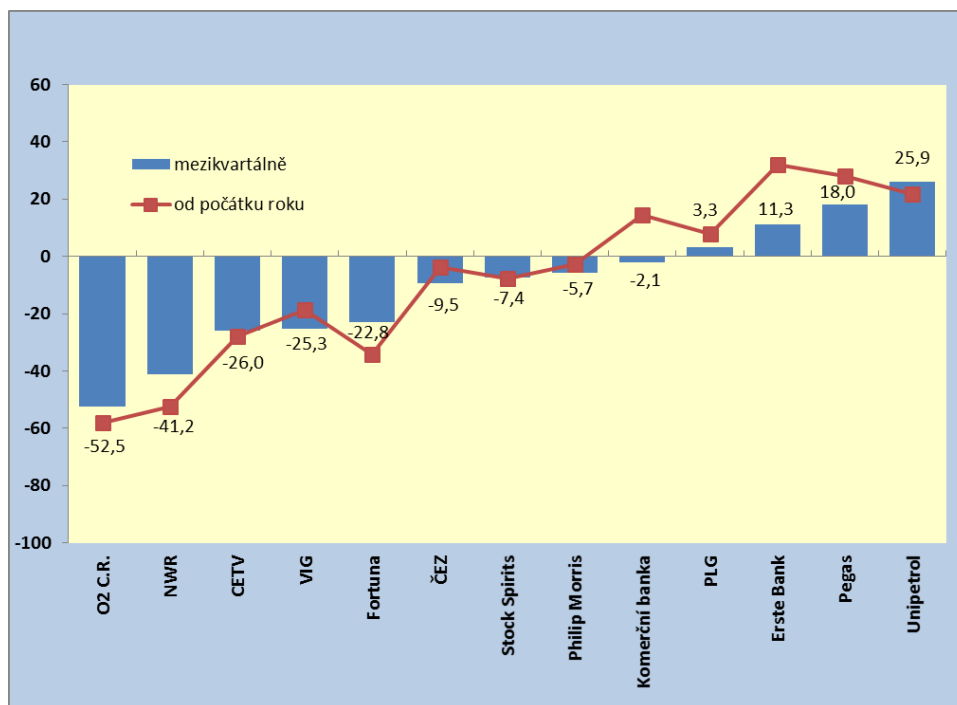
... poraženými zůstala většina akciových titulů, opakovaně pak akcie NWR, ...

Již tradičně skončily špatně akcie těžební společnosti **NWR**. I když provozní ziskovost společnosti opět pozitivně překvapila, investoři si dobře uvědomují, že v současném prostředí nízkých světových cen koksovatelného uhlí firma stále jen bojuje o přežití. Firemní akcie tak ve 2. čtvrtletí 2015 odepsaly 41,2 % (od počátku roku 52,4 %), a to i přes celkem solidní výhled na rok 2015. Do výrazného mínusu se dostaly **tentokrát i akcie společnosti O2 C.R.**, kvartálním propadem o 52,5 %, od počátku roku o 58,2 %. Důvodem bylo rozdělení společnosti na operátora poskytujícího telekomunikační služby koncovým zákazníkům, vlastníciho mobilní frekvence i dceřiného mobilního operátora na Slovensku **O2 C.R.**, a nově vytvořenou firmu **CETIN**, na kterou přešla infrastruktura, tj. pevné sítě, mobilní vysílače a datová centra. Na burzu tak přibýly akcie oddělené firmy **CETIN**. Cena akcií **O2 C.R.** se tak o hodnotu odštěpené společnosti výrazně snížila. Skupina **PPF** jako majoritní vlastník avizovala, že zbytkovou **O2 C.R.** nebude zatěžovat dalšími dluhy a podpoří její obchodovatelnost na burze. Od rozdělení si vedení společnosti slibuje efektivnější fungování obou částí. **O2 C.R.** by měla flexibilněji reagovat na požadavky trhu, **CETIN** zase poskytovat ve větší míře služby infrastruktury i dalším zájemcům. **PPF** zároveň slíbila, že učiní dodatečnou nepovinnou nabídku převzetí akcií **O2 C.R.** i **CETIN**.

... ale i VIG a ČEZ

Dvojciferné ztráty utrpěly ve 2. čtvrtletí rovněž akcie mediální společnosti **CETV**, které vymazaly většinu zisků ze 4. kvartálu 2014 v důsledku posílení amerického dolaru, který měl negativní dopad na finanční výsledky společnosti. Za výsledky evropského pojišťovnictví výrazně zaostala firma **VIG**, která ztratila více než 25 %. Pojišťovna oslabila poté, co akcie na počátku dubna dosáhly svého sedmiletého maxima. Postihlo je také vyřazení z indexu **MSCI World**. Sázková společnost **Fortuna** se stala dalším neúspěšným titulem (-22,8 %). Zklamáním pro investory byl ohlášený výhled na letošní rok a revize dividendové politiky. V mínusu 9,5 % skončily i akcie největší emise **ČEZ**. Společnost drží stabilní dividendu. Z důvodu snížení rizika nevýhodných akvizic odstoupila od záměru koupě podílu společnosti **Enel** ve Slovenských elektrárnách. Solidní výsledky, které firma pro letošní rok očekává, se tak pravděpodobně odvíjejí od úspěšné implementace úsporných opatření, protože u burzovních cen elektřiny k obratu nedošlo.

Graf č. I.5.2.2 Výkonnost titulů v rámci PX Indexu k 30. 6. 2015 (v %)

Pramen: BCPP, graf MPO

Obchody v RM-Systemu rostly

Česká burza cenných papírů **RM-System**, orientovaná zejména na drobné a střední investory, realizovala ve 2. čtvrtletí 2015 transakce za 900 mil. Kč. Jejich objem stoupl proti předchozímu čtvrtletí o 8,8 %, meziročně o 18,9 %. Zásadní obchody byly uskutečněny s akciemi ČEZ (za 419,4 mil. Kč), Erste Group Bank (za 191 mil. Kč), O2 C.R. (za 90 mil. Kč) a Philip Morris (za 72,3 mil. Kč), které dohromady činily téměř 86 % obchodů. **Tržní kapitalizace** dosáhla 2877,6 mil. Kč a průměrný počet denně obchodovaných emisí činil 10. **Index burzy RM** klesl proti předchozímu čtvrtletí o 3,7 %, meziročně pak o 1 %.

II. VÝVOJ REÁLNÉ EKONOMIKY

II.1 PRŮMYSL

Průmyslová produkce ve 2. čtvrtletí zrychlila růst

Po mírném zpomalení růstu průmyslové produkce v závěru předchozího roku jeho tempo **v roce 2015 zrychlovalo**, v 1. čtvrtletí meziročně na 4,8 % a **ve 2. čtvrtletí na 5,3 %**. Tohoto výsledku průmysl dosáhl přes vyšší základnu předchozího roku (ve 2. čtvrtletí 2014 rostl o 6,0 %). Oproti průměrnému čtvrtletí bazického roku 2010 byla produkce vyšší o 16,5 %. Předkrizovou úroveň ze začátku roku 2008 dosáhl průmysl již v závěru roku 2014.

Průmysl vytvořil třetinu přidané hodnoty

Průmysl má v české ekonomice velmi významnou roli, protože podstatně přispívá k růstu domácí ekonomiky. **Na tvorbě hrubé přidané hodnoty (v b. c.) se ve 2. čtvrtletí podílel 32,5 %, z toho zpracovatelský průmysl 27,3 %**. Zatímco hrubá přidaná hodnota vzrostla meziročně o 3,8 % (ve s. c.), průmysl jako celek o 5,3 % a v jeho rámci zpracovatelský o 7,0 %.

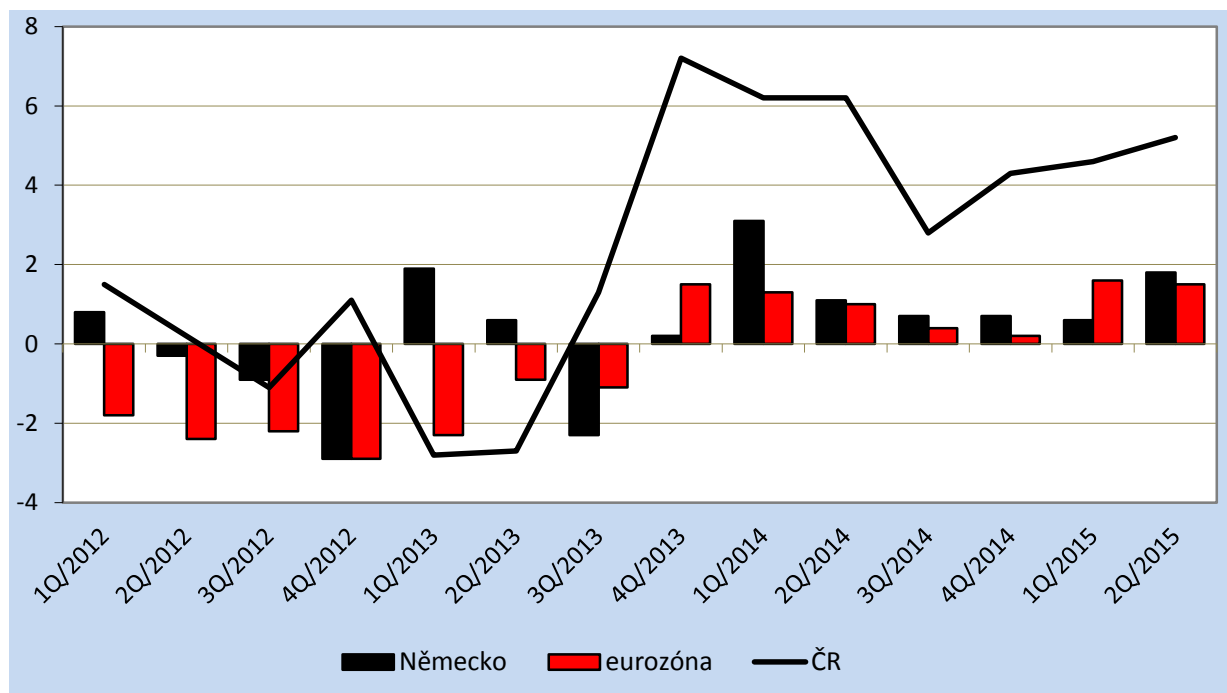
Tab. č. II.1.1 Vývoj průmyslové produkce v roce 2015
(meziroční změna v %)

	1. Q. 2015	duben	květen	červen	2. Q. 2015
Index průmyslové produkce					
Průmysl celkem (B+C+D)	4,8	4,5	2,6	8,7	5,3
B Těžba a dobývání	-8,9	-10,6	-6,3	1,0	-5,5
C Zpracovatelský průmysl	5,8	5,9	4,0	10,0	6,7
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatiz. vzduchu	2,7	-0,1	-4,3	0,4	-1,3

Pramen: ČSÚ

Produkce průmyslu je z převážné části určena na vývoz, tržby z přímého vývozu se ve 2. čtvrtletí 2015 podílely na celkových tržbách průmyslu 60,9 %. Následující graf naznačuje vzájemnou vazbu mezi vývojem průmyslu v Německu, v zemích eurozóny a v ČR.

Graf. č. II.1.1 Vývoj průmyslové produkce v Německu, eurozóně a v ČR
(meziroční změna v %, sezonně očištěná data)

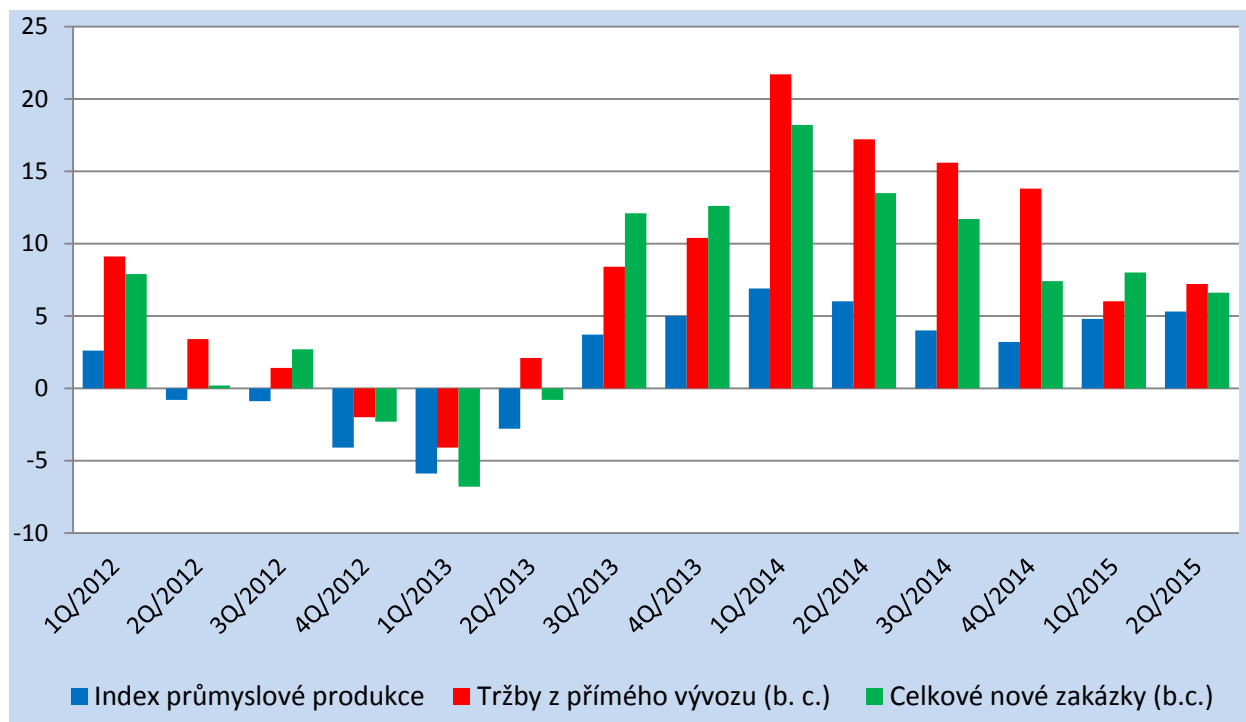
Pramen: Eurostat, propočty a graf MPO

Tržby v průmyslu rostly rychleji než zaměstnanost, růst produktivity práce však zpomaluje

Tržby z průmyslové činnosti, po poklesu růstu v 1. čtvrtletí 2015 na 3,8 %, se ve 2. čtvrtletí 2015 **vrátily k vyššímu tempu**, meziročně o 4,4 %, ve zpracovatelském průmyslu o 4,7 %. **Tržby z přímého vývozu v letošním roce rostou daleko nižším tempem než loni**, ve 2. čtvrtletí meziročně o 7,2 % (z 6,0 % v předchozím kvartále), domácí tržby růstem o 1,0 % stagnovaly na úrovni předchozího čtvrtletí. **Průměrný počet zaměstnanců**, který roste od 1. čtvrtletí roku 2014, ve 2. čtvrtletí roku 2015 **stoupl** meziročně o 2,3 %, ve zpracovatelském průmyslu o 2,6 %. Tento trend se promítl do růstu produktivity práce o 2,1 % (ve zpracovatelském průmyslu o 2,0 %), který však ve srovnání s 2. čtvrtletím 2014 je nižší o 6,8 p. b.

Průměrná hrubá měsíční mzda v průmyslu vzrostla ve 2. čtvrtletí 2015 meziročně o 3,2 % (z 2,2 % v 1. čtvrtletí) a činila 26 773 Kč.

Graf. č. II.1.2 Vývoj průmyslové produkce, tržeb z přímého vývozu a nových zakázek
(meziroční změna v %, vývoj celkových zakázek se sleduje u CZ-NACE 13, 14, 17, 20, 21, 24-30)

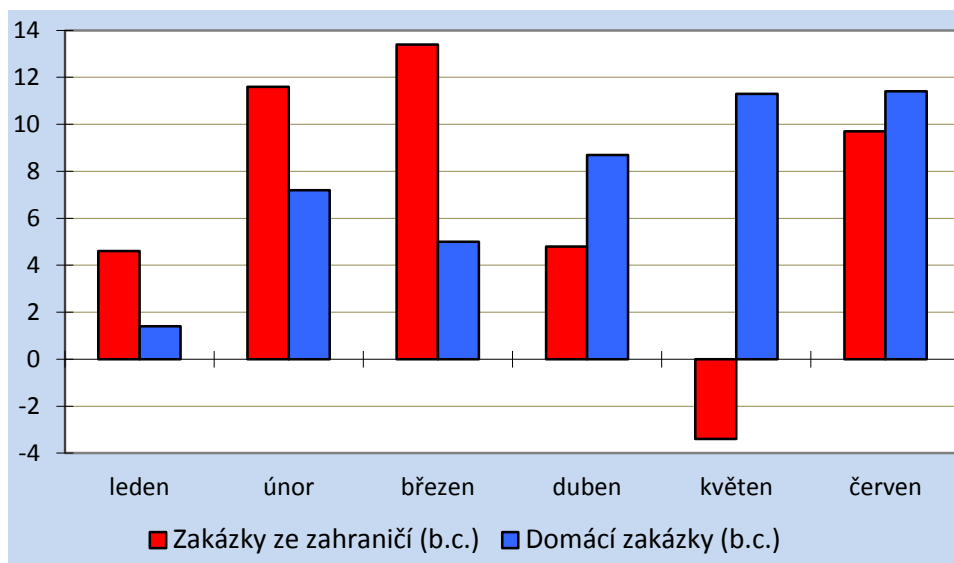

Pramen: ČSÚ

O růst průmyslu se zasloužily zejména domácí zakázky

Nové průmyslové zakázky v letošním roce již neopakují výrazný růst z roku 2014, jejich **meziroční tempo postupně klesá**, z 8,0 % v 1. čtvrtletí na 6,6 % ve 2. čtvrtletí 2015. **Rychleji rostly domácí zakázky průmyslu** meziročně o 10,0 %, kde dominovala výroba ostatních dopravních prostředků růstem o 73,5 %, výroba základních farmaceutických výrobků a přípravků o 47,8 % a výroba motorových vozidel o 21,3 %. **Pomalejší meziroční růst o 4,8 % vykazaly zakázky ze zahraničí**, kde nejvýraznější růst docílila výroba oděvů (o 15,7 %), výroba elektrických zařízení (o 14,5 %) a výroba papíru a výrobků z papíru (o 13,4 %), výroba chemických látek a chemických přípravků (o 10,4 %). Vývoj nových průmyslových zakázek tak napovídá o situaci průmyslu v následujících měsících. Vývoj nových zahraničních a domácích zakázek v jednotlivých měsících je v grafu č. II.1.3.

Graf. č. II.1.3 Vývoj nových zakázek ze zahraničí a nových domácích zakázek v roce 2015 (meziroční změna v %)

Pramen: ČSÚ

Výroba vzrostla ve většině hlavních seskupení, nejvíce ve výrobě pro investice

V členění podle hlavních průmyslových seskupení se ve 2. čtvrtletí 2015 zvýšila produkce ve většině seskupení. **Nejvíce meziročně vzrostla výroba pro investice** (o 7,9 %), což spolu s růstem výroby pro dlouhodobou spotřebu (o 4,3 %) **koresponduje s vývojem ekonomického výkonu charakteristickým růstem investiční aktivity**. Vyšší růst produkce u nadnárodních společností se projevil nárůstem výroby meziproduktů (o 6,1 %), následována výrobou pro krátkodobou spotřebu (o 4,9 %). Klesla pouze výroba energií (o 2,6 %).

Ve srovnání s průměrným čtvrtletím bazického roku 2010 se zvýšila výroba pro investice o 35,8 %, výroba pro mezispotřebu o 21,8 %, výroba pro dlouhodobou spotřebu o 10,0 % a výroba pro krátkodobou spotřebu o 6,5 %. Výrazně nižší byla výroba energií o -18,0 %.

Tab. č. II.1.2 Vývoj tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb v roce 2015⁴
(organizace s 50 a více zaměstnanci, meziroční změna v %)

	1. Q. 2015	duben	květen	červen	2. Q. 2015
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb					
Průmysl celkem (B+C+D)	4,8	4,5	1,6	7,7	4,7
B Těžba a dobývání	-2,1	-6,1	-2,7	-2,6	-3,9
C Zpracovatelský průmysl	5,3	5,4	2,2	8,5	5,4
D Výroba a rozvod elektřiny, plynu, tepla a klimatiz. vzduchu	1,0	-5,2	-7,9	-6,4	-6,5

Pramen: ČSÚ

Tržby průmyslu obstarával

Rozhodující pozici v celkových tržbách průmyslu (v organizacích s 50 a více zaměstnanci) **měl ve 2. čtvrtletí 2015 zpracovatelský průmysl**, s podílem 93,7 %.

⁴ V následujícím textu jsou využity statistické údaje za organizace s 50 a více zaměstnanci

zpracovatelský průmysl, jehož podíl se zvýšil

Růst podílu zpracovatelského průmyslu (meziročně o 0,7 p. b.) byl kompenzován snížením podílu ostatních sektorů, výroby elektrické energie, plynu a klimatizovaného vzduchu na 4,7 % (o 0,6 p. b.) a těžby a dobývání na 1,6 % (o 0,1 p. b.). Dominantní pozici v rámci zpracovatelského průmyslu měla výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů, která se na celkových tržbách průmyslu podílela více než čtvrtinou.

Rostl podíl odvětví produkujících vyšší přidanou hodnotu

V členění výroby zpracovatelského průmyslu podle technologické náročnosti vzrostly tržby ve všech seskupeních. Jejich nejvyšší růst zaznamenal sektor MEDIUM HIGH-TECH zabezpečující více než polovinu tržeb průmyslu (51,8 %, při meziročním zvýšení podílu o 1,3 p. b.). Jeho tržby se meziročně zvýšily o 8,1 %. V tomto sektoru má rozhodující pozici automobilový průmysl, z dalších významnějších odvětví jsou to strojírenství a elektrotechnický průmysl. Podle růstu tržeb (o 5,7 %) následuje sektor HIGH-TECH. Tento sektor zatím dosahuje nejnižšího podílu na celkových tržbách průmyslu (10,1 %). Rozhodující pozici v sektoru má výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů. Výsledky těchto dvou sektorů (s podílem na celkových tržbách průmyslu 61,9 %) naznačují, že v domácím průmyslu se postupně zvyšuje podíl odvětví produkujících vyšší přidanou hodnotu. Podíl zbývajících sektorů MEDIUM LOW-TECH a LOW-TECH se snížil (o 0,9 p. b. na 24,3 %, resp. o 0,5 p. b. na 13,8 %), jejich tržby se zvýšily shodně o 1,8 %.

Tab. č. II.1.3 Vývoj průmyslové produkce podle technologické náročnosti výroby ve 2. čtvrtletí 2015

(organizace s 50 a více zaměstnanci, meziroční změna a podíl v %, rozdíl v p. b.)

CZ-NACE	Tržby z průmyslové činnosti	Podíl na tržbách zpracov. průmyslu	Podíl na tržbách zpracov. průmyslu	Rozdíl
	(meziroční změna)	1. pol. 2014	1. pol. 2015	1.pol 2015-1.pol 2014
Zpracovatelský průmysl celkem	5,4	100,0	100,0	0,0
HIGH-TECH	5,7	10,0	10,1	0,1
MEDIUM HIGH-TECH	8,1	50,5	51,8	1,3
MEDIUM LOW-TECH	1,8	25,2	24,3	-0,9
LOW-TECH	1,8	14,3	13,8	-0,5

Pramen: ČSÚ, propočty MPO

V pěti odvětvích se tržby zvýšily o více než deset procent - nejvíce v ostatním zpracovatelském průmyslu

V rámci zpracovatelského průmyslu (u organizací s 50 a více zaměstnanci) v 2. čtvrtletí 2015 **meziročně vzrostly tržby v 17 odvětvích** (na celkových tržbách průmyslu se podílely 77,4 %). Vyšší růst tržeb zaznamenal ostatní zpracovatelský průmysl (o 16,6 %), výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků (o 12,9 %), výroba motorových vozidel (o 12,4 %), výroba oděvů (o 11,3 %), výroba papíru a výrobků z papíru (o 11,0 %), výroba usní a souvisejících výrobků (o 9,8 %), výroba pryžových a plastových výrobků (o 9,6 %) a výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (o 9,3 %). V dalších odvětvích pak rostly tržby nižším tempem (výroba elektrických zařízení, výroba nábytku, výroba ostatních nekovových a minerálních výrobků, výroba strojů a zařízení, výroba ostatních dopravních prostředků a zařízení, výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů, zpracování dřeva a výroba dřevěných výrobků, výroba základních kovů, slévárenství a tisk a rozmnožování nahraných nosičů).

***V ostatním
zpracovatelském
průmyslu vysoký růst
tržeb zaznamenala
výroba hraček a her***

Ve zpracovatelském průmyslu nejvyšší růst tržeb dosáhl **ostatní zpracovatelský průmysl (CZ-NACE 32)**. Odvětví patří v rámci zpracovatelského průmyslu k menším (s podílem na celkových tržbách průmyslu 1,2 %). Odvětví vyrábí různorodé výrobky, které charakterizuje vysoká materiálová náročnost. Zahrnuje výrobu hraček a her, hudebních nástrojů, lékařských a dentálních nástrojů, hudebních nástrojů, sportovních potřeb, bižuterie, atd. Některé skupiny výrobků mají dlouholetou tradici a mezinárodní renomé. Z významnějších oborů odvětví ve 2. čtvrtletí 2015 vysoce vzrostly tržby rozhodující výroby hraček a her o 25,8 % (podíl na celkových tržbách odvětví dosáhl 45,5 %) a výroby lékařských a dentálních nástrojů a potřeb o 11,3 % (podíl 27,7 %). Vyšší růst tržeb zaznamenaly i malé obory, např. ražba mincí o 19,2 % (podíl 0,8 %) a výroba bižuterie a příbuzných výrobků o 18,1 % (podíl 0,9 %). Růst tržeb (o 16,6 %) a zaměstnanosti (o 3,3 %) se odrazilo v dynamickém růstu produktivity práce o 12,8 % (nejvyšším mezi odvětvími zpracovatelského průmyslu). Na celkových tržbách ostatního zpracovatelského průmyslu se v organizacích se 100 a více zaměstnanci v 1. pololetí 2015 podílely podniky se zahraniční kontrolou 82,4 %.

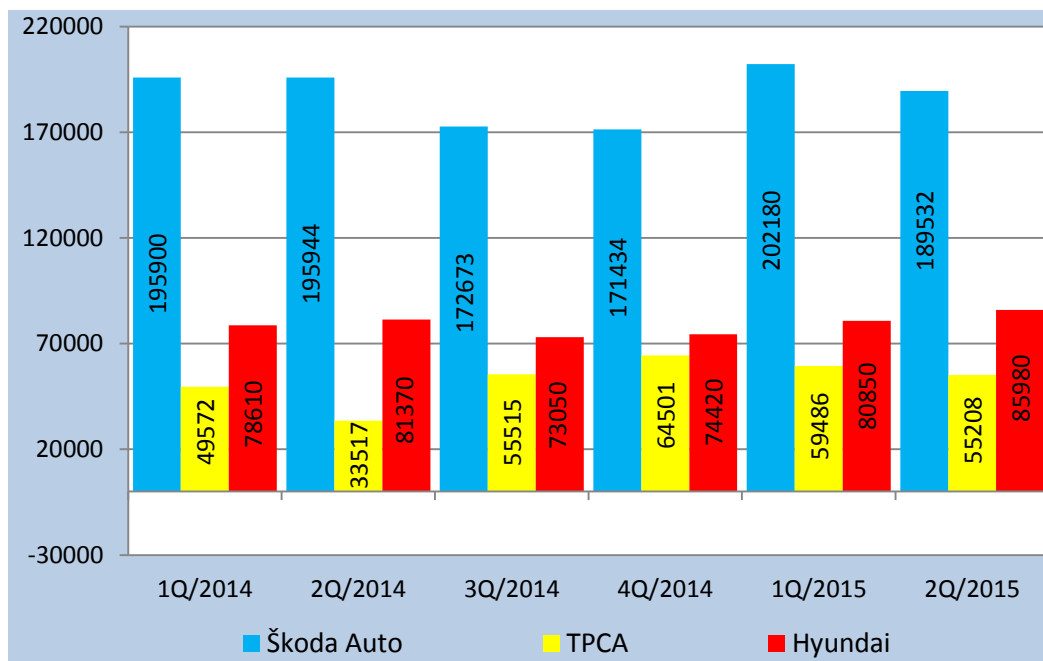
***Růst tržeb ve výrobě
farmaceutických
přípravků táhla
vysoká domácí
poptávka***

Výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků (CZ-NACE 21) patří z hlediska podílu na celkových tržbách průmyslu (0,8 %) k méně významným odvětvím zpracovatelského průmyslu. Farmaceutický průmysl se řadí k HIGH-TECH oddílům náročným na výsledky vědy a výzkumu, na které se každoročně vkládají vysoké finanční prostředky (10 až 20 % z ročních tržeb). V ČR se farmaceutický průmysl z důvodu nižší nákladovosti soustřeďuje na výrobu generik (ekvivalenty originálních léčivých preparátů po vypršení patentové ochrany). V jejich výrobě patří ČR k absolutní světové špičce. Výroba základních farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků se dělí na dvě skupiny, z nichž rozhodující byla výroba farmaceutických přípravků s růstem tržeb o 13,4 % (podíl 90,9 %), zatímco výrobě farmaceutických výrobků se tržby snížily o 1,9 (podíl 9,1 %). Vysoký růst tržeb (o 12,9 %) při nízkém růstu zaměstnanosti (o 0,4 %) se projevil zvýšením produktivity práce o 12,4 %. Na celkových tržbách výroby farmaceutických výrobků a farmaceutických přípravků v organizacích se 100 a více zaměstnanci se v 1. pololetí 2015 podílely podniky se zahraniční kontrolou 81,4 %.

***Výroba motorových
vozidel byla hlavním
nositelem růstu
zpracovatelského
průmyslu***

Hlavním nositelem růstu zpracovatelského průmyslu byla výroba motorových vozidel, přívěsů a návěsů (CZ-NACE 29), která se na celkových tržbách průmyslu ve 2. čtvrtletí 2015 podílela 28,2 % (meziroční posílení o 2,0 p. b.). Automobilový průmysl se tak významně zasloužil o celkový hospodářský výsledek ČR. V automobilovém průmyslu existují zhruba dvě stejně velké skupiny, tj. výroba dílů a příslušenství pro motorová vozidla (podíl na celkových tržbách automobilového průmyslu byl 52,4 %) a výroba motorových vozidel (podíl 47,6 %). Tuzemské automobilky svými inovacemi jednotlivých modelů zákazníkům vycházejí vstříc, což se projevuje rostoucími nákupy ze strany obyvatelstva i organizací. Z prodejních výsledků odvětví těžili i subdodavatelé z ostatních odvětví a oborů zpracovatelského průmyslu. Rostoucí tržby u výroby motorových vozidel (o 12,4 %) i zaměstnanost (o 5,7 %), se odrazilo v růstu produktivity práce o 6,3 %. Na celkových tržbách výroby motorových vozidel, přívěsů a návěsů se u organizací se 100 a více zaměstnanci v 1. pololetí 2015 podílely podniky se zahraniční kontrolou 96,4 %.

Graf č. II.1.4 Produkce domácích automobilů v roce 2014 a 2015
(počty vyrobených vozidel)

Pramen: SAP, propočty a graf MPO

Podle statistiky Sdružení automobilového průmyslu (SAP) se ve 2. čtvrtletí 2015 zvýšila **výroba osobních a malých užitkových vozů** o 6,4 % a na celkové výrobě motorových vozidel se podílela 99,6 %.

Nejvyšší meziroční nárůst výroby o 64,7 % zaznamenala automobilka **TPCA**, jejíž domácí prodej vzrostl o 74,4 % a vývoz o 64,7 %. Podíl automobilky se zvýšil na 16,7 % (o 5,9 p. b.). Projevila se v něm přestavba výrobní linky, po níž byla v polovině května zahájena výroba vozů nové generace (v dubnu 2014 byla ukončena výroba vozů původní generace z roku 2005).

Produkce druhé největší automobilky **HYUNDAI**, vzrostla o 5,7 %, při poklesu domácího prodeje o 5,5 % a růstu vývozu o 6,1 % (pro export bylo určeno 96,3 % vyrobených vozů). Podíl automobilky se snížil na 26,0 % (o 0,2 p. b.).

V rozhodující domácí automobilce **ŠKODA AUTO** se výroba ve 2. čtvrtletí 2015 snížila o 3,3 %, při růstu domácího prodeje o 18,2 % a vývozu o 0,2 %. Podíl na celkové výrobě osobních vozů v ČR dosáhl 57,3 % (meziročně klesl o 5,7 p. b.).

Výroba u jediného domácího výrobce **užitkových nákladních vozidel**, u značky **TATRA** se zvýšila výroba o 12,0 %, při růstu tuzemského prodeje o 91,5 % a poklesu vývozu o 29,9 %.

Výroba autobusů byla vyšší o 33,0 %, z toho autobusů **IVECO** o 29,4 % a autobusů **SOR** o 72,9 %.

Výroba oděvů je zpomalována vysokými dovozy

Výroba oděvů (CZ-NACE 14) patří (spolu s výrobou usní) k malým odvětvím zpracovatelského průmyslu (na celkových tržbách se podílely shodně 0,1 %). Odvětví je proexportně zaměřeno (tržby z přímého vývozu byly vyšší o 10,5 %). Výroba s převažující ruční prací je náročná na pracovní síly. Převažuje výroba v malých sériích, ale stále více se uplatňuje i zakázková konfekční výroba. Typická je tvorba módních kolekcí podle ročních období a požadavků zákazníků. I přes pozitivní vývoj je pozice odvětví oslabována vysokými dovozy oděvního zboží ze

zemí s nízkými mzdovými náklady (např. z Číny a Turecka). Na zaměstnanost má vliv i velmi nízká úroveň nominálních mezd (nejnižší z odvětví zpracovatelského průmyslu), k pozitivu patří vysoká zaměstnanost žen. Z oborů oděvního průmyslu se zvýšily tržby u výroby ostatních svrchních oděvů (zahrnuje šití oděvů na zakázku) o 43,9 % (podíl 19,8 %), u výroby pracovních oděvů o 22,9 % (podíl 17,8 %) a u výroby ostatních oděvů a oděvních doplňků o 8,5 % (podíl 23,2 %). Zvýšení tržeb (o 11,3 %) a zaměstnanosti (o 6,0 %) se odrazilo v růstu produktivity práce o 5,0 %. Na celkových tržbách výroby oděvů se u organizací se 100 a více zaměstnanci v 1. pololetí 2015 podílely podniky se zahraniční kontrolou 65,4 %.

Růst ekonomiky přinesl zvýšení spotřeby papíru

Odvětví **výroby papíru a výrobků z papíru** (CZ-NACE 17) patří také k menším odvětvím zpracovatelského průmyslu (podíl na celkových tržbách průmyslu byl 1,7 %). Produkce nachází uplatnění ve všech oblastech ekonomiky a je založena na obnovitelných surovinách (dřevo) i druhotných surovinách (sběrový papír) převážně domácího původu. V minulém období patřilo odvětví k významným znečišťovatelům životního prostředí, v současné době však již výroba splňuje požadavky na ochranu životního prostředí. Růst papírenského průmyslu byl ovlivněn celkovou kondicí ekonomiky, která s sebou přinesla i zvýšenou spotřebu, včetně obalového materiálu. Z jednotlivých oborů odvětví se zvýšily tržby výroby z buničiny o 25,6 % (podíl 9,3 %), výroby kancelářských potřeb z papíru o 23,3 % (podíl 4,1 %), u výrobků z papíru a lepenky o 13,6 % (podíl 33,8 %) a výroby domácích potřeb, hygienických a toaletních výrobků z papíru o 8,4 % (podíl 11,9 %). Rostoucí tržby odvětví (o 11,0 %) a vyšší zaměstnanost (o 5,0 %) se odrazily v růstu produktivity práce o 5,7 %. Na celkových tržbách výroby papíru a výrobků z papíru se u organizací se 100 a více zaměstnanci v 1. pololetí 2015 podílely podniky pod zahraniční kontrolou 84,0 %.

Růst kožedělného průmyslu je zpomalován dovozy obuvi

Výroba usní a výrobků s usní (CZ-NACE 15) patří k nejmenším odvětvím zpracovatelského průmyslu (na celkových tržbách průmyslu se podílela 0,1 %). Z oborů kožedělného průmyslu se zvýšily tržby u výroby brašnářských, sedlářských a podobných výrobků (např. kufry, kabelky, hnací řemeny, ploché těsnění, apod.) o 23,3 % (podíl 51,9 %), tržby z přímého vývozu vzrostly o 41,7 %. O příznivé výsledky oboru se vedle rostoucí ekonomiky zasloužila i úspěšná restrukturalizace se zaměřením na specializaci výroby na módní doplňky a galanterii. U druhého největšího oboru, ve výrobě obuvi, tržby klesly o 4,2 % (podíl 24,9 %), tržby z přímého vývozu byly nižší o 11,2 %. Produkce byla ovlivněna přetrvávajícími dovozy levné obuvi z asijských zemí a menším zájmem o české výrobky. Nižší výroba následně způsobuje útlum v koželužnách a dodavatelských oborech. Tyto složité podmínky se snaží výrobci překonávat zakládáním malých firem se soustředěním na specializované výrobky a na dokonalý servis pro zákazníka. Výrobci vyrábějí obuv s vyšší přidanou hodnotou v segmentu pracovní, bezpečnostní a ochranné, dětské a zdravotní obuvi, kde není trh nasycen zahraničními výrobky. Zvýšení tržeb (o 9,8 %) a zaměstnanosti (o 2,5 %) se odrazilo v růstu produktivity práce o 7,1 %. Na celkových tržbách výroby usní a výrobků z usní se u organizací se 100 a více zaměstnanci v 1. pololetí 2015 podílely podniky se zahraniční kontrolou 49,3 %.

Růst gumárenského a plastikářského průmyslu byl ovlivněn vyšší výrobou plastů

K významným odvětvím zpracovatelského průmyslu patří **výroba pryžových a plastových výrobků** (CZ-NACE 22). Svým podílem (na celkových tržbách průmyslu 6,8 %) se řadí na čtvrté místo v rámci jednotlivých odvětví zpracovatelského průmyslu (za automobilovým průmyslem, strojírenstvím a výrobou počítačů). Gumárenský a plastikářský průmysl je k významným

dodavatelem pro ostatní odvětví - automobilový průmysl, elektrotechnický průmysl a strojírenství. Z oborů odvětví se zvýšily tržby výroby plastových obalů o 16,2 % (podíl 8,6 %), výroby ostatních výrobků z plastů (izolační příslušenství, kancelářské a školní potřeby, atd.) o 15,8 % (podíl 26,3 %). Růst stavební výroby se projevil zvýšením tržeb výroby plastových výrobků pro stavebnictví o 10,5 % (podíl 6,4 %). Zvýšily se i tržby u výroby ostatních pryžových výrobků o 6,7 % (podíl 11,9 %). V rozhodující výrobě pláště a duší vzrostly tržby o 2,5 % (podíl 30,9 %). Dynamický růst tržeb (o 9,6 %) i zaměstnanosti (o 7,4 %) se odrazilo v nižším růstu produktivity práce o 2,0 %. Na celkových tržbách gumárenského a plastikářského průmyslu se u organizací se 100 a více zaměstnanci v 1. pololetí 2015 podílely podniky se zahraniční kontrolou 78 %.

Růst automobilového průmyslu a stavebnictví měl příznivý vliv na výsledky výroby konstrukcí a kovodělných výrobků

Výroba kovových konstrukcí a kovodělných výrobků (CZ-NACE 25), zaujímá stále jedno z nejvýznamnějších míst v rámci zpracovatelského průmyslu (na celkových tržbách průmyslu se podílela 5,6 %). Odvětví má dlouhodobou tradici, navazuje na výrobu kovů a zvyšuje její přidanou hodnotu. Patří k důležitým dodavatelům strojírenství, automobilového průmyslu a stavebnictví. Zvyšováním poptávky těchto odvětví po kovových komponentech má velmi dobré růstové vyhlídky. Z jednotlivých oborů se zvýšily tržby výroby nožířských výrobků o 31,9 % (podíl 0,6 %), výroby zbraní a střeliva o 25,5 % (podíl 3,8 %), kování, lisování, ražení a válcování o 13,8 % (podíl 9,2 %) a výroby kovových konstrukcí a jejich dílů o 12,5 % (podíl 16,8 %). Rostoucí tržby (o 9,3 %) i zaměstnanost (o 4,5 %) se odrazilo v růstu produktivity práce o 4,6 %. Na celkových tržbách výroby kovových konstrukcí a kovodělných výrobků se u organizací se 100 a více zaměstnanci v 1. pololetí 2015 podílely podniky zahraniční kontrolou 64,2 %.

Tržby se snížily ve čtyřech odvětvích zpracovatelského průmyslu

Ve zpracovatelském průmyslu ve 2. čtvrtletí 2015 klesly tržby ve čtyřech odvětvích, která se na celkových tržbách průmyslu podílela 11,8 %. Nižší tržby vykázala výroba potravinářských výrobků (o 2,2 %), výroba textilií (o 1,6 %), výroba nápojů (o 0,9 %) a výroba chemických látek a chemických přípravků (o 0,5 %).

U výroby potravinářských výrobků klesla produkce vepřového masa

Výroba potravinářských výrobků (CZ-NACE 10) je tradičním a strategickým odvětvím zpracovatelského průmyslu, které zabezpečuje výživu obyvatelstva (na celkových tržbách průmyslu se odvětví podílelo 4,9 %). Je přímo závislé na produkci domácího zemědělství, jehož produkci zpracovává a finalizuje do širokého sortimentu potravinářských výrobků. Rozhodující pozici má výroba masa (včetně drůbežího). Produkce masa se ve 2. čtvrtletí 2015 meziročně snížila o 0,7 %. Významně klesla výroba vepřového masa o 4,4 % (podíl na celkové výrobě masa měla 51,0 %), zatímco výroba drůbežího masa stoupla o 3,6 % (podíl 34,3 %) a výroba hovězího a telecího masa o 3,5 % (podíl 14,7 %). Zvýšil se i nákup mléka o 4,7 %. K rozvoji potravinářství by měla přispět nová strategie růstu domácího zemědělství a podpora domácích produktů a biopotravin. Nižší tržby (o 2,2 %) a mírně vyšší zaměstnanost (o 0,9 %) se projeví poklesem produktivity práce o 3,1 %. Na celkových tržbách výroby potravinářských výrobků se u organizací se 100 a více zaměstnanci v 1. pololetí 2015 podílely podniky se zahraniční kontrolou 35,1 %.

Za poklesem tržeb výroby textilií byly dovozy a konkurence na světových trzích

Výroba textilií (CZ-NACE 12) patří k menším odvětvím zpracovatelského průmyslu (na celkových tržbách průmyslu se podílela 1,2 %). Na nepříznivém vývoji tržeb se projeví vysoké dovozy a silná konkurence na světových trzích ze strany asijských zemí s levnou pracovní silou a vlastní surovinovou základnou. To zhoršuje přístup domácích výrobců na zahraniční trhy a vyvolává přesuny výroby do zemí s nižšími

výrobními náklady. Domácí textilky se snaží zaměřovat na výrobky, které asijské textilky nevyrábějí, a to na technický textil určený pro automobilový průmysl, stavebnictví a zemědělství. Z jednotlivých oborů výroby textilií se snížily tržby výroby lan, provazů a síťových výrobků o 21,6 % (podíl 2,2 %), tkaní textilií (zahrnuje především dovážené materiály a výrobky z nich) o 12,5 % (podíl 28,7 %) a výroby pletených a háčkovaných materiálů o 4,2 % (podíl 1,6 %). Při poklesu tržeb (o 1,6 %) a růstu zaměstnanosti (o 1,9 %) klesla produktivita práce o 3,4 %. Na celkových tržbách výroby textilií se u organizací se 100 a více zaměstnanci v 1. pololetí 2015 podílely podniky se zahraniční kontrolou 48,4 %.

Ve výrobě nápojů se mírně snížila rozhodující výroba piva

Výroba nápojů (CZ-NACE 11) patří také k odvětvím zpracovatelského průmyslu, které mají dlouholetou tradici (na celkových tržbách průmyslu se podílela 1,6 %). Produkce je určena převážně pro domácí trh a představuje široký sortiment nápojů. Zahrnuje i výrobu sladu (individuální údaj) pro domácí i zahraniční produkci piva. Výroba nápojů je však ovlivňována sezónností a vývojem počasí. Z oborů výroby nápojů se snížily tržby u destilace, rektifikace a míchání nápojů o 7,3 % (podíl 5,6 %) a u nejvýznamnější výroby - piva o 0,2 % (podíl 50,6 %). Tržby rostly ve výrobě vína z vinných hroznů o 6,6 % (podíl 4,8 %) a výrobě nealkoholických nápojů a stáčení minerálních a ostatních vod do lahví o 0,5 % (podíl 31,7 %). Na pokles tržeb u destilace měly vliv dozvuky metanolové aféry. Ve výrobě piva svoji roli sehrála i změna v chování spotřebitelů, kteří nahrazují konzumaci točeného piva v restauracích finančně výhodnější spotřebou piva v PET lahvích, popř. v plechovkách. Menší vliv na spotřebu a tím i výrobu mohla mít i nižší průměrná teplota ve 2. čtvrtletí 2015 (meziročně o 0,8 °C). Při poklesu tržeb (o 0,9 %) a zaměstnanosti (o 1,7 %) produktivita práce vzrostla jen mírně o 0,9 %. Na celkových tržbách výroby nápojů se u organizací se 100 a více zaměstnanci v 1. pololetí 2015 podílely podniky se zahraniční kontrolou 74,9 %.

Za mírným poklesem tržeb chemického průmyslu stála nízká domácí poptávka

Mírný pokles tržeb zaznamenala také **výroba chemických látek a chemických přípravků** (CZ-NACE 20), s podílem na celkových tržbách průmyslu 4,1 %. V rámci zpracovatelského průmyslu má důležitou roli, neboť je dodavatelem pro ostatní odvětví - automobilový průmysl, gumárenský a plastikářský průmysl, elektrotechnický průmysl, textilní průmysl a v menší míře i pro některá další odvětví. Z jednotlivých oborů výroby chemického průmyslu se snížily tržby výroby jiných základních anorganických látek o 14,1 % (podíl 6,5 %), výroby jiných základních organických látek o 6,6 % (podíl 24,0 %) a výroby ostatních chemických výrobků (výroba pro fotografické využití, převodové kapaliny, přípravky proti zamrzání, přísady do mazacích olejů apod.) o 5,1 % (podíl 2,2 %). Při poklesu tržeb (o 0,5 %) a růstu zaměstnanosti (o 3,1 %) klesla produktivita práce o 3,5 %. Na celkových tržbách výroby chemických látek a chemických přípravků u organizací se 100 a více zaměstnanci se v 1. pololetí 2015 podílely podniky se zahraniční kontrolou 70,4 %.

Tab. č. II.1.4 Vybrané ukazatele průmyslových organizací s 50 a zaměstnanci
(meziroční změna v %)

Ukazatel	2. čtvrtletí 2015 / 2. čtvrtletí 2014									Skutečnost průměrná mzda Kč
	průmysl. produkce (IPP)	tržby z prodeje vl. vyr. a služeb v b.c.	tržby z přímého vývozu v b.c.	evid. počet zaměst.	produkt. práce z tržeb	Průměr. mzda nominál.	mzda přepoč. indexem cen výrobců	jednotkové mzdové náklady		
								nominál.	reálné	
B Těžba a dobývání	-5,5	-3,9	-22,3	-2,9	-1,0	-1,3	-1,3	-0,3	-0,3	31 187
D Vyr. a rozvod el., plynu, tepla a klim. vzduchu	-1,3	-6,5	-8,9	-2,3	-4,2	-1,1	-0,4	3,2	4,0	41 647
C Zpracovatelský průmysl	6,7	5,4	6,9	3,7	1,7	3,4	6,5	1,7	4,8	28 124
10 Výroba potravinářských výrobků	2,8	-2,2	0,1	0,9	-3,1	3,5	8,0	6,8	11,4	21 756
11 Výroba nápojů	-2,6	-0,9	1,7	-1,7	0,9	6,3	5,1	5,4	4,2	38 975
12 Výroba tabákových výrobků	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
13 Výroba textilií	1,9	-1,6	-1,4	1,9	-3,4	2,4	3,6	6,0	7,3	21 391
14 Výroba oděvů	12,4	11,3	10,5	6,0	5,0	4,1	3,3	-0,8	-1,6	15 370
15 Výroba usní a souvisejících výrobků	3,0	9,8	15,8	2,5	7,1	6,3	5,9	-0,7	-1,1	18 205
16 Zprac. dřeva, vyr. dřev., kork. vyr., kr. vyr. náb.	-1,7	2,2	4,1	2,8	-0,6	4,6	4,9	5,2	5,5	23 678
17 Výroba papíru a výrobků z papíru	7,1	11,0	15,1	5,0	5,7	4,0	3,7	-1,6	-1,9	26 768
18 Tisk a rozmnož. nahaných nosičů	-3,7	0,9	0,6	-1,9	2,9	0,7	1,0	-2,2	-1,9	25 124
19 Výroba koksu a rafinovaných ropných výrobků	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
20 Výroba chemických látek a chem. přípravků	2,1	-0,5	4,6	3,1	-3,5	2,1	10,3	5,8	14,3	29 636
21 Výroba zákl. farmac. vyr. a farmac. přípravků	12,7	12,9	9,7	0,4	12,4	4,1	2,8	-7,4	-8,6	31 069
22 Výroba pryžových a plastových výrobků	11,0	9,6	12,0	7,4	2,0	3,0	4,2	0,9	2,1	25 908
23 Výroba ostatních nekov. minerálních výrobků	7,3	7,4	5,3	4,3	2,9	2,8	2,6	-0,2	-0,3	28 825
24 Vyr.. zákl. kovů, hutní zprac. kovů, sléváren.	0,2	0,9	-0,4	3,0	-2,1	0,1	1,4	2,2	3,6	27 925
25 Vyr. kovových konstrukcí a kovoděl. výrobků	7,8	9,3	8,6	4,5	4,6	3,2	2,9	-1,4	-1,6	26 145
26 Výroba počítačů, elektron. a optických přístř.	4,9	2,3	2,6	5,8	-3,3	3,5	2,8	7,0	6,3	27 373
27 Výroba elektrických zařízení	7,3	8,5	8,2	2,8	5,5	5,5	4,8	0,0	-0,7	27 926
28 Výroba strojů a zařízení	4,4	4,8	6,5	3,2	1,6	2,3	2,0	0,7	0,4	28 196
29 Výroba motor. voz. (kr. motoc.), přív. a návěs.	11,7	12,4	9,7	5,7	6,3	4,6	4,6	-1,6	-1,6	34 146
30 Výroba ostatních dopr. prostředků a zařízení	0,7	4,5	5,6	2,7	1,7	1,4	1,7	-0,3	0,0	29 126
31 Výroba nábytku	3,9	7,0	4,6	3,1	3,7	2,4	2,1	-1,3	-1,6	21 176
32 Ostatní zpracovatelský průmysl	9,2	16,6	9,6	3,3	12,8	2,3	1,6	-9,3	-10,0	23 336
33 Opravy a instalace strojů a zařízení	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Průmysl celkem	5,3	4,7	6,6	3,3	1,3	3,0	5,4	1,7	4,1	28 559

Pramen: ČSÚ

Poznámka: produktivita práce je vypočtena jako podíl indexu tržeb za prodej vlastních výrobků a služeb (v b. c.) a indexu průměrného evidenčního počtu zaměstnanců

**Zvyšování
zaměstnanosti
korespondovalo
s růstem produkce**

Celková **zaměstnanost v organizacích s 50 a více zaměstnanci** vzrostla ve 2. čtvrtletí 2015 o 3,3 % (roste nepřetržitě od 1. čtvrtletí 2014). **Rostla však pouze ve zpracovatelském průmyslu** o 3,7 %, v ostatních sektorech klesla, v těžbě a dobývání o 2,9 % a ve výrobě a rozvodu elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu o 2,3 %.

Ve zpracovatelském průmyslu vzrostla zaměstnanost v devatenácti odvětvích, nejvíce ve výrobě pryžových a plastových výrobků o 7,4 % (z oborů tohoto odvětví nejvíce vzrostla ve výrobě plastových obalů o 13,3 %) a ve výrobě oděvů o 6,0 % (dynamicky rostla zaměstnanost ve výrobě ostatních svrchních oděvů o 16,9 %).

K poklesu zaměstnanosti došlo v odvětví tisku a rozmnožování nahraných nosičů o 1,9 % a ve výrobě nápojů o 1,7 %.

**Mzdy rostly,
produktivita práce
stagnovala**

Růst produktivity práce ve 2. čtvrtletí 2015 (v organizacích s 50 a více zaměstnanci) **stagnoval na úrovni předchozího čtvrtletí**, tj. na 1,3 %, v meziročním srovnání však klesl o 7,7 p. b. **Její nižší růst se projevil růstem jednotkových mzdových nákladů**, meziročně nominálně o 1,7 % a reálně o 4,1 %. Ve zpracovatelském průmyslu vykazalo pokles jednotkových mzdových nákladů nominálních i reálných jedenáct odvětví.

Tabulka č. II.1.5 Vývoj relace mezd a produktivity práce
(organizace s 50 a více zaměstnanci, meziroční změna v %)

	Číslo řádku	1. Q 2014	2. Q 2014	3. Q 2014	4. Q 2014	1. Q 2015	2. Q 2015
Průměrná nominální mzda	1	3,8	2,2	1,8	2,4	1,7	3,0
Prům. mzda přepočtena indexem cen průmyslových výrobců	2	4,5	2,4	1,9	4,4	5,2	5,4
Produktivita práce	3	10,7	9,0	8,1	4,7	1,3	1,3
Jednotkové mzdové náklady							
Nominální	1/3	-6,3	-6,2	-5,9	-2,2	0,4	1,7
reálné	2/3	-5,6	-6,0	-5,8	-0,3	3,8	4,1

Pramen: propočten MPO z údajů ČSÚ

**Průmyslová
produkce v červenci
snížila růst**

Růst průmyslové produkce v červenci zpomalil reálně meziročně na 4,6 %, ve zpracovatelském průmyslu ještě více, na 4,4 %. Vyšším tempem však rostla výroba v těžbě a dobývání o 9,1 % (po dlouhodobém poklesu došlo k mírnému oživení v červnu 2015), i ve výrobě a rozvodu elektřiny, plynu a klimatizovaného vzduchu o 5,4 %.

Hlavním tahounem v rámci zpracovatelského průmyslu byla motorových vozidel s růstem produkce o 9,0 % (na celkových tržbách průmyslu měla rozhodující podíl 28,9 %). Ještě vyššího růstu však dosáhly výroba počítačů, elektronických a optických přístrojů (o 11 %) a ostatní zpracovatelský průmysl (o 10,9 %).

V důsledku silné vzájemné provázanosti s německým průmyslem se na vývoji domácího průmyslu mohou v následujícím období začít projevit zhoršená očekávání německých investorů a analytiků, kteří již pravděpodobně kalkulují s rizikem zpomalení hlavních asijských obchodních partnerů, především Číny.

II.2 STAVEBNICTVÍ

II.2.1 Produkce, zaměstnanost a produktivita, stavební povolení

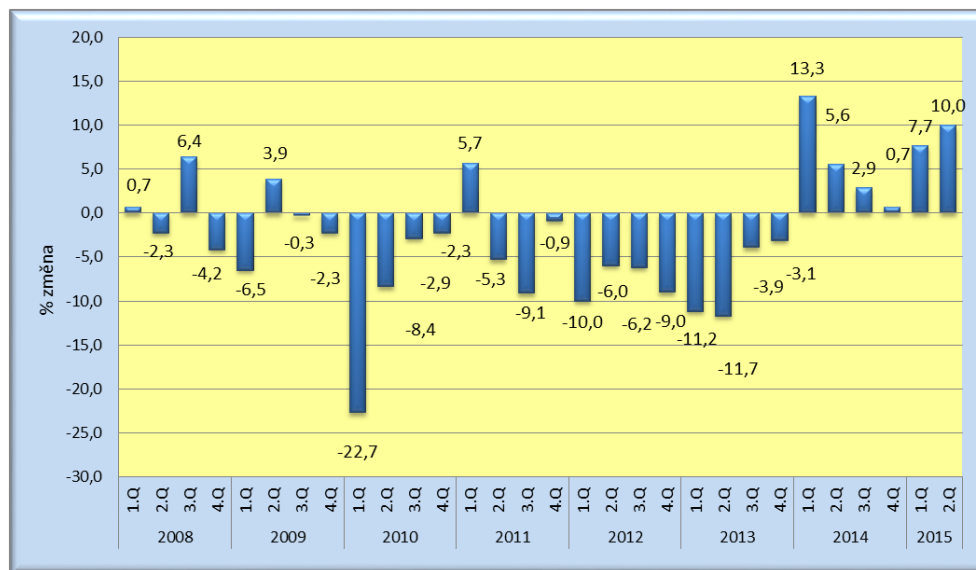
Stavebnictví vlivem investiční aktivity státu a čerpání dotací ve 2. čtvrtletí pokračovalo v růstu

Stavební produkce ve 2. čtvrtletí 2015 vzrostla v průměru reálně o 10,0 % (ve s. c.). Navázala tak na růstový trend nastoupený již v 1. čtvrtletí 2014, v letošním roce však s výraznějšími tempy. Pozvolna tak smazává rozdíl mezi výsledky dosahovanými v předkrizových obdobích. V jednotlivých měsících druhého čtvrtletí se její meziroční dynamika zpočátku postupně zrychlovala z 10,1 % v dubnu na 11,3 % v květnu, v červnu ale již nezopakovala dvouciferný růst, když zpomalila na 8,8 %. Za celkovými velmi příznivými výsledky v letošním roce stojí jak pokračující obnovená investiční aktivita státu, která se projevuje vyšším výkonem především v inženýrském stavitelství, tak i snaha o vyčerpání dotací z fondů EU do konce roku 2015.

Růst táhlo zejména inženýrské stavitelství

Inženýrské stavitelství, které je převážně financováno z veřejných zdrojů, si proto ve 2. čtvrtletí připsalo dvouciferný meziroční růst v průměru o 23,7 %. Jeho tempo se plynule zvyšovalo po celé 2. čtvrtletí, z 18,8 % v dubnu na 20,6 % v květnu a až na 30,6 % v červnu.

Graf č. II.2.1.1 Index stavební produkce (meziroční změna v %, s. c.)

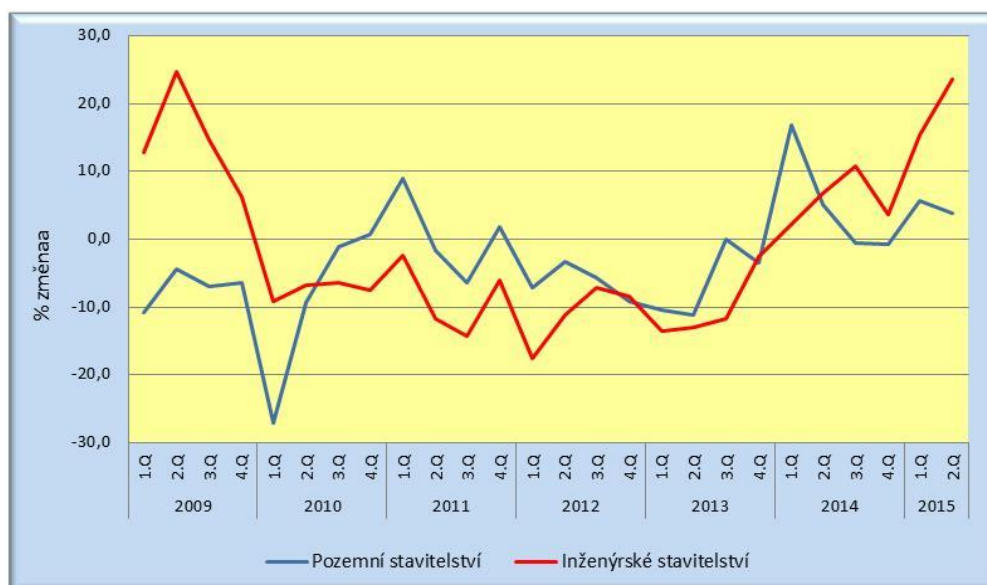

Pramen: ČSÚ, graf MPO

... pozemní stavitelství přispělo méně

Pozemní stavitelství v průměru za 2. čtvrtletí meziročně vzrostlo o 3,8 % a ke konečnému výsledku celého odvětví tak napomohlo v menší míře. Na rozdíl od inženýrského stavitelství si neudrželo růst po celé čtvrtletí. V dubnu a v květnu pozemní stavitelství pokračovalo v růstu (o 6,2 %, resp. o 6,8 %), v červnu však jeho produkce klesla o 0,6 %. To mohlo být zapříčiněno vysokou srovnávací základnou, protože ve stejném měsíci loňského roku jednorázově skokově vzrostlo o 11,7 %. Pozemní stavitelství si tedy zatím neudrželo plynulý růst, a to navzdory silné poptávce po bydlení, rekordně nízkým úrokovým sazbám a dostupným hypotékám.

Graf č. II.2.1.2 Pozemní a inženýrské stavitelství (meziroční změna v %, s. c.)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Pokračoval trend poklesu zaměstnanosti při růstu průměrné nominální mzdy

Ve stavebních podnicích **pokračoval dlouhodobý trend snižování počtu zaměstnanců**. Zaměstnanost ve stavebnictví, která klesá nepřetržitě již od konce roku 2010, se v jednotlivých měsících 2. čtvrtletí 2015 stále držela pod úroveň předchozího roku. V průměru za 2. čtvrtletí klesla meziročně o 1,5 %, více než v 1. čtvrtletí (-0,8 %), ale již méně než ve 2. čtvrtletí 2014, kdy pokles činil -2,2 %. Průměrný počet zaměstnanců však ve 2. čtvrtletí mezikvartálně vzrostl o téměř 10 tis. osob. **Průměrná hrubá nominální mzda zaměstnanců ve stavebnictví se proti 1. čtvrtletí zvýšila o 8,1 %, meziročně o 4,7 %** a v průměru za 2. kvartál 2015 činila 23 323 Kč.

Růst produkce spolu s poklesem zaměstnanosti vedl k dalšímu růstu produktivity práce

Růst stavební produkce při poklesu počtu zaměstnanců se projevil zvýšením produktivity práce, meziročně o 11,7 %. Růst produktivity práce tak výrazně předstihl vývoj reálných mezd (přepočtených cenami stavebních prací), které vzrostly meziročně o 3,6 %. Vysoký růst produktivity práce při daleko nižším růstu mezd se projevil snížením jednotkových mzdových nákladů, nominálních o 6,2 % a reálných o 7,3 %.

Tabulka č. II.2.1.1 Mzdy, produktivita práce a jednotkové mzdové náklady (meziroční změna v %)

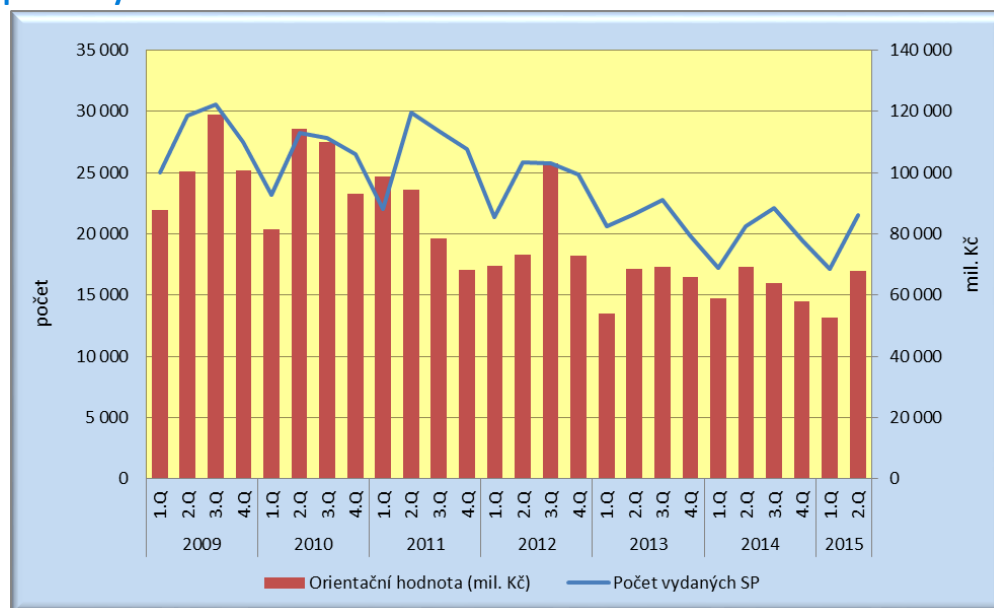
	2014			2015	
	2.Q.	3.Q.	4.Q.	1.Q.	2.Q.
Průměrná nominální mzda	1,4	1,8	1,5	2,7	4,7
Průměrná reálná mzda	0,9	1,3	0,7	1,7	3,6
Produktivita práce ze ZSV (ve s.c.)	9,4	5,0	2,5	7,8	11,7
Nominální jedn. mzdové náklady	-7,3	-3,0	-0,9	-4,7	-6,2
Reálné jedn. mzdové náklady	-7,7	-3,5	-1,7	-5,6	-7,3

Pramen: ČSÚ, propočty MPO

Počet stavebních povolení po třech letech konečně meziročně vzrostl

Ve 2. čtvrtletí 2015 mezikvartálně i meziročně vzrostl počet stavebních povolení. Stavební úřady vydaly celkem 21 540 stavebních povolení, což představuje meziroční zvýšení o 4,5 %. Již od 1. čtvrtletí roku 2012 počet vydaných stavebních povolení v jednotlivých kvartálech nedosahoval úrovně stejného období předchozího roku a tento trend byl přerušen až ve 2. čtvrtletí 2015. V jednotlivých měsících 2. čtvrtletí 2015 počty vydaných stavebních povolení rostly - v dubnu meziročně o 4,7 %, resp. o 5,5 % a 3,4 %.

Graf č. II.2.1.3 Počet vydaných stavebních povolení a orientační hodnota povolených staveb

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Počty vydaných povolení ve 2. čtvrtletí se zvýšily v oblasti nové výstavby meziročně o 7,5 %, ve změně dokončených staveb o 0,8 %. Počty vydaných stavebních povolení meziročně vzrostly u bytových staveb o 3,6 %, naopak u nebytových budov byl zaznamenán pokles o 1,2 % (viz tabulka č. II.2.1.2).

Tabulka č. II.2.1.2 Počet vydaných stavebních povolení (mezir. změna v %)

	2014			2015	
	2.Q.	3.Q.	4.Q.	1.Q.	2.Q.
Počet vydaných stavebních povolení	-4,5	-3,0	-2,1	-0,3	4,5
v tom: nová výstavba	-4,3	-2,3	3,5	4,5	7,5
změna dokončených staveb	-4,8	-3,9	-9,0	-6,1	0,8
z celku: bytové budovy	0,2	-3,0	-2,1	-2,2	3,6
nebytové budovy	-13,6	-0,1	-2,4	-4,1	-1,2

Pramen: ČSÚ, propočty MPO

Hodnota povolených staveb mírně klesla ...

Orientační hodnota povolených staveb ve 2. čtvrtletí roku 2015 činila 67,8 mld. Kč a **meziročně klesla** o 1,9 %. Tempo poklesu se však proti předchozímu čtvrtletí výrazně snížilo a spolu s nižší základnou ve druhém pololetí předchozího roku dává naději na změnu trendu směrem k opětovnému růstu.

Tabulka č. II.2.1.3 Orientační hodnota povolených staveb
(meziroční změna v %)

	2014			2015	
	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q
Orientační hodnota povolených staveb	1,0	-7,6	-12,2	-10,2	-1,9
v tom: nová výstavba	-4,6	-16,5	-4,0	-16,6	-7,9
změna dokončených staveb	11,2	9,4	-23,8	-1,4	7,5
z celku: bytové budovy	11,8	-0,4	14,2	-5,1	18,9
nebytové budovy	-22,4	-14,8	3,3	2,9	-4,1

Pramen: ČSÚ

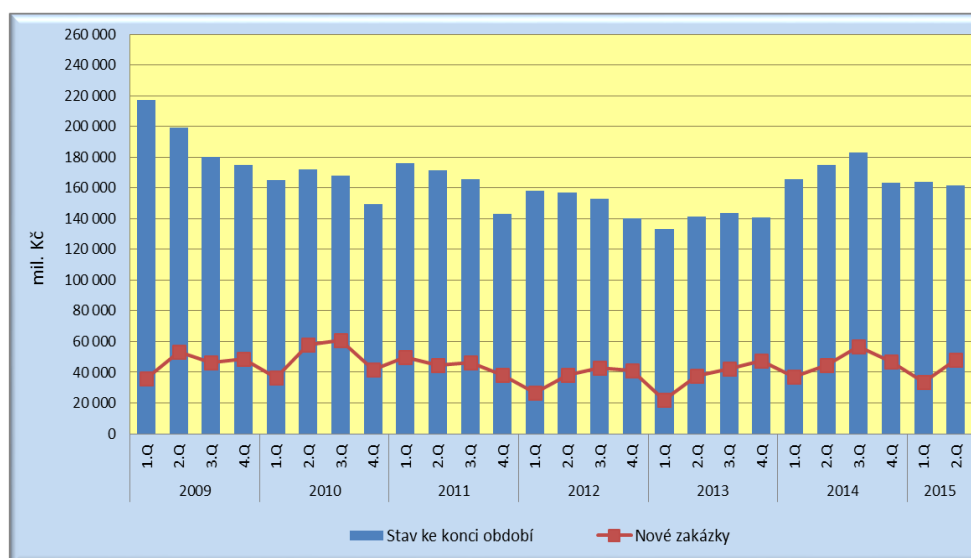
... podlahová plocha se zvýšila

Celková **podlahová plocha** bytových a nebytových budov, na které bylo vydáno stavební povolení, se v meziročním porovnání zvýšila o 10,6 % na 1 978,3 tisíc m². Podlahová plocha v **nové výstavbě bytových budov vzrostla** o 9,3 %, **u nebytových budov byla vyšší** o 12,5 %.

Nejvíce stavebních povolení bylo v 1. pololetí vydáno ve Středočeském kraji

Z jednotlivých krajů se na celkovém počtu vydaných stavebních povolení v kumulaci za 1. pololetí 2015 **nejvíce podílely Středočeský kraj** s 19,9 %, Jihomoravský kraj se 14,1 % a Moravskoslezský s 9,0 %. Nejvyšší podíl **na orientační hodnotě povolených staveb vykazala Praha** (12,9 %), Středočeský kraj (12,6 %) a Jihomoravský kraj (9,2 %) následovaný Moravskoslezským krajem (8,4 %). Podíl Prahy na počtu povolených staveb činil 6 %. V kategorii bytových staveb nejvyšší orientační hodnotu 10,32 mld. Kč vykazala Praha, dále Středočeský kraj 6,99 mld. Kč a Jihomoravský kraj 4,89 mld. Kč. V kategorii nebytových staveb nejvyšší orientační hodnoty docílily kraje Středočeský 4,97 mld. Kč, dále Moravskoslezský 4,22 mld. Kč, následovaný krajem Jihomoravským (4,18 mld. Kč).

Graf č. II.2.1.4 Vývoj hodnoty stavebních zakázek (v mil. Kč)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Počet zakázek se zvýšil, jejich hodnota však klesla, ...

Stav zakázek ke konci 2. čtvrtletí 2015, tj. přijaté a dosud nezahájené zakázky, nebo rozpracované zakázky v hodnotě prací zbývajících k provedení, **se meziročně**

zvýšil o 10,3 %. Podniky měly uzavřeno celkem 16,9 tisíc zakázek. **Jejich hodnota však činila 161,7 mld. Kč, takže meziročně o 7,7 % klesla.** Tento pokles jde částečně na vrub vyšší loňské srovnávací základny, protože právě před rokem jejich hodnota stoupla o 23,9 % a dvouciferný růst si držela po celý rok 2014. Srovnáme-li hodnotu zakázek se stejným obdobím předkrizového roku 2008, je stále o desítky procent nižší (o 24,9 %). Jejich konjunktura však skončila ještě o rok později než výsledky celého odvětví, když počet zakázek po celý rok 2009 ještě rostl, ale od 2. čtvrtletí 2009 začala klesat jejich hodnota.

... a to jak veřejných, tak i soukromých a zejména zahraničních

Více než poloviční podíl na celkových zakázkách představovaly tuzemské zakázky veřejné (52 %). Podle stavu ke konci 2. čtvrtletí 2015 se jejich hodnota meziročně snížila o 1,4 % na 84,0 mld. Kč. Ve srovnání s 2. čtvrtletím předkrizového roku 2008 však tento objem představoval jen 60,5 %. Téměř třetinový podíl na celkových zakázkách činily tuzemské zakázky soukromé, s hodnotou 51,7 mld. Kč (meziroční pokles o 5,3 %). Hodnota zahraničních zakázek po deseti čtvrtletích růstu klesla již v 1. čtvrtletí 2015 a ve 2. čtvrtletí pokles ještě prohloubila na 26,6 %. I zde sehrála roli vysoká srovnávací základna. Jejich nominální hodnota dosáhla 26,1 mld. Kč, s podílem na celkovém stavu 16,1 %, který meziročně klesl o 4,2 p. b. Vývoj stavebních zakázek ukazuje tabulka č. II.2.1.4.

Tabulka č. II.2.1.4 Vývoj stavebních zakázek, podniky s 50 a více zaměstnanci (meziroční změna v %)

	2014			2015	
	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q
Nové zakázky v tuzemsku	9,3	7,4	17,5	8,3	-3,1
v tom: pozemní stavitelství	-12,2	14,7	-16,1	26,3	-0,7
inženýrské stavitelství	55,2	49,2	9,2	-20,8	13,5
Počet zakázek celkem	18,0	30,0	30,0	14,8	10,3
v tom: hodnota tuzemských	23,9	27,5	15,9	1,9	-7,7
v tom: veřejné	12,4	21,9	23	7,8	-1,4
soukromé	10,5	13,1	-3,1	-2,4	-5,3
hodnota zahraničních	118,6	78,4	36,5	-5,6	-26,6

Pramen: ČSÚ, propočty MPO

II.2.2 Bytová výstavba

Počet zahájených bytů silně vzrostl

Ve 2. čtvrtletí 2015 **stavební podniky zahájily výstavbu celkem 7 868 bytů, což je meziroční nárůst o 17,7 %.** Ve stejném období roku 2014 byla zahájena výstavba 6 683 bytů, v roce 2013 jen 5 767 bytů (naproti tomu ve stejném období roku 2008 byla zahájena výstavba 12 361 bytu). Růstu napomáhají přetrvávající nízké úrovně úrokových sazeb a zvýšená dostupnost úvěrů v prostředí rostoucí ekonomiky a optimismu domácností. Silně pomohla také nízká srovnávací základna minulého roku.

Výstavba bytů vzrostla v celé své struktuře

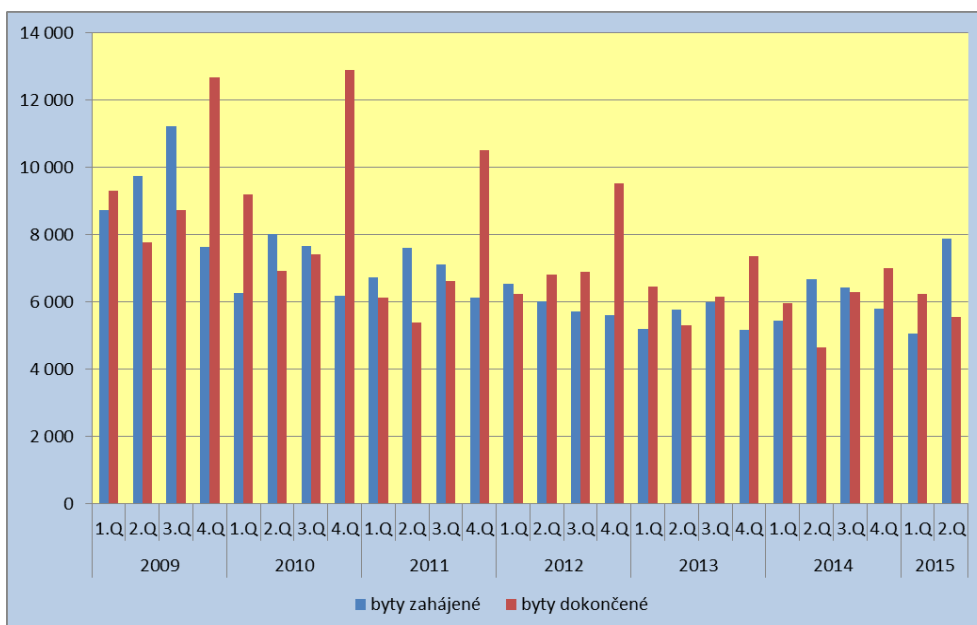
Nejsilnější přírůstek 22,5 % ve 2. čtvrtletí zaznamenala výstavba bytů v bytových domech, kterých bylo postaveno 2 513. Výstavba bytů v rodinných domech stoupla také dvouciferným tempem, o 12,7 %, když byla zahájena

výstavba 3 882 bytů, což představuje 49,4 % všech zahájených bytů. Z ostatních kategorií růst počtu zahájených bytů zaznamenaly ještě nástavby, přístavby a vestavby k bytovým domům, meziročně o 85,2 % na 474. Zahájená výstavba bytů v nebytových budovách vzrostla o 59 % na 407 bytů a bytů v nebytových prostorách o 18,9 % na 145 bytů. Silné růsty byly vyvolány zejména nízkou meziroční srovnávací základnou.

Počty zahájených bytů stouply v sedmi krajích

Zahájená výstavba v krajích odráží různou dynamiku rozvoje jednotlivých celků, odlišnou strukturu bytového fondu a také znatelné zlepšení celého sektoru. V období od ledna do června 2015 se **v šesti krajích zvýšil počet zahájených bytů** a v osmi se snížil. Šlo až o trojciferné poklesy, což deklaruje rozdílnost v jednotlivých oblastech. Nejvíce meziročně narostl počet zahájených bytů v Praze (o 57 %), v Olomouckém kraji (o 52,4 %), a v Plzeňském kraji (o 9,6 %). V kumulaci za 1. pololetí 2015 největší podíl na zahajovaných bytech měla Praha (25 %), Středočeský kraj (16,6 %) a Jihomoravský kraj (12,3 %), podíly ostatních krajů byl jednociferné.

Graf č. II.2.2.1 Bytová výstavba (počet bytů)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Počet dokončených bytů vzrostl

Ve 2. čtvrtletí 2015 **bylo celkem dokončeno 5 541 bytů**, což je o 894 bytů více a představuje meziroční **nárůst o 19,2 %**. Mezičtvrtletně však bylo dokončeno o 686 bytů méně. **Počet dokončených bytů v rodinných domech se meziročně zvýšil o 6,8 % na 3 151**, ale **počet bytů v bytových domech skokově narostl o 107,1 %**, když bylo dokončeno 1 607 bytů, meziročně o 831 více. Ostatní kategorie se na celkovém počtu dokončených bytů podílejí nevýznamně. Výstavba v kategorii nástavby, přístavby a vestavby k rodinným domům sice zaznamenala meziroční růst o 22,2 %, ale jednalo se o 187 nástaveb, a nástavby, přístavby a vestavby k bytovým domům dokonce klesly o 3,8 % (celkem 281 nástaveb).

Programy na podporu bydlení

Na podporu bydlení jsou i v letošním roce směřovány programy Ministerstva pro místní rozvoj (Podpora regenerace panelových sídlišť, Podpora výstavby technické infrastruktury, Podpora výstavby podporovaných bytů), **programy**

SFRB (např. Panel 2013+, Program Úvěr 150, Program výstavby, Program Pro obce a z evropských zdrojů Program Jessica) a **program SFŽP** (Nová zelená úsporám, která kromě RD bude zahrnovat i BD), kde vedle renovace budov je cílem především snižování jejich energetické náročnosti.

Pro rozvoj bytové výstavby má také význam situace na finančních trzích, zejména **pohyb úrokových sazeb u hypoték a úvěrů**, a to pro malé i velké investory. Vedle toho jsou do stavebnictví směřovány poměrně značné prostředky z fondů EU, které by měly plynout zejména do dopravní a technické infrastruktury. Příležitostí pro stavebnictví jsou i rekultivace krajiny a protipovodňová opatření. Výhledově by k rozvoji stavebních investic měla přispět též nová koncepce a legislativní úprava sociálního bydlení.

*Úrokové sazby
hypotečních úvěrů
ještě klesly*

Rozvoj výstavby bytů a rodinných domů pozitivně ovlivňovaly nízké úrokové sazby hypotečních úvěrů. Rekordně nízké úrokové sazby navázaly na vývoj v prvním čtvrtletí a pokračovaly v poklesu. **Průměrná úroková sazba se ve 2. čtvrtletí 2015 snížila** na 2,07 %. S tím rostl i zájem o půjčky na bydlení. Podle statistiky Fincentra Hypoindexu počet sjednaných úvěrů za celé 2. čtvrtletí činil 28 821 úvěrů, což je meziročně o 18,9 % více. **Zvýšil se také objem poskytnutých úvěrů**, meziročně o 22,3 % na 52,2 mld. Kč. S tím o 10,8 % narostla i průměrná výše hypotéky, na 1,81 mil. Kč.

*V červnu objemy i
počty úvěrů dosáhly
maxima*

Úroková sazba z dubnové hodnoty 2,11 % p. a. klesla v květnu na 2,05 % a v červnu na ní zůstala. Tato stagnace by mohla být předzvěstí dosažení pomyslného dna. **Objemem sjednaných úvěrů za 19,75 mld. Kč byl červen 2015 rekordní.** Historické maximum z června 2007 tak bylo překonáno o více než 1 mld. Kč a v meziměsíčním srovnání objemy vzrostly dokonce o 3,26 mld. Kč. Svého vrcholu dosáhly i počty. V červnu 2015 bylo sjednáno 10 794 hypotečních úvěrů, což je o 7 smluv více, než v rekordním červnu 2007.

*Výhled stavební
výroby na rok 2015 je
příznivý*

Po dosažení dna v roce 2013 a po mírném růstu v roce 2014 **očekáváme v letošním roce další výraznější oživování sektoru stavebnictví.** To potvrzují i výsledky druhého čtvrtletí. S přihlédnutím k dynamickému růstu domácí ekonomiky, nižší základně roku 2014 a potřebě vyčerpat evropské dotace do konce roku 2015, bude odvětví po zbytku roku pokračovat v dalším růstu.

II.2.3 Stavebnictví v EU

*Stavebnictví v EU
vzrostlo, v eurozóně
zůstalo v mínusu*

Zatímco **produkce ve stavebnictví se** v prvním čtvrtletí v EU28 i v eurozóně pohybovala pod úrovní předchozího roku, **ve 2. čtvrtletí se v EU28 vrátila k růstu meziročně** o 0,7 %. Táhlo ji zejména inženýrské stavebnictví, které se meziročně zvýšilo o 2,2 %, zatímco pozemní stavitelství pouze o 0,4 %. **V eurozóně se však ještě odvětví neodrazilo ode dna a pokračovalo v meziročním poklesu**, jehož tempo snížilo na 0,6 %. Nepomohlo mu tentokrát ani inženýrské stavitelství, které meziročně spadlo do mínusu o 1,0 % a pozemní stavitelství o -0,4 %. Stavebnictví eurozóny je na 89,6 % produkce roku 2010, v EU28 na 93,8 %. Srovnání s bazickým rokem 2010 zobrazuje graf č. II.2.3.1, který dokládá, že stavební výroba v posledních letech ještě stále není schopná dosáhnout úrovně bazického roku.

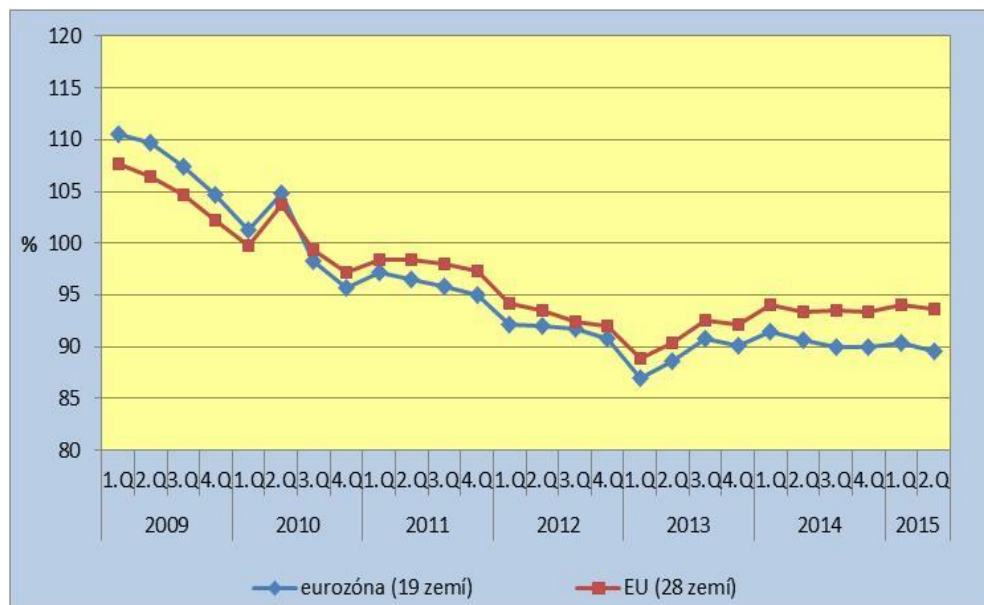
*Výkonnost
stavebnictví*

Ačkoli stavební výroba v České republice ve 2. čtvrtletí rovnými 10 % růstu konečně dosáhla dvouciferné hodnoty, v některých státech EU bylo jeho tempo

**v jednotlivých zemích
byla značně rozdílná**

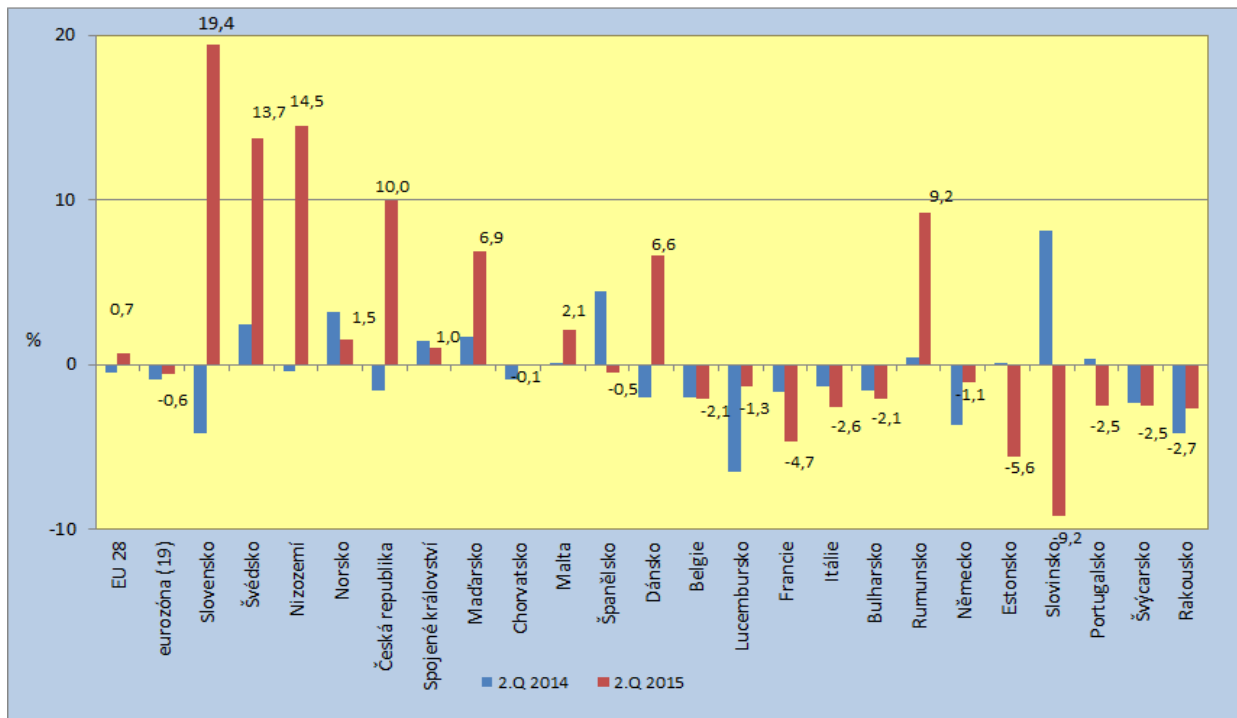
ještě vyšší. **Domácí stavebnictví bylo v růstu předstiženo Slovenskem (19,4 %), Nizozemím (14,5 %) a Švédskem (13,7 %).** Důvodem rozdílného tempa růstu ve 2. čtvrtletí 2015 byla schopnost využít finančních prostředků z projektů a fondů Evropské unie, ale i velice rozdílné výkony ekonomik. Ve čtrnácti státech stavební výroba meziročně skončila v mínusu, nejvíce ve Slovinsku (-9,2 %), v Estonsku (-5,6 %) a ve Francii (-4,7 %). Obecně data sice ukazují na postupné a mírné zlepšování situace odvětví v obou uskupeních, nicméně celkový růst v letošním roce bude v obou uskupeních jen pozvolný (graf II.2.3.2.).

Graf č. II.2.3.1 Stavební produkce v EU (2010 = 100, sezónně očištěno)

Pramen: Eurostat, graf MPO

Graf č. II.2.3.2 Stavební produkce v mezinárodním porovnání
(meziroční změna v %, očištěno o pracovní dny)

Pramen: Eurostat, graf MPO

II.3 ZAHRANIČNÍ OBCHOD

II.3.1 Souhrnné výsledky

Zahraniční obchod pokračoval v růstu i přes vyšší srovnávací základnu

...

Zahraniční obchod České republiky ve 2. čtvrtletí 2015 potvrdil svoji dobrou kondici, když plynule navázal na dobré výsledky z prvního čtvrtletí a pokračoval v růstu. Efekt vysoké srovnávací základny loňského roku však na téměř polovinu zpomalil meziroční dynamiku růstu jak vývozu, tak i dovozu. Nejen vývoz, ale i celá domácí ekonomika nadále těžily nejen z velice příznivé situace na evropských automobilových trzích, ale i z poptávky po výrobcích řady dalších oborů zpracovatelského průmyslu a na straně dovozů z pokračujícího propadu cen energetických komodit. Na straně exportů udržovala vyšší konkurenceschopnost domácích výrobců oslabená koruna. Stranu importů však slabý kurz koruny vůči oběma referenčním měnám zatěžoval, spolu s vyšší spotřebou domácností a intenzivnější průmyslovou aktivitou generující růst dovozů. Podle údajů přeshraniční statistiky⁵ obrat zahraničního obchodu ve 2. čtvrtletí 2015 stoupl na 1 801,5 mld. Kč (meziroční růst o 123,4 mld. Kč) a obchodní bilance skončila přebytkem 123,1 mld. Kč, meziročně o 13,1 mld. Kč vyšším, protože na rozdíl od 1. čtvrtletí si tentokrát vývoz udržel vyšší tempo růstu (v průměru o 7,6 % na 962,3 mld. Kč) než dovoz (v průměru o 7,0 % na 839,2 mld. Kč). Meziroční tempo růstu vývozu i dovozu v jednotlivých měsících 2. čtvrtletí bylo pomalejší než před rokem, ale v červnu se mu podařilo atakovat dvouciferné hodnoty růstem vývozu o 12,5 % a dovozu o 10,3 %.

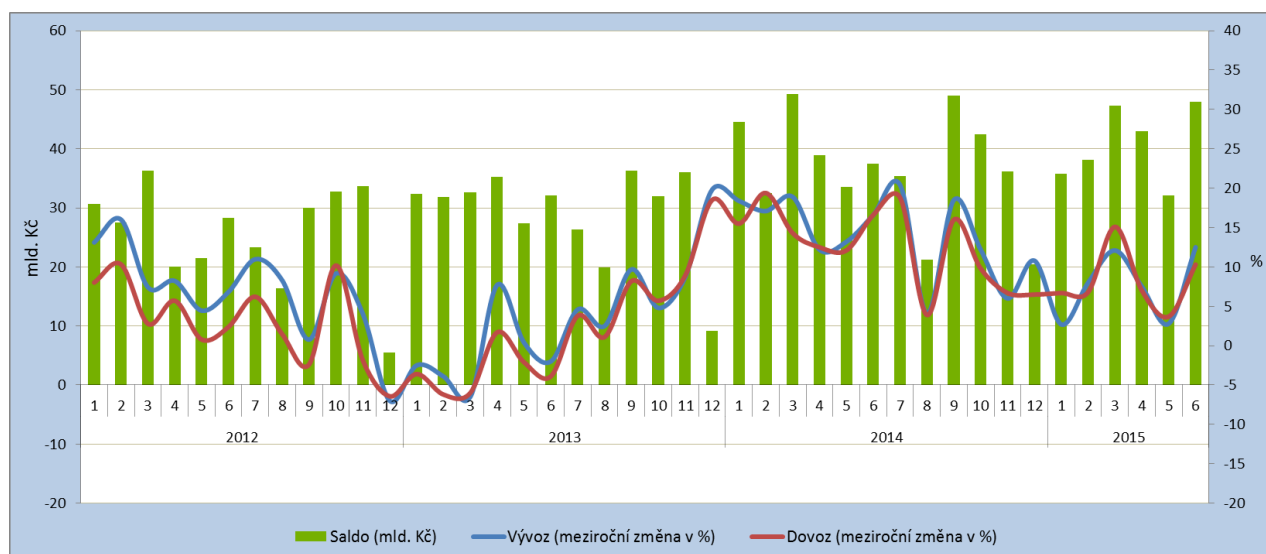
Tabulka č. II.3.1.1 Meziroční změna vývozu a dovozu, saldo obchodní bilance ve 2. čtvrtletí 2015 (přeshraniční statistika)

	2014	2015			
	2.Q	duben	květen	červen	2.Q
Vývoz (meziroční změna v %)	14,0	7,5	2,8	12,5	7,6
Dovoz (meziroční změna v %)	13,7	7,0	3,7	10,3	7,0
Saldo (v mld. Kč)	110,0	42,9	32,1	48,0	123,1
Meziroční změna salda (v mld. Kč)	15,3	4,0	-1,4	10,5	13,1

Pramen: ČSÚ

⁵ V analýze jsou obsaženy údaje podle stavu k 6. 8. 2015 včetně dopočtů, které budou v průběhu roku 2015 zpřesňovány.

Graf č. II.3.1.1 Zahraniční obchod ČR v letech 2012 – 2015
(měsíční hodnoty, přeshraniční statistika)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

... stejné tendence vykázal podle statistiky založené na změně vlastnictví mezi rezidenty a nerezidenty

Podobnou tendenci vykázaly i výsledky zahraničního obchodu podle metodiky národního pojetí⁶. Ve 2. čtvrtletí 2015 vzrostl vývoz na 844,7 mld. Kč, tj. meziročně o 6,8 % a dovoz na 796,5 mld. Kč, tj. o 6,9 %. Přebytek obchodní bilance se zvýšil na 48,1 mld. Kč a byl meziročně vyšší o 2,3 mld. Kč. Obrat zahraničního obchodu stoupl na 1 641,2 mld. Kč, což je o 105,3 mld. Kč více než ve 2. čtvrtletí 2014. Kladné saldo zahraničního obchodu za 2. čtvrtletí 2015 činilo 48,1 mld. Kč, což je o 74,9 mld. Kč méně, než vykazuje přeshraniční statistika.

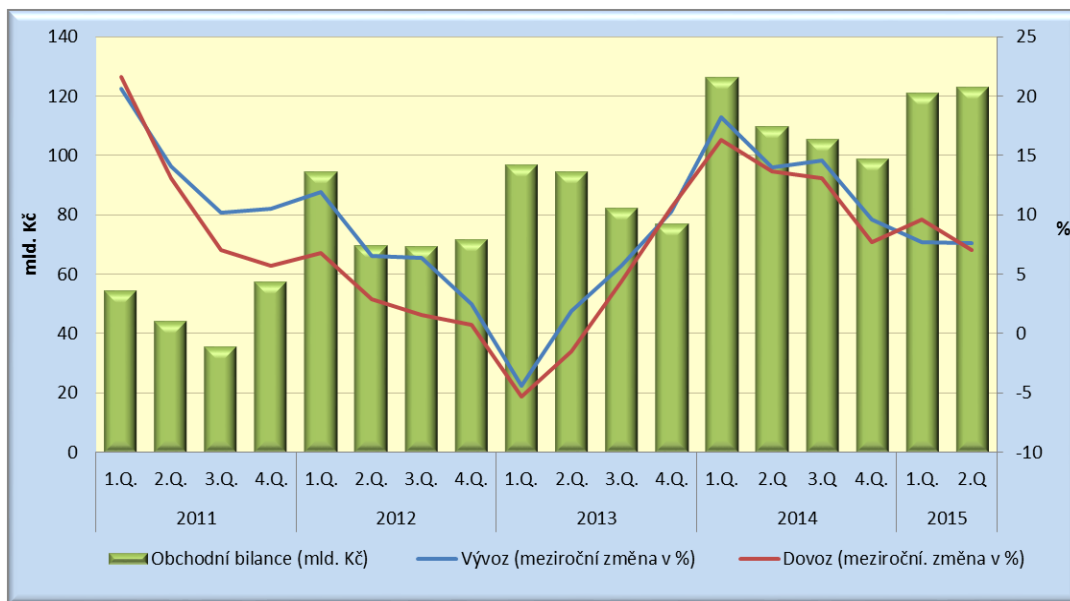
Vzhledem k tomu, že podrobnější údaje jsou k dispozici pouze za přeshraniční statistiku zahraničního obchodu, a také z důvodu kontinuity s předchozími analýzami jsou dále uvedeny pouze výsledky podle přeshraniční statistiky.

Na obratu zahraničního obchodu ČR se největší měrou podílely vyspělé tržní ekonomiky

Největšího podílu na celkovém obratu tuzemského zahraničního obchodu dosáhl obchod s vyspělými tržními ekonomikami (82,5 %), z nichž značnou část tvořily členské státy Evropské unie. Jejich podíl na obratu zahraničního obchodu za 2. čtvrtletí 2015 činil 75,1 % a opět potvrdil silnou závislost České republiky na kooperaci se zeměmi Evropské unie. Podíl vyspělých tržních ekonomik na celkovém obratu meziročně vzrostl o 0,3 p. b., u zemí Evropské unie o 0,2 p. b. Tradičně **nejvíce obchodovanou komoditou byly stroje a dopravní prostředky**, které opět zvýšily svůj dominantní podíl na celkovém zahraničním obchodě, a to meziročně o 0,7 p. b. na 49,9 %, z toho silniční vozidla přidala meziročně 0,9 p. b. a jejich podíl na celkovém obratu dosáhl 15,3 %. Na obratu v rámci skupiny strojů a dopravních prostředků navýšila svůj podíl silniční vozidla o 1,4 p. b. na 30,7 %.

⁶ Výsledky podle národního pojetí, vycházející ze změny vlastnictví mezi rezidenty a nerezidenty, proto lépe vypovídají o reálné exportní výkonnosti a efektivnosti zahraničního obchodu, oproti údajům z přeshraniční statistiky, které evidují jen toky zboží, mnohdy bez vazby na toky peněz.

Graf č. II.3.1.2 Zahraniční obchod ČR v letech 2011 – 2015
(čtvrtletní hodnoty, přeshraniční statistika)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

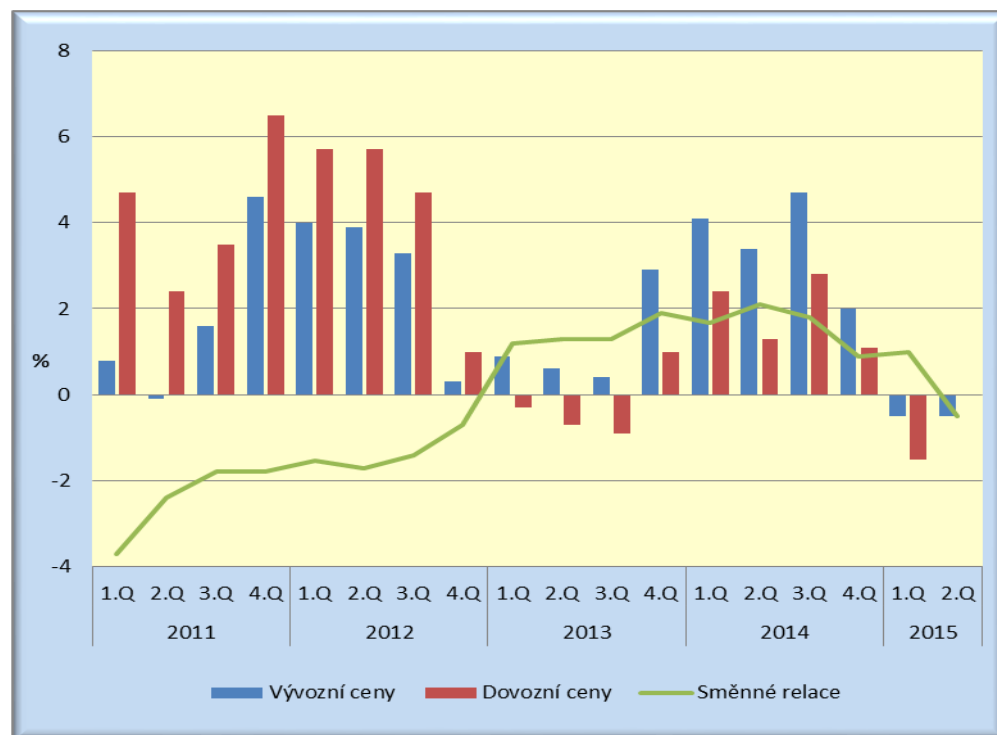
Koruna silně oslabila vůči dolaru, vůči euru mírně posílila

Výsledky zahraničního obchodu také bezprostředně souvisely s vývojem směnných kurzů. V průběhu 2. čtvrtletí 2015 se euro obchodovalo v průměru za 27,380 CZK/EUR, což proti 1. čtvrtletí znamená posílení české měny vůči euru o 0,9 % (meziročně o 0,2 %). Na její hodnotu měl stále vliv kurzový závazek ČNB udržovat kurz české koruny vůči euru poblíž hladiny 27 CZK/EUR. Průměrný kurz české koruny vůči americkému dolaru, který sledoval jeho apreciaci vůči euru, ve 2. čtvrtletí 2015 klesl na 24,795 CZK/USD, když v jeho průběhu koruna vůči dolaru oslabila o 1 %, v meziročním srovnání pak o 23,8 %.

Ceny vývozu meziročně klesly, ceny dovozu stagnovaly a směnné relace se překlopily do záporných hodnot

Ve 2. čtvrtletí 2015 držel kurzový vliv hladinu cen dovozu i vývozu a bránil tak jejich razantnějšímu výkyvu. **Slabá koruna na straně vývozu napomáhala k udržení vyšší konkurenceschopnosti českých exportérů na zahraničních trzích, u dovozů omezovala deflační tlaky pramenící z poklesu cen některých komodit na světových trzích, především minerálních paliv a energií.** Dovozní ceny se v průměru za 2. čtvrtletí 2015 meziročně nezměnily (ve 2. čtvrtletí 2014 naopak vzrostly o 1,3 %), vývozní ceny klesly o 0,5 % (ve 2. čtvrtletí 2014 vzrostly o 3,4 %).

Graf č. II.3.1.3 Ceny vývozu a dovozu, směnné relace
(meziroční změny v %)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Ve vývozních cenách z významnějších skupin se nejvíce snížily ceny komodit s nižším stupněm zpracování, jako např. minerálních paliv o 10,1 %, potravin o 6,8 %, ostatních surovin o 3,3 % a ceny chemikálií o 1,5 %. Naopak nejvíce stouply ceny strojů a dopravních prostředků o 0,6 % a ceny průmyslového spotřebního zboží o 0,5 %. V dovozních cenách z významnějších skupin zaznamenaly nejvyšší meziroční nárůst ceny průmyslového spotřebního zboží o 5,7 %, strojů a dopravních prostředků o 4,3 % a ceny polotovarů o 1,8 %. Tempo růstu dovozních cen brzdily klesající ceny minerálních paliv, které meziročně spadly o 19,5 % a ceny ostatních surovin a chemikálií, poklesem o 9,4 %, resp. o 0,8 %. Protože vývozní ceny meziročně klesly, zatímco dovozní ceny se nezměnily, dostaly se směnné relace do záporných hodnot. S vyloučením kurzového vlivu by byly směnné relace kladné. V úhrnu za 2. čtvrtletí 2015 směnné relace v porovnání se stejným obdobím předchozího roku klesly o 2,6 p. b. a po devíti měsících zamířily do záporných hodnot, když zůstaly na hodnotě 99,5 %. Ceny opět přispěly k dobrým výsledkům zahraničního obchodu a následně celého výkonu české ekonomiky. Přehled směnných relací u dílčích komodit, členěných dle SITC, uvádí tab. II.3.1.2 a graf II.3.1.3.

Tabulka č. II.3.1.2 Směnné relace podle SITC tříd, cenové indexy
(stejně období předchozího roku = 100)

Skupiny SITC	Indexy cen vývozu		Indexy cen dovozu		Směnné relace	
	2. Q 2014	2. Q 2015	2. Q 2014	2. Q 2015	2. Q 2014	2. Q 2015
Celkem	103,4	99,5	101,3	100,0	102,1	99,5
0 potraviny	100,6	93,2	105,4	101,7	95,4	91,6
1 nápoje a tabák	112,2	104,2	103,3	100,9	108,6	103,3
2 suroviny	103,3	96,7	95,3	90,6	108,4	106,7
3 minerální paliva	95,5	89,9	97,0	80,5	98,5	111,7
4 tuky	96,3	94,3	92,1	101,8	104,6	92,6
5 chemikálie	102,5	98,5	101,1	99,2	101,4	99,3
6 tržní výrobky	105,2	99,4	102,3	101,8	102,8	97,6
7 stroje a dopr. prostředky	103,3	100,6	102,2	104,3	101,1	96,5
8 průmyslové spotř. zboží	104,4	100,5	100,8	105,7	103,6	95,1

Pramen: ČSÚ

Míra otevřenosti ČR se zvýšila

Česká exportně orientovaná ekonomika je silně závislá na kooperaci a obchodních vztazích se zahraničím, a proto se posílení zahraniční obchodní výměny ve 2. čtvrtletí 2015 mimo jiné projevilo také růstem podílu zahraničního obchodu na hrubém domácím produktu země. **Poměr exportu vůči HDP se meziročně zvýšil o 2,0 p. b., a to z 84,2 % ve 2. čtvrtletí 2014 na 86,2 % ve 2. čtvrtletí 2015.** Je třeba zdůraznit, že tento standardně používaný ukazatel pro srovnání otevřenosti jednotlivých ekonomik podává pouze orientační informaci o významu zahraničního obchodu pro výkon ekonomiky. Pro interpretaci skutečné úlohy vnějšího sektoru je důležitější pozice země v globálních hodnotových řetězcích. Z tohoto pohledu se **Česká republika řadí mezi země s relativně nízkou vytvořenou přidanou hodnotou, a tedy s nižším vlivem zahraničního obchodu na ekonomiku, než by naznačoval vysoký přeshraniční obchodní obrat.**

II.3.2 Teritoriální struktura

Do EU směřovala majoritní část českého exportu a importu ...

Majoritní část českého vývozu a dovozu byla tradičně realizována v rámci zemí evropské osmadvacítky, kam ve 2. čtvrtletí 2015 směřovalo 82,6 % celkového domácího vývozu a uskutečnilo se 66,6 % dovozu. Vývoz do Evropské unie vzrostl meziročně o 7,9 % a dovoz o 7,2 %. Celkový obrát v porovnání se stejným obdobím předchozího roku stoupl o 95,9 mld. Kč na 1 353,6 mld. Kč a obchodní bilance se státy Evropské unie skončila aktivem v náš prospěch ve výši 235,3 mld. Kč, což je o 20,7 mld. Kč více než ve 2. čtvrtletí 2014. Tato **silná obchodní provázanost České republiky se státy Evropské unie, vede k závislosti českého národního hospodářství na jejich ekonomické situaci a zpětně významně ovlivňuje výkon domácí ekonomiky.** Pro zahraniční obchod České republiky jsou dlouhodobě významné především sousední státy, které jsou vesměs členskými zeměmi Evropské unie. Samotná eurozóna meziročně posílila svůj podíl na českých vývozech o 0,2 p. b., na 64,0 %, když vývoz meziročně vzrostl o 8,1 %. Naopak podíl na dovozech se snížil o 0,3 p. b. a dostal se na 51,4 %, i přesto, že dovoz ze zemí platících eurem meziročně vzrostl o 6,9 %.

... zvýšil se také vývoz do ostatních a rozvojových zemí, ale i do USA, Kanady a Indie...

Jedním z hlavních cílů převážné části českých exportérů je rozšíření portfolia svých obchodních partnerů o nová odbytíště a snížit tím přílišnou závislost na zemích Evropské unie. **Ve 2. čtvrtletí 2015**, stejně tak jako v předchozím čtvrtletí, **se to dařilo především v obchodě s ostatními zeměmi⁷**, kam vývoz meziročně vzrostl o 19,4 % (o 2,0 mld. Kč), z toho do Číny o 17,5 % (o 1,8 mld. Kč). Podíl těchto teritorií na vývozech se meziročně mírně navýšil shodně o 0,1 p. b. na 1,3 %, resp. na 1,2 %. Dvouciferných temp růstu dosahoval také vývoz do rozvojových zemí. Objem vyvezeného zboží tam meziročně stoupl o 15,9 % (o 6,3 mld. Kč) a podíl rozvojových států na celkovém českém vývozu posílil o 0,3 p. b., na 4,7 %. **Z rozvojových zemí si dobře vedl export do Indie**, kam akceleroval o 23,7 %, což je 0,7 mld. Kč. **Dlouhodobě dobrých výsledků dosahují čeští exportéři ve Spojených státech amerických**, které jsou pro ČR stále významnějším mimoevropským trhem **díky jeho nevyčerpatelnému potenciálu**. Vývoz sem meziročně vzrostl o 21,5 % (o 4,4 mld. Kč), takže navýšil podíl USA na celkovém českém vývozu o 0,3 p. b. na 2,6 %. Na severoamerickém kontinentu také **prudce vzrostl vývoz do Kanady**, a to o 26,6 % (o 0,3 mld. Kč).

... v propadu pokračoval export do Ruské federace a na Ukrajinu

Pokračoval nepříznivý vývoj ve vzájemném obchodu se Společenstvím nezávislých států, způsobený přetrvávajícím geopolitickým napětím na východě Evropy. Objem českého exportu do tohoto uskupení zemí dále propadal, ve 2. čtvrtletí 2015 meziročně o 22,5 % na 30,2 mld. Kč, z toho vývoz do Ruské federace o 26,6 % na 21,1 mld. Kč a na Ukrajinu o 23,4 % na 3,7 mld. Kč. Ukrajina se vlivem konfliktu dostala do ekonomických a sociálních problémů, což negativně ovlivnilo její podíl na celkových českých vývozech, který oslabil ve 2. čtvrtletí 2015 meziročně o 0,1 p. b. na 0,4 %. Obchodní vztahy s Ruskem nepříznivě poznamenaly protiruské a ruské sankce a následné interní hospodářské problémy Ruska vyvolané též propadem cen na komoditních trzích a oslabením rublu. Podíl Ruska na celkovém českém vývozu již klesl pod dlouhodobě dosahovaná 3 % a ve 2. čtvrtletí 2015 se meziročně snížil o 1,0 p. b. na 2,2 %. Současně klesly také ruské dovozy (meziročně o 18,6 %), které však také stlačily klesající světové ceny minerálních paliv a nižší objem dovozu plynu. **Vlivem rychlejšího poklesu vývozu než dovozu došlo k prohloubení deficitu obchodní bilance s Ruskem** o 1,0 mld. Kč na 7,9 mld. Kč (viz tab. II.3.2.1).

---

⁷ ČLR, KLR, Kuba, Laos, MoLR, VSR

Tabulka č. II.3.2.1 Teritoriální struktura zahraničního obchodu (meziroční srovnání)

	OBRAT					VÝVOZ					DOVOZ					BILANCE	
	4-6/2014		4-6/2015		index 15/14	4-6/2014		4-6/2015		index 15/14	4-6/2014		4-6/2015		index 15/14	4-6/14	4-6/15
	mil. Kč	%	mil. Kč	%		mil. Kč	%	mil. Kč	%		mil. Kč	%	mil. Kč	%		mil. Kč	mil. Kč
Celkový zahraniční obchod ČR	1 678 058	100,0	1 801 497	100,0	107,4	894 027	100,0	962 292	100,0	107,6	784 030	100,0	839 205	100,0	107,0	109 997	123 087
* Státy s vyspělou tržní ekonomikou	1 378 785	82,2	1 486 603	82,5	107,8	799 675	89,4	867 774	90,2	108,5	579 109	73,9	618 829	73,7	106,9	220 566	248 945
** Státy EU28	1 257 667	74,9	1 353 614	75,1	107,6	736 105	82,3	794 435	82,6	107,9	521 562	66,5	559 180	66,6	107,2	214 543	235 255
z toho: Německo	490 319	29,2	529 677	29,4	108,0	283 079	31,7	306 297	31,8	108,2	207 240	26,4	223 379	26,6	107,8	75 839	82 918
Slovensko	116 655	7,0	125 152	6,9	107,3	75 473	8,4	81 248	8,4	107,7	41 182	5,3	43 904	5,2	106,6	34 291	37 344
** Státy ESVO	29 679	1,8	31 802	1,8	107,2	17 672	2,0	20 109	2,1	113,8	12 007	1,5	11 693	1,4	97,4	5 665	8 417
** Ostatní státy s vyspělou tržní ekonomikou	91 439	5,4	101 187	5,6	110,7	45 899	5,1	53 230	5,5	116,0	45 540	5,7	47 957	5,7	105,3	358	5 273
z toho: Kanada	2 216	0,1	2 679	0,1	120,9	1 258	0,1	1 592	0,2	126,6	959	0,1	1 087	0,1	113,4	299	506
USA	41 729	2,5	45 525	2,5	109,1	20 334	2,3	24 696	2,6	121,5	21 395	2,7	20 829	2,5	97,4	-1 061	3 868
* Rozvojové země	96 241	5,7	113 417	6,3	117,8	39 367	4,4	45 641	4,7	115,9	56 874	7,3	67 776	8,1	119,2	-17 507	-22 135
z toho: Brazílie	3 368	0,2	3 632	0,2	107,9	1 877	0,2	1 755	0,2	93,5	1 491	0,2	1 877	0,2	125,9	386	-122
Indie	6 341	0,4	7 750	0,4	122,2	2 762	0,3	3 416	0,4	123,7	3 579	0,5	4 334	0,5	121,1	-817	-918
Turecko	17 122	1,0	18 702	1,0	109,2	10 586	1,2	11 304	1,2	106,8	6 536	0,8	7 398	0,9	113,2	4 050	3 906
* Státy s tranzitivní ekonomikou	9 492	0,6	8 908	0,5	93,8	5 013	0,6	5 152	0,5	102,8	4 479	0,6	3 756	0,4	83,9	534	1 396
* Společenství nezávislých států	94 764	5,6	75 158	4,2	79,3	38 990	4,4	30 223	3,1	77,5	55 774	7,1	44 935	5,4	80,6	-16 784	-14 713
z toho: Rusko	64 300	3,8	50 063	2,8	77,9	28 727	3,2	21 098	2,2	73,4	35 573	4,5	28 964	3,5	81,4	-6 846	-7 866
Ukrajina	11 437	0,7	8 493	0,5	74,3	4 782	0,5	3 664	0,4	76,6	6 656	0,8	4 829	0,6	72,6	-1 874	-1 165
* Ostatní */	94 722	5,6	111 770	6,2	118,0	10 526	1,2	12 571	1,3	119,4	84 195	10,7	99 199	11,8	117,8	-73 669	-86 627
z toho: Čína	91 552	5,5	107 525	6,0	117,4	10 075	1,1	11 841	1,2	117,5	81 476	10,4	96 685	11,4	117,4	-71 401	-83 844
* Nespecifikováno	4 055	0,2	5 641	0,3	139,1	456	0,1	931	0,1	204,0	3 599	0,5	4 710	0,6	130,9	-3 142	-3 779
Zahraniční obchod se zeměmi OECD	1 363 506	81,3	1 472 969	81,8	108,0	779 929	87,2	847 604	88,1	108,7	583 577	74,4	625 365	74,5	107,2	196 352	222 239

Pramen: ČSÚ (údaje vč. dopočtů), tabulka MPO

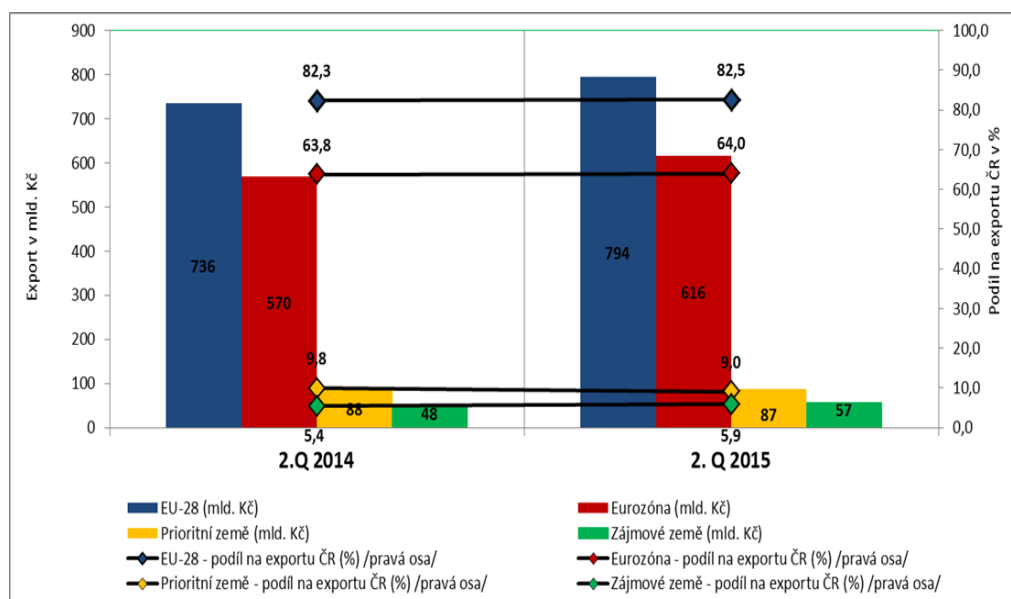
*/ ČLR, KLDR, Kuba, Laos, MoLR, VSR

V kategorii zájmových zemí vzrostl objem vývozu, u prioritních zemí však klesl

Ochlazení vzájemného obchodu se zeměmi Společenství nezávislých států, z nichž některé jsou v exportní strategii ČR zařazeny mezi prioritní země, se negativně promítlo do podílu této skupiny zemí⁸ na českém exportu. Ten se snížil meziročně o 0,8 p. b., na 9,0 % a vývoz ve skupině těchto států klesl o 1,1 %, což představuje snížení objemu vyvezeného zboží o 1,0 mld. Kč. Lépe se však vedlo exportu do zájmových zemí, jejichž podíl na celkovém vývozu se navýšil o 0,5 p. b. na 5,9 % a celkový objem vyvezeného zboží se zvýšil o 18,8 %. To je v hodnotovém vyjádření oproti stejnému období předchozího roku o 9,0 mld. Kč více (viz graf II.3.2.1).

⁸ Exportní strategie ČR pro období 2012 – 2020, kterou vláda ČR schválila v březnu 2012, definuje: Prioritní země: Brazílie, ČLR, Indie, Irák, Kazachstán, Mexiko, Ruská federace, Srbsko, Turecko, Ukrajina, USA, Vietnam. Zájmové země: Angola, Argentina, Austrálie, Ázerbájdžán, Bělorusko, Egypt, Etiopie, Chile, Ghana, Chorvatsko, Izrael, Japonsko, Jihoafrická republika, Kanada, Kolumbie, Maroko, Moldavsko, Nigérie, Norsko, Peru, Senegal, Singapur, Spojené arabské emiráty, Švýcarsko a Thajsko.

Graf č. II.3.2.1 Vybraná uskupení zemí - export

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Tahounem českého exportu zůstává Německo, ...

Na pozici nejsilnějšího obchodního partnera se stabilně drží Německo, z teritoriálního hlediska pro ČR nejvýznamnější vývozní a dovozní destinace. Vývoz do této země vzrostl meziročně o 8,2 % a dovoz o 7,8 %. Na celkovém vývozu se podílelo 31,8 %, na celkovém dovozu 26,6 %, což je meziročně o 0,1 p. b., resp. o 0,2 p. b. více než ve stejném období roku 2014. Protože **bylo do Německa více vyvezeno, než odtud dovezeno, skončila bilance přebytkem** ve výši 82,9 mld. Kč ve prospěch ČR, meziročně o 7,1 mld. Kč vyšším.

Na druhé příčce zemí, kam směřoval český vývoz, se umístilo Slovensko s 8,4% podílem, následované Polskem (6,0 %) a Francií se Spojeným královstvím, které měly na vývozech shodný 5,2% podíl. Žebříček první pětice zemí, kam směřoval český vývoz, tak zůstal oproti 2. čtvrtletí 2014 beze změny. To platí i pro pořadí zemí na straně dovozů, kde druhou pozici opět obhájila Čína (11,4 %), dále Polsko (7,8 %), Slovensko (5,2 %) a Itálie s 4,2% podílem (viz tab. V.3 v přílohoové části).

... s níž dosáhla obchodní bilance ČR nejvyššího přebytku

Nejvyšší kladné saldo obchodní bilance vykazuje dlouhodobě Česká republika s Německem. Na druhém místě mezi zeměmi, se kterými má ČR nejvyšší přebytky obchodní bilance, se stabilně umísťuje Slovensko. Ve 2. čtvrtletí 2015 hodnota jeho kladného salda obchodní bilance vzrostla o 3,1 mld. Kč na 37,3 mld. Kč. Za Slovenskem následovalo Spojené království, kde se přebytek meziročně zvýšil o 3,9 mld. Kč na 31,8 mld. Kč a Francie s aktivem 23,3 mld. Kč a růstem o 4,4 mld. Kč (viz tab. II.3.2.2).

Tabulka č. II.3.2.2 Země s nejvyššími přebytky obchodní bilance ve 2. čtvrtletí 2015

Země	Bilance ZO (mld. Kč)	Meziroč. změna (mld. Kč)	Bilance ZO dle komoditních skupin SITC (mld. Kč)									
			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Německo	82,9	7,1	-2,2	-0,2	5,6	-4,7	-0,1	-13,5	3,5	76,3	18,1	0,2
Slovensko	37,3	3,1	6,2	1,1	-0,4	5,4	0,2	2,3	3,8	12,9	5,4	0,4
Spojené království	31,8	3,9	0,2	0,1	0,0	-0,1	0,1	-2,3	3,4	26,4	4,0	0,0
Francie	23,3	4,4	-0,4	0,4	0,1	0,2	0,0	-5,0	0,8	23,6	3,5	0,0
Rakousko	12,5	-0,7	0,2	0,1	2,8	0,4	0,5	-1,4	0,0	7,4	2,5	-0,1
Španělsko	11,1	2,5	-2,2	0,0	0,0	0,0	-0,1	-1,5	0,5	13,4	1,0	0,0
Švédsko	7,8	1,6	0,1	0,2	0,2	0,0	0,0	-0,3	-0,2	5,9	2,0	0,0
Belgie	7,5	-1,2	-0,8	0,4	-0,1	-0,3	0,1	-3,9	0,7	9,7	1,7	0,0
Maďarsko	7,0	-0,4	0,1	0,1	-0,2	1,5	0,1	0,5	0,9	5,0	-0,9	0,0
Švýcarsko	6,9	1,0	0,0	0,1	0,0	0,1	0,0	-2,0	1,2	7,2	0,5	-0,2

Pramen: ČSÚ

Nejvyšší schodek obchodní bilance vykázal opět obchod s Čínou

Záporná obchodní bilance pro Českou republiku je typická převážně pro obchod s asijskými zeměmi. Nejvyšším schodkem 83,8 mld. Kč, který se meziročně prohloubil o 12,4 mld. Kč, skončila již tradičně bilance zahraničního obchodu s Čínou, která od roku 2001 zaujímá vedoucí pozici v žebříčku zemí, s nimiž ČR vykazuje nejvyšší záporné saldo obchodní bilance. Druhého nejvyššího deficitu dosáhla obchodní výměna s Jižní Koreou, kde se pasivum meziročně zvýšilo o 4,4 mld. Kč na 17,4 mld. Kč. Následovalo Japonsko s růstem pasiva o 1,5 mld. Kč na 9,4 mld. Kč a Polsko, u kterého se schodek vzájemného obchodu zvětšil o 3,1 mld. Kč na 8,1 mld. Kč (viz tab. II.3.2.3).

Tabulka č. II.3.2.3 Země s nejvyššími schodky obchodní bilance ve 2. čtvrtletí 2015

Země	Bilance ZO (mld. Kč)	Meziroč. změna (mld. Kč)	Bilance ZO dle komoditních skupin SITC (mld. Kč)									
			0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Čína	-83,8	-12,4	-0,4	0,0	0,7	0,0	0,0	-1,2	-5,1	-66,6	-11,3	0,0
Korejská republika	-17,4	-4,4	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,8	-2,4	-13,3	-0,9	0,0
Japonsko	-9,4	-1,5	0,2	0,0	0,5	0,0	0,0	-0,4	-1,1	-7,4	-1,5	0,3
Polsko	-8,1	-3,1	-3,4	-0,6	0,7	-3,1	0,2	1,0	-3,9	1,9	-0,7	-0,1
Ruská federace	-7,9	-1,0	0,3	0,1	-0,8	-22,2	0,0	0,8	-0,5	12,7	1,6	0,0
Thajsko	-6,0	-1,0	-0,1	0,0	-0,1	0,0	0,0	0,1	-0,5	-4,7	-0,6	0,0
Malajsie	-5,1	-1,8	0,0	0,0	-0,2	0,0	0,0	0,1	0,0	-4,6	-0,4	0,0
Ázerbájdžán	-4,4	3,8	0,0	0,0	0,0	-5,7	0,0	0,1	0,1	1,1	0,1	0,0
Tchaj-wan	-4,2	0,3	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-0,1	-0,7	-3,4	0,0	0,0
Irsko	-3,9	-2,5	-0,2	-0,1	0,0	0,0	0,0	-1,3	0,2	-1,4	-1,0	0,0

Pramen: ČSÚ

II.3.3 Komoditní struktura

Nejdůležitějším obchodním artiklem zůstávají stroje a dopravní prostředky
...

Stroje a dopravní prostředky, tradičně nejvíce obchodovaná skupina zboží, přispěly největší měrou ke kladnému výsledku českého zahraničního obchodu, když **nadále profitovaly z oživení zahraniční poptávky.** Svůj dominantní podíl na celkových vývozech zvýšily meziročně o 0,4 p. b., na 55,1 %, nicméně vzrostl také jejich podíl na celkových dovozech, meziročně o 1,1 p. b., na 44,0 %. **Dalším nejvíce obchodovaným artiklem byly tržní výrobky** (tzv. polotovary), pod které patří celá řada výrobků z různých materiálů, a to od výrobků z kůže, pryže, papíru, korku, dřeva, přízí a tkanin až výrobky ze železa, oceli, neželezných kovů, apod. Tato komodita měla 16,5% podíl na vývozech a 18,0% podíl na dovozech. **Průmyslové spotřební zboží, třetí významná skupina** zboží, bylo zastoupeno ve vývozech 11,4 % a v dovozech 10,5 %. Vývoj zahraničního obchodu, tříděného podle mezinárodní nomenklatury zboží SITC, za 2. čtvrtletí 2015, znázorňuje tab. II.3.3.1.

Tabulka č. II.3.3.1 Komoditní struktura zahraničního obchodu dle SITC tříd ve 2. čtvrtletí 2015

	Celkem	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
Vývoz (podíl v %)	100,0	3,4	0,9	2,5	3,0	0,3	6,6	16,5	55,1	11,4	0,2
Dovoz (podíl v %)	100,0	4,9	0,7	2,3	7,5	0,3	11,7	18,0	44,0	10,5	0,2
Saldo 2.Q 2015 (v mld. Kč)	123,1	-8,4	2,8	4,9	-33,5	0,8	-34,8	8,0	161,0	22,0	0,2
Saldo 2.Q 2014 (v mld. Kč)	110,0	-7,7	2,9	2,0	-46,3	0,6	-32,6	13,1	153,0	25,2	-0,2
Meziroční změna salda	13,1	-0,7	-0,1	2,9	12,8	0,2	-2,2	-5,1	8,0	-3,2	0,4

Pramen: ČSÚ

Pozn.: 0 – potraviny

1 – nápoje a tabák

2 – suroviny

3 - minerální paliva

4 - živočišné a rostlinné tuky

5- chemikálie

6 – tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu

7 – stroje a dopravní prostředky

8 – průmyslové spotřební zboží

9 – komodity nezatržďené

... jehož kladné saldo obchodu se dále zvýšilo

Obchod se stroji a dopravními prostředky vykázal také nejvyšší kladné saldo obchodní bilance ve výši 161,0 mld. Kč, které bylo meziročně o 8,0 mld. Kč vyšší. Vzestup jeho přebytku se tak zasloužil o růst celkové bilance. Větší dovozní náročnost této skupiny zboží však způsobila, že vývoz meziročně rostl pomaleji (o 8,3 %), než dovoz (o 9,7 %). **Největší podíl na vývozech** (36,5 % s meziročním růstem o 1,6 p. b.) **ve skupině strojů a dopravních prostředků měla silniční vozidla, jejichž vývoz** meziročně stoupl o 13,3 %, čímž **dosáhl absolutně nejvyššího meziročního přírůstku exportu** ve skupině SITC 7. Podíl silničních vozidel na celkovém vývozu návazně meziročně posílil o 1,0 p. b. na 20,1 %. Nejvýznamnější podskupinou silničních vozidel byly opět osobní automobily, jejichž export nadále těžil z rostoucích prodejů na evropských automobilových trzích a meziročně se zvedl o 14,4 %. Dvouciferné hodnoty růstu byly zaznamenány také u strojních zařízení pro určitá odvětví průmyslu a u elektrických zařízení, přístrojů a spotřebičů (viz tab. II.3.3.2).

Tabulka č. II.3.3.2 Vývoz, dovoz a saldo obchodní bilance strojů a dopravních prostředků (SITC 7) ve 2. čtvrtletí 2015

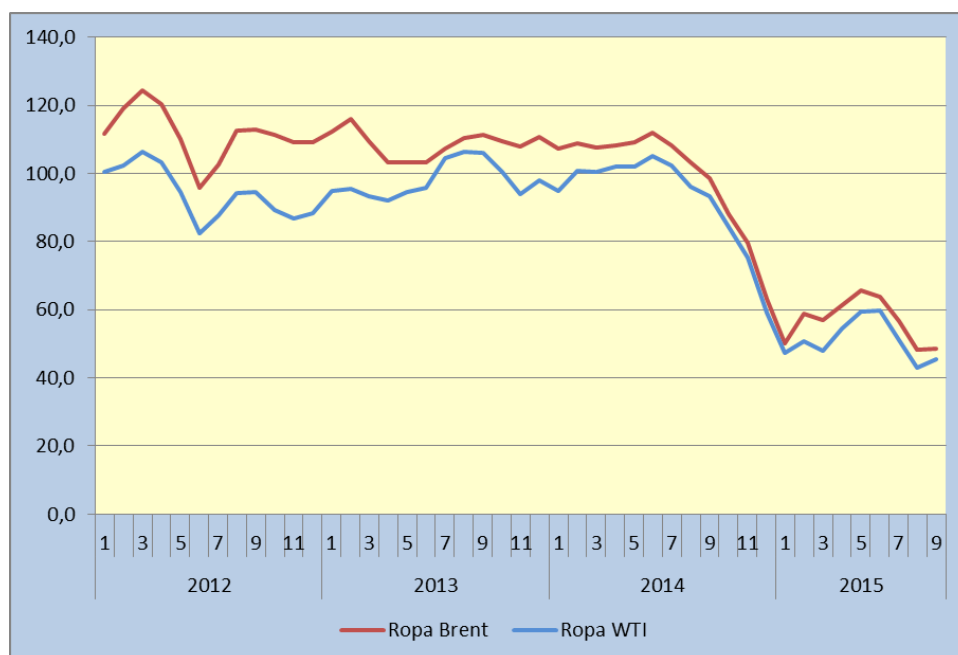
	Vývoz				Dovoz				Obchodní bilance	
	2. Q 2015 (mld. Kč)	Meziroční změna (%)	Podíl na vývozu skupiny (%)	Podíl na celk. vývozu (%)	2. Q 2015 (mld. Kč)	Meziroční změna (%)	Podíl na dovozu skupiny (%)	Podíl na celk. dovozu (%)	2. Q 2015 (mld. Kč)	Meziroční změna (mld. Kč)
SITC 7 - celkem	530,0	8,3	100,0	55,1	369,0	9,7	100,0	44,0	161,0	8,0
71 - stroje a zařízení k výrobě energie	26,6	-0,1	5,0	2,8	30,0	11,9	8,1	3,6	-3,4	-3,2
72 - strojní zařízení pro určitá odvětví průmyslu	25,3	12,4	4,8	2,6	23,2	23,4	6,3	2,8	2,1	-1,6
73 - kovozpracující stroje	7,3	-0,5	1,4	0,8	7,5	21,6	2,0	0,9	-0,3	-1,4
74 - stroje a zařízení všeobecně užívané v průmyslu	66,1	5,3	12,5	6,9	46,3	7,6	12,5	5,5	19,8	0,1
75 - kancelářské stroje zařízení k automat.zprac.dat	60,2	-2,6	11,4	6,3	50,9	8,7	13,8	6,1	9,3	-5,7
76 - zařiz.k telekomunikaci, záz.n.a reprodukci zvuku	46,5	6,1	8,8	4,8	44,1	19,5	11,9	5,2	2,5	-4,5
77 - elektrická zařízení, přístroje a spotřebiče	96,2	12,0	18,1	10,0	81,9	4,7	22,2	9,8	14,3	6,6
78 - silniční vozidla	193,6	13,3	36,5	20,1	82,6	16,6	22,4	9,8	111,0	11,0
79 - ostatní dopravní a přepravní prostředky	8,2	7,2	1,5	0,9	2,5	-71,6	0,7	0,3	5,7	6,8

Pramen: ČSÚ

Nejvyšší pasivum a růst bilance zaznamenaly chemikálie, pokles pasiva minerální paliva

Vývoj obchodní bilance byl nepříznivě ovlivněn především obchodem s chemikáliemi (SITC 5), který ve 2. čtvrtletí 2015 vykázal nejvyšší pasivum. To se meziročně prohloubilo o 2,2 mld. Kč na 34,8 mld. Kč, když dovoz vzrostl hodnotově o 4,9 mld. Kč, tj. o 5,3 %, kdežto vývoz o 2,8 mld. Kč, tj. o 4,6 %. Naopak **příznivě ovlivnil celkovou bilanci výrazný pokles záporné bilance obchodu s minerálními palivy (SITC 3)**, meziročně o 12,8 mld. Kč na 33,5 mld. Kč. Ke snížení objemu deficitu významně napomohl pokles cen ropy a plynu na světových trzích (vývoj ceny ropy znázorňuje graf II.3.3.1.). Vývoz minerálních paliv meziročně stoupl o 25,9 % na 29,3 mld. Kč, dovoz však klesl o 9,8 % na 62,8 mld. Kč.

Graf č. II.3.3.1 Ceny ropy na světových trzích v letech 2012 – 2015 (USD/barel)

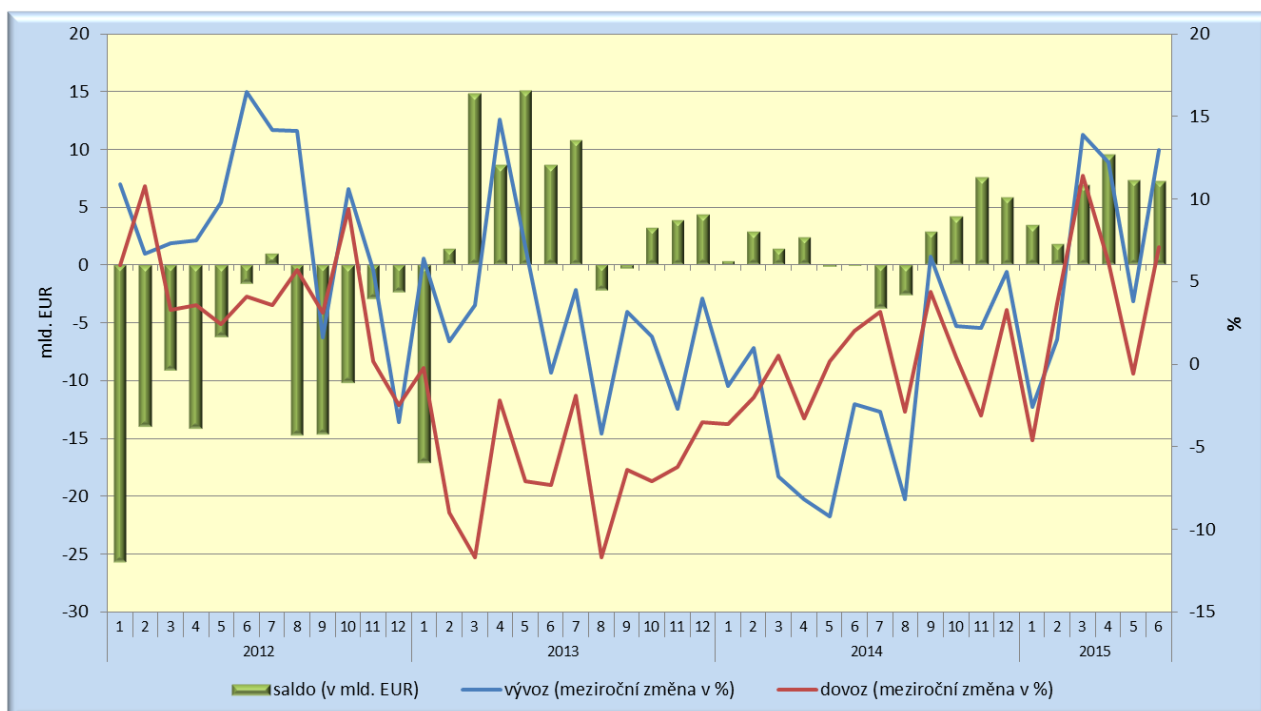
Pramen: www.kurzy.cz, graf MPO

II.3.4 Zahraniční obchod EU

Unijní ZO profitoval ze slabého eura, vzrostl vývoz i dovoz, obchodní bilance EU zůstala kladná

Zahraniční obchod Evropské unie⁹ jako celku ve 2. čtvrtletí 2015 pokračoval v růstovém trendu. Jeho výsledky se meziročně zlepšily za vydatné podpory slabého eura, navzdory přetrvávajícím strukturálním problémům eurozóny, rozdílům v ekonomikách jednotlivých členských zemí a pokračujícím oboustranným sankcím uplatňovaným Evropskou unií a Ruskem v souvislosti s rusko-ukrajinskou krizí. Vývoz oproti stejnému období předchozího roku vzrostl o 9,6 % (o 40,5 mld. eur), dovoz o 4,2 % (o 17,7 mld. eur), takže celkový obrat zahraničního obchodu za 2. čtvrtletí roku 2015 meziročně stoupl o 58,2 mld. eur na 896,4 mld. eur. **To se příznivě odrazilo v bilanci zahraničního obchodu celého uskupení, která již devět měsíců setrvávala v kladném pásmu.** Ve 2. čtvrtletí 2015 vykázala aktivní saldo ve výši 25,5 mld. eur, meziročně vyšší o 22,7 mld. eur, dosahované díky vyššímu tempu růstu vývozu než dovozu. Vývoj zahraničního obchodu Evropské unie znázorňuje graf II.3.4.1.

Graf č. II.3.4.1 Zahraniční obchod EU28 v letech 2012 - 2015

Pramen: Eurostat, graf MPO

Ve vývozu EU dominovaly stroje a dopravní prostředky, jejich saldo ale meziročně kleslo

Dominantní postavení ve vývozu zemí evropské osmadvacítky na světové trhy stabilně zaujímají stroje a dopravní prostředky. Ve 2. čtvrtletí roku 2015 se celkový objem jejich vývozu a dovozu meziročně zvýšil o 34,5 mld. eur na 323,4 mld. eur a jejich podíl na celkovém obratu zahraničního obchodu zemí Evropské unie dosáhl již 36,1 %. Na celkovém vývozu se podílely 41,8 % a na dovozu 30,1 %. Vykázaly také nejvyšší kladné saldo obchodní bilance s objemem 61,5 mld. eur, které však meziročně kleslo o 2,9 mld. eur v důsledku rychlejšího tempa růstu dovozu než vývozu (o 16,7 %, resp. o 8,9 %). Mezi další obchodované komodity,

⁹ V analýze jsou obsaženy údaje podle stavu k 3. 9. 2015, které budou v průběhu roku zpřesňovány.

zastoupené v celkovém obratu obchodu Evropské unie větší mírou, patřily chemikálie s podílem 14,5 %, minerální paliva s 12,7 %, průmyslové spotřební zboží s 12,6 % a tržní výrobky s 11,2 %. Nejvyšší záporné saldo obchodní bilance 66,1 mld. eur vykázal obchod s minerálními palivy, to však bylo díky nízkým cenám těchto komodit meziročně o 19,2 mld. eur nižší (viz tab. II.3.4.1).

Tabulka č. II.3.4.1 Zahraniční obchod EU28 podle skupin zboží (meziroční srovnání v mld. EUR)

Klasifikace SITC	Vývoz				Dovoz				Saldo		
	2. Q 2014	2. Q 2015	Mezir. změna (%)	Podíl (%)	2. Q 2014	2. Q 2015	Mezir. změna (%)	Podíl (%)	2. Q 2014	2. Q 2015	Mezir. změna (mld. EUR)
0	19,1	20,2	5,6	4,4	22,9	25,4	10,8	5,8	-3,8	-5,2	-1,4
1	7,0	7,8	11,5	1,7	1,8	2,1	16,8	0,5	5,2	5,7	0,5
2	9,8	10,6	8,1	2,3	16,3	16,6	1,4	3,8	-6,5	-5,9	0,6
3	28,1	24,0	-14,6	5,2	113,3	90,1	-20,5	20,7	-85,2	-66,1	19,2
4	1,0	1,2	19,2	0,3	2,2	2,3	6,0	0,5	-1,2	-1,1	0,1
5	69,9	82,5	18,1	17,9	41,7	47,2	13,1	10,8	28,1	35,3	7,2
6	50,5	52,7	4,4	11,4	43,8	47,6	8,7	10,9	6,7	5,1	-1,6
7	176,7	192,5	8,9	41,8	112,2	130,9	16,7	30,1	64,5	61,5	-2,9
8	44,7	51,1	14,4	11,1	53,5	61,6	14,9	14,1	-8,9	-10,4	-1,6
9	13,7	18,3	33,3	4,0	9,9	11,8	18,3	2,7	3,8	6,6	2,8
Celkem	420,5	461,0	9,6	100,0	417,8	435,5	4,2	100,0	2,7	25,5	22,7

Pramen: Eurostat

Pozn.: 0 – potraviny
1 – nápoje a tabák
2 – suroviny

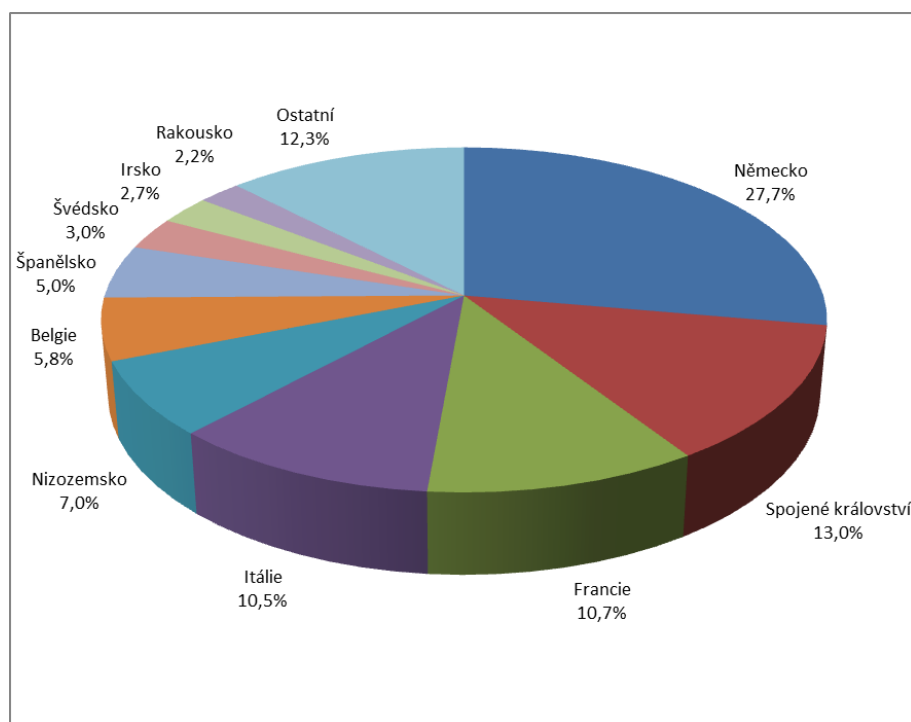
3 – minerální paliva
4 – živočišné a rostlinné tuky
5 – chemikálie

6 – tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu
7 – stroje a dopravní prostředky
8 – průmyslové spotřební zboží
9 – komodity nezatříděné

Nejvíce se na vývozu i dovozu EU podílelo Německo

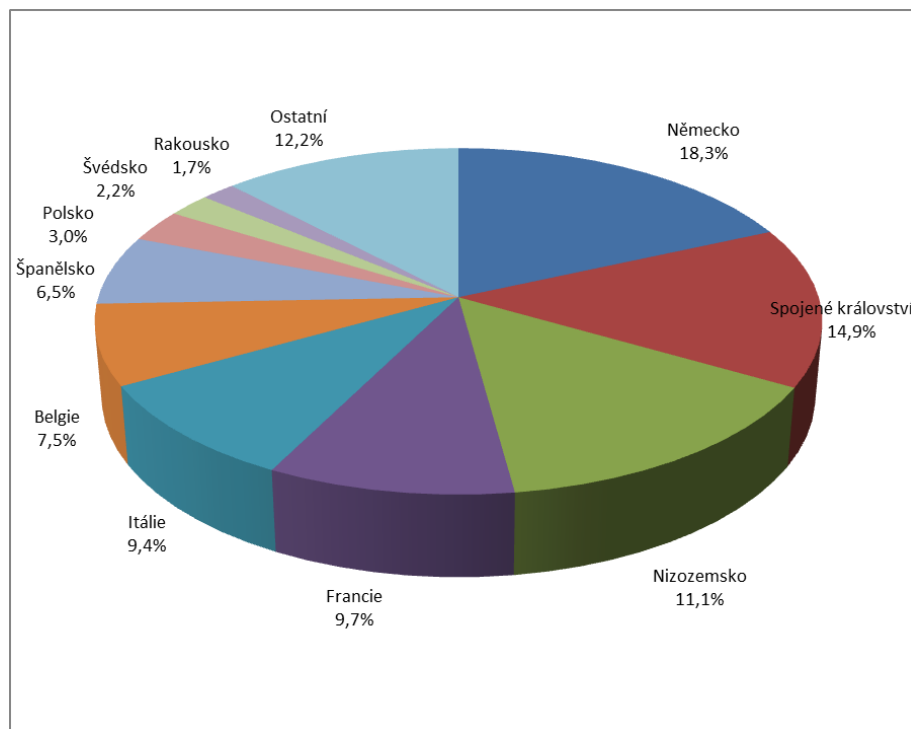
Na výkonu zahraničního obchodu zemí evropské osmadvacítky se nejvíce podílelo Německo, které je nejsilnější ekonomikou v rámci tohoto uskupení. Na vývozech Evropské unie mělo 27,7% podíl, na dovozech 18,3%. V žebříčku zemí s největším objemem exportu se umístilo na druhém místě Spojené království s podílem 13,0 %, následovala Francie s 10,7 %, Itálie s 10,5 % a Nizozemsko se 7,0 % (viz graf II.3.4.2). Česká republika se ve 2. čtvrtletí 2015 umístila s 1,3% podílem na třináctém místě. Z hlediska dovozů figurovalo v žebříčku zemí na druhé pozici Spojené království s 14,9 %, dále Nizozemsko s 11,1 %, Francie s 9,7 % a s 9,4 % Itálie (viz graf II.3.4.3). Česká republika s podílem 1,6 % obsadila 11. místo.

Graf č. II.3.4.2 Podíl vybraných zemí na vývozu EU28 ve 2. čtvrtletí 2015

Pramen: Eurostat, neočištěná data

Graf č. II.3.4.3 Podíl vybraných zemí na dovozu EU28 ve 2. čtvrtletí 2015

Pramen: Eurostat, neočištěná data

II.4 VNITŘNÍ OBCHOD

II.4.1 Souhrnné výsledky

Vnitřní obchod pokračoval v růstu

...

Maloobchodní tržby ve 2. čtvrtletí 2015 si zachovaly vysoké meziroční tempo růstu (7,4 % v b.c., resp. 8,3 % v s.c.) a udržely se na nejvyšší úrovni od roku 2007. Spotřebitelské poptávce se dařilo a nárůst tržeb zaznamenaly všechny hlavní sortimentní skupiny zboží. Příznivý vývoj na trhu práce, růst reálných mezd, pokles nezaměstnanosti, spolu s nízkou inflací a snížením cen některého spotřebního zboží, měly kladný vliv na finanční situaci domácností. To se promítlo do spotřebitelské důvěry a vedlo k větší chuti spotřebitelů více utrácet. **Domácnosti opět vydávaly za nákupy více peněz než před rokem a jejich spotřeba se stala hlavním faktorem růstu maloobchodních tržeb a celé ekonomiky.**

... indikátor důvěry spotřebitelů se stále drží v kladných hodnotách

O růstu pozitivní nálady vypovídaly také výsledky konjunkturálních průzkumů. Indikátor důvěry spotřebitelů, který se od května 2008 kontinuálně pohyboval v záporném pásmu, se již v říjnu 2014 překlopil do pásma kladného a postupně posiloval až do ledna 2015. Poté sice začal mírně oslabovat, ale stále se drží v nadprůměrných hodnotách. V dubnu 2015 oproti průměru roku 2005 přidal 4,3 % (v dubnu 2014 byla jeho hodnota minus 1,6 % pod průměrem). V květnu mírně polevil na 3,6 % a v červnu se vrátil na dubnová 4,3 % (v relaci k průměru roku 2005).

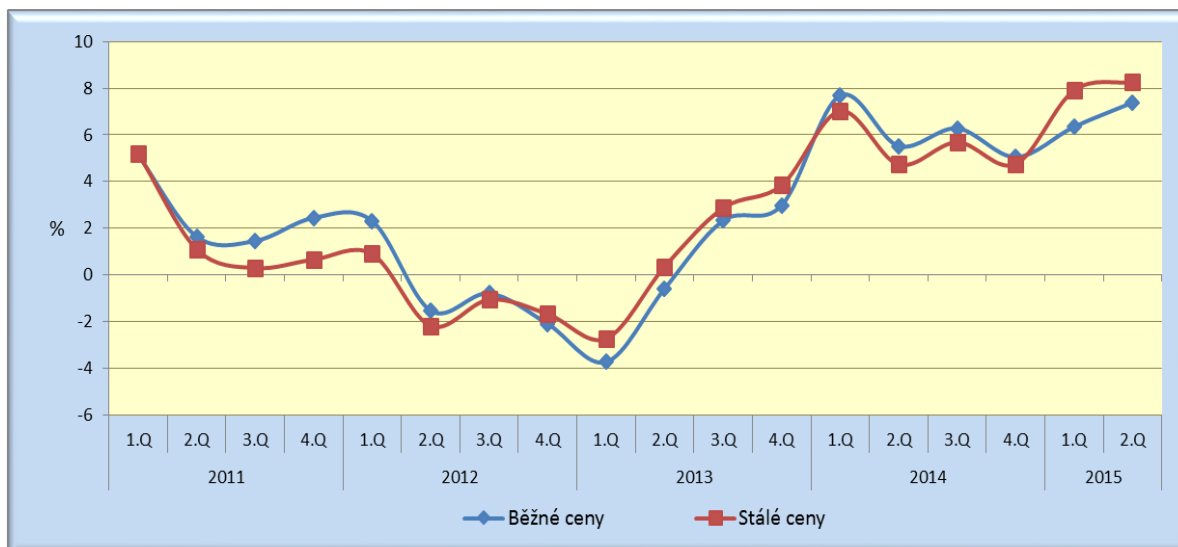
Vyšší růst disponibilních příjmů domácností než jejich spotřeby vedl k růstu úspor

Vyšší důvěra spotřebitelů, růst zaměstnanosti a vzestup reálných mezd, se odrazily v růstu konečné spotřeby domácností, meziročně o 3,6 % v b. c., což je v hodnotovém vyjádření zvýšení o 18,1 mld. Kč (z 507,8 mld. Kč ve 2. čtvrtletí 2014 na 525,9 mld. Kč ve 2. čtvrtletí 2015). Vývoj tržeb maloobchodu je však závislý nejen na důvěře spotřebitelů v ekonomiku, ale především na vývoji příjmů domácností. Ty však kromě růstu mezd bývají spojovány s působením řady dalších faktorů. Po úhradě běžných výdajů zůstává domácnostem disponibilní důchod, určený buď k hrazení konečné spotřeby, či k tvorbě úspor. Disponibilní důchod domácností ve 2. čtvrtletí 2015 zrychlil meziroční tempo růstu na 3,7 %, což v absolutních hodnotách znamená zvýšení o 20,3 mld. Kč (z 557,0 mld. Kč ve 2. čtvrtletí 2014 na 577,3 mld. Kč ve 2. čtvrtletí 2015). **Vyšší růst disponibilních příjmů domácností než růst jejich konečné spotřeby vedl k navýšení úspor,** meziročně o 4,2 %, a to z 57,6 mld. Kč ve 2. čtvrtletí 2014 na 60 mld. Kč ve stejném období roku 2015.

Maloobchodní tržby se udržely na nejvyšší úrovni od roku 2007

Maloobchodní tržby včetně motoristického segmentu a prodeje pohonných hmot (CZ-NACE 45+47) ve stálých cenách ve 2. čtvrtletí 2015 dále zrychlily meziroční růst v průměru na 8,3 % (ze 7,9 % v 1. čtvrtletí 2015 - viz graf č. II.4.1.1). Meziroční tempo růstu tržeb se v jednotlivých měsících postupně zvyšovalo, z dubnových 5,8 % na 7,9 % v květnu a 11,1 % červnu.

Graf č. II.4.1.1 Tržby maloobchodu včetně motoristického segmentu a prodeje pohonných hmot (CZ-NACE 45+47, stálé ceny, meziroční změny v %)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

Růst maloobchodu nadále táhl především motoristický segment ...

Maloobchod táhly vzhůru především tržby motoristického segmentu (CZ-NACE 45), tj. **obchod, opravy a údržba motorových vozidel**. Jejich meziroční tempo růstu se zrychlilo z 11,2 % v 1. čtvrtletí na 13,8 % ve 2. čtvrtletí (ve 2. čtvrtletí 2014 činilo 8,2 %). Tržby vzrostly nejvíce meziročně v červnu (o 19,8 %), což je nejvíce od ledna 2014, v dubnu byly vyšší o 7,2 % a v květnu o 14,1 %. Druhé čtvrtletí bylo ve znamení silného zájmu o nové automobily. Jejich prodeje pokračovaly v příznivém trendu započatém v roce 2014, kdy vlivem vyšší poptávky podpořené zájmem obyvatelstva i firemního sektoru, došlo k prudkému oživení poptávky po tomto sortimentu.

... tržby samotného maloobchodu snížily tempo růstu, ...

Dobře se vedlo také samotnému **maloobchodu kromě motorových vozidel** (CZ-NACE 47), i když růst tržeb oproti průměru za 1. čtvrtletí 2015 mírně zpomalil ze 6,4 % na 5,7 % ve 2. čtvrtletí. S tím korespondoval vývoj tržeb **maloobchodu kromě prodeje pohonných hmot** (CZ-NACE 47 bez 47.3), které ve 2. čtvrtletí také snížily růst meziročně v průměru na 5,7 % (z 5,9 % v 1. čtvrtletí). To odpovídalo obratu v tvorbě úspor domácností, která se po přechodném snížení v 1. čtvrtletí vrátila k růstu.

Tabulka č. II.4.1.1 Tržby v jednotlivých tržních sektorech (stálé ceny, meziroční změna v %)

	2013				2014				2015	
	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q	3.Q	4.Q	1.Q	2.Q
Maloobchod vč. motoristického segmentu (CZ-NACE 45 + 47)	-2,7	0,4	2,9	3,8	7,0	4,7	5,7	4,7	7,9	8,3
Obchod, opravy a údržba motorových vozidel (CZ-NACE 45)	-7,5	4,0	9,2	11,3	18,6	8,2	13,8	7,9	11,2	13,8
Maloobchod kromě motorových vozidel (CZ-NACE 47)	-0,7	-1,2	0,5	1,1	2,3	3,2	2,4	3,5	6,4	5,7
Prodej pohonných hmot (CZ-NACE 47.3)	-2,0	-0,5	-4,1	-1,3	2,1	1,6	1,8	1,3	9,9	6,0
Maloobchod kromě pohonných hmot (CZ-NACE 47 bez 47.3)	-0,5	-1,3	1,2	1,4	2,4	3,5	2,5	3,7	5,9	5,7

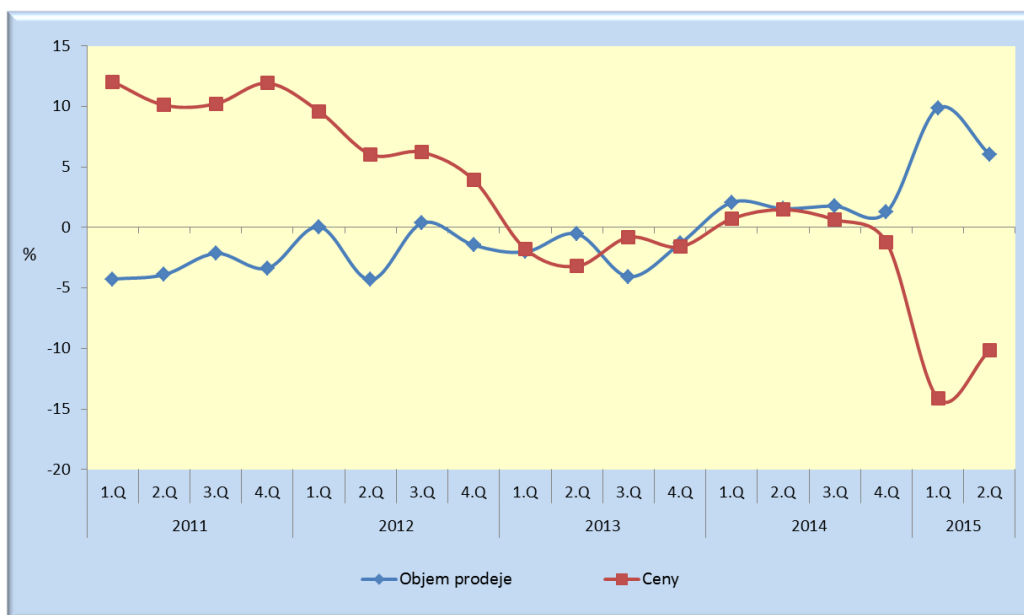
Pramen: ČSÚ

**... ještě více však
tržby za prodej
pohonných hmot ...**

Tržby za **prodej pohonných hmot** (CZ-NACE 47.3) si neudržely tempo růstu dosažené v 1. čtvrtletí 2015 (o 9,9 %) a ve 2. čtvrtletí ho snížily v průměru meziročně na 6,0 %. Tento trend byl výsledkem propadu světových cen minerálních paliv a zejména ropy, započatého ve druhé polovině roku 2014, který se příznivě promítal do cen pohonných hmot. Ty klesaly a pozitivně stimulovaly spotřebitelskou poptávku, takže prodeje sice rostly, ale tržby za ně klesaly. Vzájemný vztah mezi vývojem objemu prodeje pohonných hmot a jejich cenami je znázorněn v grafu č. II.4.1.2.

Graf č.II.4.1.2 Objem prodeje pohonných hmot a jejich ceny
(meziroční změny v %)

Pramen: ČSÚ, graf MPO

**... také růst tržeb za
potravinářské zboží
zpomalil růst**

V maloobchodě s potravinářským zbožím (CZ-NACE 47.11 + 47.2) zpomalil meziroční růst tržeb v průměru za čtvrtletí na 2,6 % (ze 4,2 % v 1. čtvrtletí), tento segment však rostl z vyššího základu. Naproti tomu v solidním růstu pokračovaly tržby za **prodej nepotravinářského zboží** (CZ-NACE 47.19 + 47.4 až 47.9), ve 2.čtvrtletí o 8,1 % (ze 7,1 % v předchozím kvartále). Z tohoto vývoje je patrné, že chuť nakupovat českým spotřebitelům letos rozhodně zatím nechybí a utrácejí méně za potraviny, ale více za zboží určené k dlouhodobé spotřebě. Tomu napomohl i mírný pokles cen potravin, za které oproti roku 2005 běžný spotřebitel zaplatil ve 2. čtvrtletí 2015 o 33,6 % více (kdežto ve 2. čtvrtletí 2014 to bylo o 33,8 % více).

**Nejvyšším tempem
rostl prodej výrobků
pro kulturu
a rekreaci**

K celkovému příznivému výsledku maloobchodu přispěl především **maloobchod s výrobky pro kulturu a rekreaci** (CZ-NACE 47.6), který v průměru za 2. čtvrtletí 2015 meziročně akceleroval na 13,1 % (ze 7,3 % v 1. čtvrtletí a 5 % růstu ve 2. čtvrtletí loňského roku). To mj. svědčí o lepší náladě spotřebitelů a jejich chuti utrácet. Tržby v **maloobchodu ve specializovaných prodejnách s počítačovým a komunikačním zařízením** (CZ-NACE 47.4), vzrostly meziročně o 8,2 %, když po vysokých tempích dosahovaných po celý minulý rok a v 1. čtvrtletí 2015 (o 21,4 %) již vyčerpaly potenciál růstu. Nicméně poptávka po těchto výrobcích

soustavně narůstá a ceny v důsledku silné konkurence a rychlého technologického pokroku klesají. Slušné tempo růstu si zachoval maloobchod **s výrobky pro domácnost** (CZ-NACE 47.5), který ve 2. čtvrtletí zvýšil tržby o 6,6 % (z 7,2 % v 1. čtvrtletí), a co se týče specializovaných prodejen, dařilo se i maloobchodu **s farmaceutickým, zdravotnickým, kosmetickým a drogistickým zbožím** (CZ-NACE 47.73 až 47.75) ve specializovaných prodejnách, jehož tržby v letošním roce rostly stabilním tempem, ve 2. čtvrtletí meziročně o 5,5 % (o 5,8 % v 1. čtvrtletí), a o něco nižším u farmaceutického a zdravotnického zboží (CZ-NACE 47.73 + 47.74), kde se jejich růst snížil na 3,8 % (ze 6 % v 1. čtvrtletí). Po dvou čtvrtletích poklesu se vrátily k růstu tržby **maloobchodu s oděvy, obuví a koženým zbožím** (CZ-NACE 47.71 + 47.72), které meziročně vzrostly o 4,7 %. Ceny v tomto segmentu rostly, protože většina zboží pochází z dovozu a slabá koruna tyto dovozy prodražuje.

Prodej mimo prodejny stánky a trhy si udržel prudký růst, vzpamatovaly se prodeje ve stáncích a na trzích

Strmě rostla obliba prodeje **mimo prodejny, stánky a trhy** (CZ-NACE 47.9), kde si na tržbách prodejci meziročně polepšili o 19,9 %. Dvouciferná tempa růstu tržeb dosahují tito prodejci pravidelně od počátku roku 2013 a v roce 2015 si je udrželi, přestože rekordní růst 1. čtvrtletí 2015 (o 20,3 %) již nepřekonali. V roce 2015 obnovily růst tržby **prodejců ve stáncích a na trzích** (CZ-NACE 47.8), mírným meziročním růstem ve 2. čtvrtletí o 1,0 % (v 1. čtvrtletí o 0,2 %). Tento segment ztrácel postupně na popularitě od roku 2009 a letošní vzestup naznačuje možný obrat trendu ve prospěch této formy prodeje.

Tržby internetových prodejců opět lámaly rekordy

Boom internetového nakupování rozhodně nekončí. **Prodej prostřednictvím internetu a zásilkových služeb** (CZ-NACE 47.91) **opět dosáhl dvouciferných hodnot**, když se ve 2. čtvrtletí 2015 jeho tržby zvýšily v průměru o 25,6 %, což je o něco nižší růst než v 1. čtvrtletí (o 25,9 %), ale vyšší než v loňském roce. Nakupování po internetu mají Češi v oblibě a důvěra v elektronické obchody evidentně stále narůstá. K tomu přispívá více faktorů, jako je široký sortiment a dobrá dostupnost prodávaného zboží, rychlost prodeje, časová úspora a pohodlí při nákupu z domova, ale i relativní bezpečnost při e-platbách. Silná konkurence mezi poskytovateli služeb navíc tlačí prodejní ceny směrem dolů a nabízí kupujícím různé akční pobídky spolu s doplňkovými službami zdarma. Počet domácností s připojením k internetu od roku 2004 strmě roste a okruh spotřebitelů různých věkových kategorií využívajících moderní komunikační technologie ke svým nákupům napříč všemi sortimenty se rozšiřuje.

II.4.2 Vnitřní obchod v EU

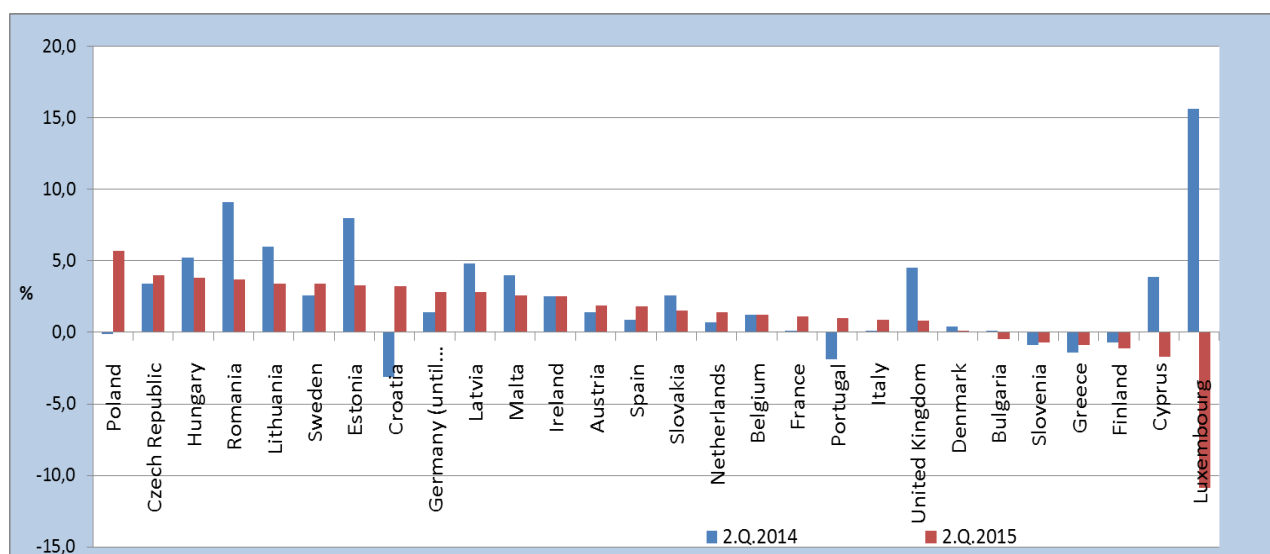
Maloobchodnímu obratu v EU a v eurozóně se dařilo

Obrat maloobchodu ve 2. čtvrtletí 2015 v zemích Evropské unie se ve srovnání s předchozím rokem nezměnil, když vzrostl meziročně o 1,6 %. **V eurozóně** naopak zrychlil dynamiku růstu na 1,4 % (z 1,0 % ve 2. čtvrtletí 2014). Nejvyšší meziroční hodnoty růstu ze všech zemí v rámci skupiny vykázalo Polsko (+5,7 %), které se ještě ve stejném období před rokem potýkalo s útlumem spotřebitelské poptávky (-0,1 %). Druhé nejlepší výsledky měla Česká republika¹⁰ (+4,0 %), za kterou se umístilo Maďarsko (+3,8 %), Rumunsko (+3,7 %) a na páté pozici se shodným 3,4% podílem Litva a Švédsko. Z velkých zemí zrychlilo růst nejvíce Německo (+2,8 %

¹⁰ Tento údaj za ČR je nižší než uvádí ve svém šetření Český statistický úřad, je to mj. způsobeno rozdílnou metodikou a vlastními dílčími výpočty Eurostatu.

proti 1,4 % před rokem), kde domácí spotřebitelská poptávka zesílila. Naopak největší propad a obrat trendu zaznamenalo Lucembursko, které z 15,6% růstu ve 2. čtvrtletí 2014 spadlo na -10,9 % ve 2. čtvrtletí 2015. Maloobchodu se nedařilo také na Kypru (-1,7%), ve Finsku (-1,1%), v Řecku (-0,9 %), ve Slovinsku (-0,7 %) a v Bulharsku (-0,5 %). Meziroční srovnání výsledků maloobchodního obrátu v Evropské unii je znázorněno v grafu č. II.4.2.1.

Graf č. II.4.2.1 Indexy obrátu prodeje v maloobchodu kromě automobilového průmyslu v EU28
(meziroční změna v %, očištěno od vlivu počtu pracovních dní)

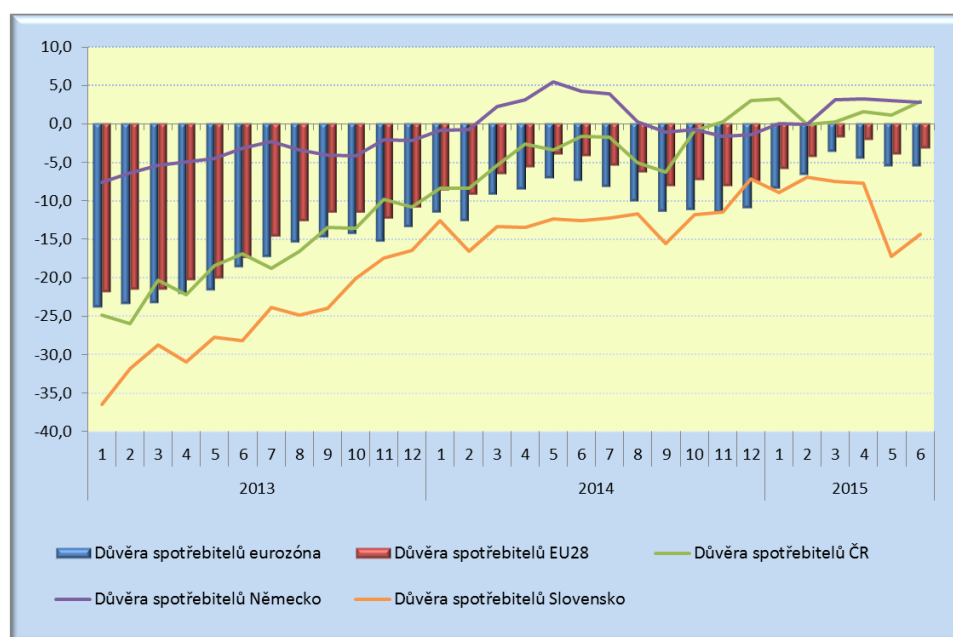

Pramen: Eurostat, graf MPO

Indexy důvěry spotřebitelů v EU a v eurozóně si polepšily

V Evropské unii a v eurozóně došlo ve srovnání se stejným obdobím předchozího roku ke zlepšení důvěry spotřebitelů. Indikátor Eurostatu se sice stále nacházel pod dlouhodobým průměrem, ale pro země evropské osmadvacítky se z průměrné hodnoty minus 4,7 bodu ve 2. čtvrtletí 2014 zlepšil ve 2. čtvrtletí 2015 na minus 3,2 bodu a pro země eurozóny z minus 7,7 bodu na minus 5,3 bodu. Opačný trend byl však patrný v Německu, kde se spotřebitelská důvěra pozvolna vytrácela. Německý index si mírně pohoršil, jeho průměrná hodnota za 2. čtvrtletí 2015 klesla na 3,0 bodu, když ve stejném období roku 2014 činila 4,3 bodu. Stále se však drží v nadprůměrném pásmu. To ale neplatí pro Slovensko, kterému se naopak nedaří vymanit ze záporného pásma, a kde si index meziročně mírně pohoršil. Z průměrných minus 12,8 ve 2. čtvrtletí 2014 na minus 13,1 bodu (viz graf č. II.4.2.2).

Graf č. II.4.2.2 Index důvěry spotřebitelů v EU28

Pramen: Eurostat, graf MPO

Důvěra spotřebitelů v ekonomiku EU oslabuje

Poslední průzkumy v Evropě vykazují mírný pokles důvěry spotřebitelů v ekonomiku jako celek a obavy z budoucího vývoje zaměstnanosti. K tomu hodnocení přispěl nejen slabý hospodářský růst na rozvíjejících se trzích, ale i emisní skandál ve Volkswagenu a současná uprchlická krize. Evropští spotřebitelé naopak stále povzbudivě hodnotí vlastní finanční situaci.

TABULKOVÁ PŘÍLOHA

OBSAH	Strana
I. MAKROEKONOMICKÉ UKAZATELE	95
II. PRŮMYSL	99
III. STAVEBNICTVÍ	101
IV. ZAHRANIČNÍ OBCHOD	102
V. VNITŘNÍ OBCHOD	107

I. MAKROEKONOMICKÉ UKAZATELE

Ukazatel	Měrná jednotka	2013	2014							2015		
			1.Q	2.Q	1-2. Q	3.Q	1-3.Q	4.Q	1-4.Q	1.Q	2.Q	1-2. Q
HDP^{x/} (objem v běžných cenách^{xx/}, změna ve stálých cenách)	mld. Kč	4 077,3	1 051,3	1 061,6	2 112,9	1 070,8	3 183,8	1 077,4	4 261,1	1 108,7	1 119,0	2 227,7
	změna v %	-0,5	2,1	2,2	2,1	2,3	2,2	1,3	2,0	4,1	4,6	4,3
Spotřeba domácností	mld. Kč	2 001,5	504,9	509,1	1 014,0	511,5	1 525,5	516,2	2 041,7	519,3	527,3	1 046,6
	změna v %	0,7	1,1	1,3	1,2	1,5	1,3	2,0	1,5	2,8	3,1	3,0
Spotřeba vlády	mld. Kč	801,5	203,7	206,1	409,8	206,1	615,9	212,3	828,2	212,3	213,5	425,9
	změna v %	2,3	1,4	2,5	1,9	0,6	1,5	2,7	1,8	2,6	2,3	2,5
Spotřeba neziskových institucí	mld. Kč	28,4	7,2	7,2	14,5	7,2	21,7	7,3	29,0	7,3	7,3	14,6
	změna v %	4,0	1,5	1,5	1,5	0,5	1,2	-0,4	0,8	1,0	-0,9	0,1
Hrubý fixní kapitál	mld. Kč	1 024,7	261,6	264,7	526,3	267,9	794,2	271,4	1 065,6	272,7	288,5	561,2
	změna v %	-2,8	0,7	2,9	1,8	2,7	2,1	1,9	2,0	3,0	7,3	5,1
Změna zásob a cenností	mld. Kč	-15,1	-6,7	6,9	0,3	7,1	7,4	2,8	10,2	16,5	12,8	29,3
Vývoz zboží a služeb	mld. Kč	3 150,6	884,5	882,8	1 767,2	895,2	2 662,5	909,7	3 572,1	948,2	943,8	1 892,0
	změna v %	0,0	11,6	8,7	10,1	7,8	9,3	7,5	8,9	7,1	6,9	7,0
Dovoz zboží a služeb	mld. Kč	2 914,2	803,9	815,2	1 619,2	824,3	2 443,4	842,2	3 285,6	867,7	874,3	1 741,9
	změna v %	0,1	11,3	11,7	11,5	8,3	10,4	8,3	9,9	8,6	7,1	7,8
Bilance zahraničního obchodu	mld. Kč	236,3	80,5	67,5	148,1	71,0	219,0	67,5	286,5	80,5	69,6	150,1
Průměrná měsíční mzda^{xxx/} (meziroční změna v %)												
nominální	%	0,1	3,2	2,1	2,7	1,6	2,3	2,2	2,3	2,3	3,4	2,9
reálná	%	-1,5	3,0	1,9	2,5	1,0	2,0	1,7	1,9	2,2	2,7	2,5

Pramen: ČSÚ

x/ očištěno o sezónní a kalendářní vlivy

xx/ vlivem zaokrouhlování dochází na desetinných místech v některých součtových údajích k nepřesnostem

xxx/ za celé hospodářství, na přepočtené počty zaměstnanců

I. MAKROEKONOMICKÉ UKAZATELE

Hrubý domácí produkt

(ve stálých cenách, sezónně upravená data, změna v %)

	mezičtvrtletně				meziročně			
	2014		2015		2014		2015	
	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Malta	1,4	1,3	0,8	1,1	3,7	4,8	4,5	4,8
Česká republika	0,5	0,5	2,5	1,1	2,3	1,3	4,1	4,6
Rumunsko	1,3	0,9	1,4	0,1	2,9	2,6	3,8	3,7
Polsko	0,9	0,8	1,0	0,9	3,4	3,5	3,4	3,6
Slovensko	0,7	0,7	0,8	0,8	2,5	2,6	2,9	3,1
Španělsko	0,5	0,7	0,9	1,0	1,6	2,0	2,7	3,1
Švédsko	0,6	0,9	0,4	1,0	2,6	2,6	2,6	2,9
Lotyšsko	0,5	0,5	0,4	1,2	2,3	2,1	2,0	2,7
Spojené království	0,7	0,8	0,4	0,7	3,0	3,4	2,9	2,6
Maďarsko	0,6	0,7	0,7	0,5	3,5	3,2	3,2	2,5
Slovinsko	0,7	0,4	0,7	0,7	3,5	2,4	2,9	2,5
Bulharsko	0,4	0,4	0,9	0,5	1,5	1,3	2,0	2,2
Holandsko	0,4	0,9	0,6	0,1	1,2	1,6	2,5	2,0
Estonsko	0,3	1,5	-0,6	0,7	2,7	3,2	1,6	1,9
EU-28	0,4	0,5	0,5	0,4	1,3	1,5	1,7	1,9
Dánsko	0,7	0,3	0,5	0,2	1,2	1,4	1,7	1,8
Německo	0,2	0,6	0,3	0,4	1,2	1,5	1,1	1,6
Řecko	0,9	-0,2	0,1	0,9	1,4	1,4	0,6	1,6
Portugalsko	0,2	0,4	0,4	0,4	1,2	0,6	1,5	1,5
eurozóna	0,3	0,4	0,5	0,4	0,8	0,9	1,2	1,5
Litva	0,5	0,7	-0,5	0,7	2,7	2,6	1,6	1,4
Chorvatsko	0,4	0,0	0,2	0,7	-0,3	0,3	0,2	1,4
Belgie	0,3	0,2	0,4	0,4	1,0	1,0	1,0	1,3
Francie	0,2	0,1	0,7	0,0	0,2	0,1	0,9	1,0
Kypr	-0,8	-0,2	1,2	0,5	-2,1	-1,6	0,1	0,8
Rakousko	0,0	-0,2	0,7	0,1	0,4	-0,2	0,3	0,7
Itálie	-0,1	0,0	0,4	0,3	-0,5	-0,4	0,2	0,7
Finsko	-0,1	-0,1	0,0	0,2	-0,7	-0,5	0,0	0,0
Irsko	1,4	1,2	1,4	.	4,2	5,9	6,1	.
Lucembursko	2,2	2,2	0,7	.	5,2	8,5	4,9	.

Pramen: Eurostat, ČSÚ

I. MAKROEKONOMICKÉ UKAZATELE

Ukazatel	Měrná jednotka	2014	2015												2015				
			leden	únor	březen	1.Q	duben	květen	červen	2.Q	červenec	srpen	září	3.Q		říjen	listopad	prosinec	4.Q
Peněžní zásoba M2	mld. Kč	3 429,9	3 409,9	3 427,7	3 422,8		3 467,9	3 481,3	3 461,2										
(k 31.12. předchozího roku)	změna v %	4,6	-0,6	-0,1	-0,2		1,1	1,5	0,9										
Vklady korunové	mld. Kč	3 014,1	3 004,9	3 036,2	3 018,3		2 997,1	3 021,4	3 034,1										
(k 31.12. předchozího roku)	změna v %	1,5	-0,3	0,7	0,1		-0,6	0,2	0,7										
obyvatelstvo	mld. Kč	1 715,0	1 727,0	1 730,9	1 726,8		1 744,7	1 742,2	1 737,4										
	změna v %	5,2	0,7	0,9	0,7		1,7	1,6	1,3										
ostatní sektory	mld. Kč	1 299,1	1 277,9	1 305,4	1 291,5		1 252,4	1 279,2	1 296,7										
	změna v %	-2,9	-1,6	0,5	-0,6		-3,6	-1,5	-0,2										
z toho: nefinanční podniky	mld. Kč	646,9	596,8	609,1	612,7		614,4	624,3	609,0										
	změna v %	4,8	-7,7	-5,8	-5,3		-5,0	-3,5	-5,9										
Úvěry korunové	mld. Kč	2 143,9	2 157,6	2 160,3	2 168,8		2 186,3	2 195,1	2 225,5										
(k 31.12. předchozího roku)	změna v %	4,2	0,6	0,8	1,2		2,0	2,4	3,8										
obyvatelstvo	mld. Kč	1 139,4	1 141,0	1 142,5	1 148,5		1 154,0	1 160,7	1 187,8										
	změna v %	4,4	0,1	0,3	0,8		1,3	1,9	4,3										
ostatní sektory	mld. Kč	1 004,6	1 016,6	1 017,8	1 020,3		1 032,3	1 034,5	1 037,6										
	změna v %	4,0	1,2	1,3	1,6		2,8	3,0	3,3										
z toho: nefinanční podniky	mld. Kč	675,3	683,0	687,2	691,7		699,7	704,3	709,0										
	změna v %	0,1	1,1	1,8	2,4		3,6	4,3	5,0										
Platební bilance																			
Běžný účet	mld. Kč	26,1					92,7				3,1								
Obchodní bilance	mld. Kč	238,9					79,4				62,8								
Bilance služeb	mld. Kč	55,9					18,7				21,2								
Bilance výnosů	mld. Kč	-268,7					-5,3				-80,9								
Finanční účet	mld. Kč	48,0					112,2				62,4								
z toho:																			
Přímé investice	mld. Kč	-133,6					-2,5				4,2								
Zahraniční v ČR	mld. Kč	101,4					27,1				-11,5								
Portfoliové investice	mld. Kč	90,3					13,8				34,8								
Ostatní investice	mld. Kč	24,3					63,5				-62,2								
Devizové rezervy ČNB	mld. Kč	1 244,3	1 295,7	1 314,4	1 341,5		1 338,1	1 361,9	1 389,4										
Zahraniční zadluženost	mld. Kč	2 856,7			2 895,2				2 900,4										

Pramen: ČNB

I. MAKROEKONOMICKÉ UKAZATELE

Nezaměstnanost podle krajů

Kraj	k 30.6.2014			k 30.6.2015			k 30.7.2015
	počet uchazečů o zaměstnání	počet volných pracovních míst	podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu v %	počet uchazečů o zaměstnání	počet volných pracovních míst	podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu v %	podíl nezaměstnaných na obyvatelstvu v %
Praha	45 507	6 098	5,3	39 764	11 595	4,5	4,6
Středočeský	56 699	7 098	6,4	48 614	12 028	5,4	5,5
Jihočeský	26 682	3 455	6,0	20 689	6 599	4,6	4,6
Plzeňský	21 814	4 331	5,5	18 244	6 843	4,5	4,6
Karlovarský	16 985	1 371	8,0	14 884	2 858	7,0	6,9
Ústecký	61 845	3 315	10,8	53 678	5 519	9,4	9,4
Liberecký	23 995	2 836	7,9	19 905	5 417	6,4	6,5
Královéhradecký	23 540	2 244	6,3	18 132	5 187	4,8	4,9
Pardubický	21 601	3 359	6,1	16 438	5 929	4,6	4,9
Vysočina	22 920	2 307	6,5	19 294	3 942	5,6	5,8
Jihomoravský	64 359	4 301	8,0	54 569	9 176	6,8	6,9
Olomoucký	38 079	2 453	8,5	30 506	5 855	6,8	6,9
Zlínský	28 899	2 423	7,1	23 413	5 642	5,8	5,9
Moravskoslezský	84 254	3 888	9,8	73 265	10 393	8,6	8,6
Celkem ČR	537 179	49 479	7,4	451 395	96 983	6,2	6,3

Pramen: MPSV

II. PRŮMYSL

(b.c. = běžné ceny - průměr roku 2010 = 100; meziroční změna v %, stejné období min. roku = 100)

Průmysl	Měrná jedn.	2014	2015															
			leden	únor	březen	1. - 3.	duben	květen	červen	1. - 6.	červenec	srpen	září	1. - 9.	říjen	listopad	prosinec	1. - 12.
Index průmyslové produkce	%	5,0	2,7	4,9	6,5	4,8	4,5	2,6	8,7	5,0	4,6	6,3						
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	mln. Kč	3525,3	286,1	291,7	326,4	904,2	308,2	294,2	328,2	1834,9	305,1	251,4						
v org. s 50 a více zaměstnanci (b.c.)	%	10,0	3,8	3,6	6,9	4,8	4,5	1,6	7,7	4,7	2,5	0,6						
Tržby z přímého vývozu (b.c.)	mln. Kč	2066,5	172,2	177,4	200,2	549,8	188,2	177,0	202,0	1117,0	184,9	148,8						
v org. s 50 a více zaměstnanci (b.c.)	%	16,8	5,5	6,7	9,3	7,2	6,6	2,3	10,8	6,9	5,1	4,5						
Průměrný evidenční počet zaměstnanců	tis. osob	893,6	906,7	912,1	917,4	912,1	919,3	920,0	922,9	916,4	925,5	925,3						
v org. s 50 a více zaměstnanci (b.c.)	%	1,8	3,2	3,4	3,4	3,4	3,3	3,3	3,3	3,3	3,3	3,2						
Průměrná měsíční nominální mzda	Kč	27 608	27 220	255 784	28 477	27 163	28 349	29 244	28 086	27 864	28 512	26 747						
v org. s 50 a více zaměstnanci (b.c.)	%	2,5	0,8	1,7	2,8	1,8	3,4	1,3	4,3	3,3	3,0	2,5						
Index produktivity práce*/	%	8,0	0,6	0,2	3,3	1,4	1,2	-1,7	4,2	1,4	-0,9	-2,5						
Nové zakázky celkem (z b.c.)**/	%	12,9	4,0	11,2	11,7	8,9	6,6	0,2	10,3	7,4	2,7	8,8						
z toho: nové zakázky ze zahraničí (z b.c.)	%	13,4	5,3	12,8	14,3	10,7	5,1	-4,5	9,2	7,2	6,6	12,8						
nové zakázky z tuzemska (z b.c.)	%	11,7	0,7	7,2	4,9	4,2	10,5	12,6	13,0	8,0	-6,3	-0,8						

Pramen: ČSÚ

Poznámka: nové zakázky celkem, ze zahraničí a z tuzemska jen za vybrané oddíly CZ-NACE (13,14,17,20,21,24-30)

*/ Produktivita práce vypočtena jako podíl indexu tržeb (v b.c.) a indexu průměrného evidenčního počtu zaměstnanců u org. s 50 a více zaměstnanci

**/ organizace s 50 a více zaměstnanci

II. Průmysl

Průmysl - organizace s 50 a více zaměstnanci ve 2. čtvrtletí 2015

CZ-NACE	Počet jedn.	Index prům. produkce	Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb v mil. Kč			Tržby z přímého vývozu v mil. Kč				Průměrný evidenční počet zaměstnanců			Prům.měs.tržby na 1 zam. ve s.c.			Průměrná měsíční mzda		
			b. c. 2015	meziroč. změna	Podíl b.c. prům=100	b. c. 2015	meziroč. změna	Podíl*/ prům=100	Podíl**/ prům=100	osob 2015	meziroč. změna	Podíl prům=100	v Kč 2015	meziroč. změna	Úroveň prům=100	v Kč 2015	meziroč. změna	Úroveň prům=100
B Těžba a dobývání	44	-5,5	14 788	-3,9	1,6	2 768	-22,3	0,3	18,7	27 700	-2,9	3,0	533 874	-1,0	52,8	31 187	-1,3	109,2
D Výr. a rozvod el., plynu, tepla a klimat. vzduchu	102	-1,3	43 449	-6,5	4,7	2 393	-8,9	0,2	5,5	23 354	-2,3	2,5	1 860 434	-4,2	184,1	41 647	-1,1	145,8
C Zpracovatelský průmysl	3 849	6,7	872 425	5,4	93,7	562 014	6,9	60,4	64,4	869 692	3,7	94,5	1 003 142	1,7	99,2	28 124	3,4	98,5
10 Výroba potravinářských výrobků	384	2,8	45 569	-2,2	4,9	11 411	0,1	1,2	25,0	64 692	0,9	7,0	704 400	-3,1	69,7	21 756	3,5	76,2
11 Výroba nápojů	53	-2,6	14 823	-0,9	1,6	3 447	1,7	0,4	23,3	10 621	-1,7	1,2	1 395 598	0,9	138,1	38 975	6,3	136,5
12 Výroba tabákových výrobků	1	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
13 Výroba textilíí	102	1,9	11 281	-1,6	1,2	8 519	-1,4	0,9	75,5	19 042	1,9	2,1	592 443	-3,4	58,6	21 391	2,4	74,9
14 Výroba oděvů	70	12,4	1 474	11,3	0,2	1 067	10,5	0,1	72,4	7 744	6,0	0,8	190 371	5	18,8	15 370	4,1	53,8
15 Výroba usní a souvisejících výrobků	26	3,0	1 054	9,8	0,1	925	15,8	0,1	87,8	3 448	2,5	0,4	305 787	7,1	30,3	18 205	6,3	63,7
16 Zprac. dřeva, vyr. dřev., kork. vyr., kr. vyr. náb.	103	-1,7	12 430	2,2	1,3	7 972	4,1	0,9	64,1	13 966	2,8	1,5	890 024	-0,6	88,1	23 678	4,6	82,9
17 Výroba papíru a výrobků z papíru	92	7,1	16 021	11,0	1,7	10 200	15,1	1,1	63,7	14 803	5,0	1,6	1 082 281	5,7	107,1	26 768	4,0	93,7
18 Tisk a rozmnož. nahaných nosičů	52	-3,7	4 462	0,9	0,5	1 609	0,6	0,2	36,1	8 191	-1,9	0,9	544 711	2,9	53,9	25 124	0,7	88,0
19 Výroba koksu a rafinovaných ropných	4	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
20 Výroba chemických látek a chem. přípravků	118	2,1	38 728	-0,5	4,2	24 911	4,6	2,7	64,3	24 094	3,1	2,6	1 607 387	-3,5	159,0	29 636	2,1	103,8
21 Výroba zákl. farmac. vyr. a farmac. přípravků	31	12,7	7 553	12,9	0,8	6 164	9,7	0,7	81,6	8 805	0,4	1,0	857 792	12,4	84,9	31 069	4,1	108,8
22 Výroba pryžových a plastových výrobků	345	11,0	63 234	9,6	6,8	36 684	12,0	3,9	58,0	67 843	7,4	7,4	932 063	2	92,2	25 908	3,0	90,7
23 Výroba ostatních nekov. minerálních	183	7,3	29 079	7,4	3,1	14 795	5,3	1,6	50,9	44 097	4,3	4,8	659 430	2,9	65,2	28 825	2,8	100,9
24 Výroba zákl. kovů, hutní zprac. kovů,	121	0,2	45 816	0,9	4,9	21 374	-0,4	2,3	46,7	42 307	3,0	4,6	1 082 939	-2,1	107,1	27 925	0,1	97,8
25 Výr. kovových konstrukcí a kovoděl. výrobků	619	7,8	52 704	9,3	5,7	36 765	8,6	4,0	69,8	94 917	4,5	10,3	555 267	4,6	54,9	26 145	3,2	91,5
26 Výroba počítačů, elektron. a optických	116	4,9	69 078	2,3	7,4	53 216	2,6	5,7	77,0	35 370	5,8	3,8	1 953 008	-3,3	193,2	27 373	3,5	95,8
27 Výroba elektrických zařízení	245	7,3	57 338	8,5	6,2	44 865	8,2	4,8	78,2	76 031	2,8	8,3	754 144	5,5	74,6	27 926	5,5	97,8
28 Výroba strojů a zařízení	507	4,4	69 291	4,8	7,4	53 017	6,5	5,7	76,5	101 133	3,2	11,0	685 143	1,6	67,8	28 196	2,3	98,7
29 Výroba motor. voz. (kr. motocy.), přívěs. a	270	11,7	261 994	12,4	28,2	196 303	9,7	21,1	74,9	148 919	5,7	16,2	1 759 303	6,3	174,1	34 146	4,6	119,6
30 Výroba ostatních dopr. prostředků a	59	0,7	14 024	4,5	1,5	10 565	5,6	1,1	75,3	20 329	2,7	2,2	689 847	1,7	68,2	29 126	1,4	102,0
31 Výroba nábytku	101	3,9	4 809	7,0	0,5	3 072	4,6	0,3	63,9	10 950	3,1	1,2	439 196	3,7	43,5	21 176	2,4	74,1
32 Ostatní zpracovatelský průmysl	108	9,2	11 226	16,6	1,2	6 006	9,6	0,6	53,5	22 619	3,3	2,5	496 329	12,8	49,1	23 336	2,3	81,7
33 Opravy a instalace strojů a zařízení	139	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
Průmysl celkem	3 995	5,3	930 662	4,7	100,0	567 175	6,6	60,9	60,9	920 747	3,3	100,0	1 010 768	1,3	100,0	28 559	3,0	100,0

Pramen: ČSÚ

*/ Podíl na celkových tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb průmyslu

**/ Podíl na tržbách za prodej vlastních výrobků a služeb sekce, odvětví a oddílu

III. STAVEBNICTVÍ

1. PRODUKCE, ZAMĚSTNANOST

Stavebnictví (u indexů stejné období min. roku = 100)	Měrná jedn.	2014	2015					
			leden	únor	březen	duben	květen	červen
Index stavební produkce (s.c.)	%	104,3	104,2	106,6	111,0	110,1	111,3	108,8
Průměrný evidenční počet pracovníků (index) */	%	95,2	97,0	98,6	98,7	98,0	97,5	97,7
Průměrná měsíční nominální mzda */	Kč	31 745	28 239	27 533	29 035	32 909	30 305	30 715
Index prům. měs. nom. mzdy	%	98,4	99,4	104,1	106,6	106,1	106,1	106,5

Pramen: ČSÚ

*/ Sledováno u podniků s 50 a více zaměstnanci

**/ místo k průměru 2005 jsou nově poměřovány k roku 2010

2. BYTOVÁ VÝSTAVBA

(stejně období min. roku = 100)

	Měrná jedn.	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015		
												1.Q	2.Q	
Počet bytů:														
zahájených	počet	40 381	43 747	43 796	43 531	37 319	28 135	27 535	23 853	22 108	24 351	5 062	7 868	
	%	103,4	108,3	100,1	99,4	85,7	75,4	97,9	86,6	92,7	110,1	92,9	117,7	
dokončených	počet	32 863	30 190	41 649	38 380	38 473	36 442	28 630	29 467	25 238	23 954	6 227	5 541	
	%	101,8	91,9	138,0	92,2	100,2	94,7	78,6	102,9	85,6	94,9	104,5	119,2	

Pramen: ČSÚ

IV. ZAHRANIČNÍ OBCHOD

1. Teritoriální struktura

Ukazatel	OBRAT		Meziroční změna v %	VÝVOZ		Meziroční změna v %	DOVOZ		Meziroční změna v %	SALDO OBCHODNÍ BILANCE	
	2.Q 2015			2.Q 2015			2.Q 2015			2.Q 2014	2.Q 2015
	mil.Kč	podíl v %	mil.Kč	podíl v %	mil.Kč	podíl v %	mil.Kč	podíl v %	mil.Kč	mil.Kč	
Celkový zahraniční obchod ČR	1 801 497	100,0	7,4	962 292	110,9	7,6	839 205	135,6	7,0	109997	123087
Vyspělé tržní ekonomiky	1 486 603	82,5	7,8	867 774	100,0	8,5	618 829	0,0	6,9	220566	248945
<i>EU</i>	1 353 614	75,1	7,6	794 435	91,5	7,9	559 180	100,0	7,2	214543	235255
<i>ESVO</i>	31 802	1,8	7,2	20 109	2,3	13,8	11 693	1,9	-2,6	5665	8417
<i>ostatní vyspělé tržní ekonomiky</i>	101 187	5,6	10,7	53 230	6,1	16,0	47 957	7,7	5,3	358	5273
Rozvojové ekonomiky	113 417	6,3	17,8	45 641	5,3	15,9	67 776	11,0	19,2	-17507	-22135
Tranzitivní ekonomiky	8 908	0,5	-6,2	5 152	0,6	2,8	3 756	0,6	-16,2	533	1396
Společenství nezávislých států	75 158	4,2	-20,7	30 223	3,5	-22,5	44 935	7,3	-19,4	-16784	-14713
Ostatní *)	111 770	6,2	18,0	12 571	1,4	19,4	99 199	16,0	17,8	-73669	-86627
Nespecifikováno	5 641	0,3	39,1	931	0,1	104,0	4 710	0,8	30,9	-3142	-3779
Zahraniční obchod se zeměmi OECD	1 472 969	81,8	8,0	847 604	97,7	8,7	625 364	101,1	7,2	196352	222240

Pramen: ČSÚ

*) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

IV. ZAHRANIČNÍ OBCHOD

1.1 Teritoriální struktura vývozu

Ukazatel	1. čtvrtletí 2015			2. čtvrtletí 2015			3. čtvrtletí 2015			4. čtvrtletí 2015			Kumulace 1.-4. Q 2015
	mil.Kč	podíl v %	meziroční změna v %	mil.Kč	podíl v %	meziroční změna v %	mil.Kč	podíl v %	meziroční změna v %	mil.Kč	podíl v %	meziroční změna v %	
Celkový vývoz ČR	953 517	100,0	7,2	962 292	100,0	7,6							
Vyspělé tržní ekonomiky	867 930	91,0	8,7	867 774	90,2	8,5							
<i>EU</i>	796 100	83,5	8,4	794 435	82,6	7,9							
<i>ESVO</i>	20 395	2,1	14,9	20 109	2,1	13,8							
<i>ostatní vyspělé tržní ekonomiky</i>	51 435	5,4	10,5	53 230	5,5	16,0							
Rozvojové ekonomiky	43 016	4,5	15,1	45 641	4,7	15,9							
Tranzitivní ekonomiky	4 589	0,5	0,5	5 152	0,5	2,8							
Společenství nezávislých států	24 649	2,6	-34,5	30 223	3,1	-22,5							
Ostatní *)	12 751	1,3	20,1	12 571	1,3	19,4							
Nespecifikováno	582	0,1	-10,7	931	0,1	104,0							
Zahraniční obchod se zeměmi OECD	848 322	89,0	8,8	847 604	88,1	8,7							

Pramen: ČSÚ

1.2 Teritoriální struktura dovozu

Ukazatel	1. čtvrtletí 2015			2. čtvrtletí 2015			3. čtvrtletí 2015			4. čtvrtletí 2015			Kumulace 1.-4. Q 2015
	mil.Kč	podíl v %	meziroční změna v %	mil.Kč	podíl v %	meziroční změna v %	mil.Kč	podíl v %	meziroční změna v %	mil.Kč	podíl v %	meziroční změna v %	
Celkový dovoz ČR	829 753	100,0	8,7	839 205	100,0	7,0							
Vyspělé tržní ekonomiky	596 741	71,9	6,2	618 829	73,7	6,9							
<i>EU</i>	540 529	65,1	6,9	559 180	66,6	7,2							
<i>ESVO</i>	10 570	1,3	-17,4	11 693	1,4	-2,6							
<i>ostatní vyspělé tržní ekonomiky</i>	45 642	5,5	5,0	47 957	5,7	5,3							
Rozvojové ekonomiky	64 908	7,8	17,1	67 776	8,1	19,2							
Tranzitivní ekonomiky	3 833	0,5	-10,2	3 756	0,4	-16,2							
Společenství nezávislých států	42 505	5,1	-19,3	44 935	5,4	-19,4							
Ostatní *)	116 454	14,0	36,8	99 199	11,8	17,8							
Nespecifikováno	5 312	0,6	32,2	4 710	0,6	30,9							
Zahraniční obchod se zeměmi OECD	603 208	72,7	6,7	625 364	74,5	7,2							

Pramen: ČSÚ

*) Čína, Severní Korea, Kuba, Laos, Mongolsko, Vietnam

IV. ZAHRANIČNÍ OBCHOD

2. Zahraniční obchod ČR s vybranými státy

	OBRAT					VÝVOZ					DOVOZ					BILANCE	
	2. Q 2014		2. Q 2014		Meziroční změna v %	2. Q 2014		2. Q 2014		Meziroční změna v %	2. Q 2014		2. Q 2014		Meziroční změna v %	2. Q 2014	2. Q 2015
	mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	mil. Kč
Německo	490 319	29,2	529 677	29,4	8,0	283 079	31,7	306 297	31,8	8,2	207 240	26,4	223 379	26,6	7,8	75 839	82 918
Slovensko	116 655	7,0	125 152	6,9	7,3	75 473	8,4	81 248	8,4	7,7	41 182	5,3	43 904	5,2	6,6	34 291	37 344
Polsko	109 538	6,5	123 257	6,8	12,5	52 231	5,8	57 560	6,0	10,2	57 306	7,3	65 697	7,8	14,6	-5 075	-8 137
Čína	91 552	5,5	107 525	6,0	17,4	10 075	1,1	11 841	1,2	17,5	81 476	10,4	95 685	11,4	17,4	-71 401	-83 844
Francie	71 319	4,3	76 582	4,3	7,4	45 112	5,0	49 922	5,2	10,7	26 207	3,3	26 660	3,2	1,7	18 905	23 262
Itálie	67 511	4,0	73 462	4,1	8,8	34 769	3,9	38 421	4,0	10,5	32 742	4,2	35 041	4,2	7,0	2 027	3 381
Spojené království	61 915	3,7	67 623	3,8	9,2	44 918	5,0	49 735	5,2	10,7	16 996	2,2	17 888	2,1	5,2	27 922	31 847
Rakousko	64 871	3,9	63 771	3,5	-1,7	39 019	4,4	38 112	4,0	-2,3	25 852	3,3	25 659	3,1	-0,7	13 167	12 452
Ruská federace	64 300	3,8	50 063	2,8	-22,1	28 727	3,2	21 098	2,2	-26,6	35 573	4,5	28 964	3,5	-18,6	-6 846	-7 866
Nizozemsko	50 992	3,0	49 963	2,8	-2,0	24 134	2,7	27 024	2,8	12,0	26 857	3,4	22 939	2,7	-14,6	-2 723	4 085
Maďarsko	43 694	2,6	46 483	2,6	6,4	25 531	2,9	26 749	2,8	4,8	18 163	2,3	19 734	2,4	8,7	7 368	7 015
Spojené státy	41 729	2,5	45 525	2,5	9,1	20 334	2,3	24 696	2,6	21,5	21 395	2,7	20 829	2,5	-2,6	-1 061	3 868
Španělsko	36 334	2,2	41 419	2,3	14,0	22 480	2,5	26 281	2,7	16,9	13 854	1,8	15 137	1,8	9,3	8 627	11 144
Belgie	36 783	2,2	37 458	2,1	1,8	22 710	2,5	22 466	2,3	-1,1	14 074	1,8	14 992	1,8	6,5	8 636	7 473
Švýcarsko	21 094	1,3	24 299	1,3	15,2	13 530	1,5	15 609	1,6	15,4	7 564	1,0	8 689	1,0	14,9	5 966	6 920

Pramen: ČSÚ

IV. ZAHRANIČNÍ OBCHOD

3. Zbožová struktura zahraničního obchodu ČR

Ukazatel	Vývoz		Meziroční změna v %	Dovoz		Meziroční změna v %	Saldo obchodní bilance	
	2. Q 2015			2. Q 2015			2. Q 2014	2. Q 2015
	mil. Kč	podíl v %		mil. Kč	podíl v %	mil. Kč	mil. Kč	
Celkový zahraniční obchod	962292	100,0	7,6	839205	100,0	7,0	109997	123087
v tom:								
0 Potraviny a živá zvířata	33100	3,4	7,3	41459	4,9	7,6	-7670	-8358
1 Nápoje a tabák	8558	0,9	16,2	5782	0,7	29,1	2885	2776
2 Suroviny, nepoživatelné, s výjimkou paliv	24055	2,5	8,7	19122	2,3	-5,0	1986	4933
3 Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	29323	3,0	25,9	62813	7,5	-9,8	-46306	-33490
4 Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	3126	0,3	17,4	2305	0,3	13,1	624	821
5 Chemikálie a příbuzné výrobky j.n.	63268	6,6	4,6	98067	11,7	5,3	-32628	-34800
6 Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	159160	16,5	3,3	151126	18,0	7,2	13134	8034
7 Stroje a dopravní prostředky	529968	55,1	8,3	368963	44,0	9,7	152959	161005
8 Průmyslové spotřební zboží	109809	11,4	7,6	87820	10,5	14,3	25220	21989
9 Komodity a předměty obchodu jinde nezatříděné	1925	0,2	3,7	1747	0,2	-15,3	-207	178

Pramen: ČSÚ

Poznámka: "6" - jde zejména o kůže a kožené výrobky, výrobky z pryže, ze dřeva, papír a výrobky z něj, textilní výrobky

kromě oděvů, cement, sklo, porcelán, keramiku, železo a ocel, neželezné kovy, kovové výrobky

"8" - jde zejména o prefabrikované budovy, zdravotnickou, instalační ap. techniku, nábytek, galanterii, oděvy, obuv,

přístroje, zbraně munice, sportovní potřeby, hračky

IV. ZAHRANIČNÍ OBCHOD

3.1 Zbožová struktura zahraničního obchodu ČR se SRN

Ukazatel	Vývoz		Meziroční změna v %	Dovoz		Meziroční změna v %	Saldo obchodní bilance	
	2. Q 2015			2. Q 2015			2. Q 2014	2. Q 2015
	mil.Kč	podíl v %	mil.Kč	podíl v %	mil. Kč	mil. Kč		
Celkový zahraniční obchod	306 297	100,0	8,2	223 379	100,0	7,8	75 839	82 918
v tom:								
0 Potraviny a živá zvířata	7 245	2,4	12,5	9 452	4,2	-2,3	-3 227	-2 207
1 Nápoje a tabák	646	0,2	-11,5	879	0,4	31,2	60	-233
2 Suroviny, nepoživatelné, s výjimkou paliv	8 528	2,8	26,1	2 914	1,3	-2,7	3 766	5 614
3 Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	10 071	3,3	62,1	14 777	6,6	42,7	-4 145	-4 706
4 Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	212	0,1	12,2	284	0,1	8,3	-74	-72
5 Chemikálie a příbuzné výrobky j.n.	15 351	5,0	16,2	28 862	12,9	5,5	-14 158	-13 512
6 Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	48 964	16,0	0,3	45 431	20,3	4,1	5 180	3 533
7 Stroje a dopravní prostředky	175 394	57,3	8,8	99 117	44,4	6,6	68 310	76 277
8 Průmyslové spotřební zboží	39 466	12,9	1,2	21 409	9,6	11,7	19 851	18 057
9 Komodity a předměty obchodu jinde nezatříděné	421	0,1	-4,9	254	0,1	52,3	275	167

Pramen: ČSÚ

3.2 Zbožová struktura zahraničního obchodu ČR se Slovenskem

Ukazatel	Vývoz		Meziroční změna v %	Dovoz		Meziroční změna v %	Saldo obchodní bilance	
	2. Q 2015			2. Q 2015			2. Q 2014	2. Q 2015
	mil.Kč	podíl v %	mil.Kč	podíl v %	mil. Kč	mil. Kč		
Celkový zahraniční obchod	81 248	100,0	7,7	43 904	100,0	6,6	34 291	37 344
v tom:								
0 Potraviny a živá zvířata	8 873	10,9	8,1	2 676	6,1	2,6	5 597	6 197
1 Nápoje a tabák	1 471	1,8	-10,1	363	0,8	-12,0	1 225	1 108
2 Suroviny, nepoživatelné, s výjimkou paliv	1 477	1,8	7,6	1 884	4,3	-2,0	-550	-407
3 Minerální paliva, maziva a příbuzné materiály	10 303	12,7	19,3	4 919	11,2	-11,3	3 086	5 384
4 Živočišné a rostlinné oleje, tuky a vosky	295	0,4	-2,9	118	0,3	-40,9	103	176
5 Chemikálie a příbuzné výrobky j.n.	7 194	8,9	9,2	4 857	11,1	14,5	2 342	2 337
6 Tržní výrobky tříděné hlavně podle materiálu	14 272	17,6	-0,9	10 435	23,8	-1,5	3 801	3 837
7 Stroje a dopravní prostředky	28 860	35,5	11,8	15 990	36,4	23,0	12 804	12 870
8 Průmyslové spotřební zboží	7 990	9,8	1,6	2 564	5,8	3,9	5 393	5 426
9 Komodity a předměty obchodu jinde nezatříděné	513	0,6	-23,8	97	0,2	-47,4	489	416

Pramen: ČSÚ

V. Vnitřní obchod

		2014	2015									
		1.-12.	leden	únor	březen	1.-3.	duben	květen	červen	1.-6.	červenec	1.-7.
Maloobchod (vč. maloobchodního prodeje pohonných hmot); prodej a opravy motorových vozidel (CZ-NACE 45+47)	a)	106,1	105,5	106,0	107,4	106,3	104,7	107,1	110,3	106,9	104,8	106,6
	b)	105,5	106,9	107,9	108,8	107,9	105,8	107,9	111,1	108,1	105,7	107,7
z toho: obchod, opravy a údržba motorových vozidel a maloobchodní prodej pohonných hmot (CZ-NACE 45+47.3)	a)	110,3	106,1	106,6	111,3	108,2	104,6	110,6	115,2	109,2	104,3	108,5
	b)	109,4	108,7	110,0	113,5	110,9	106,8	112,5	116,8	111,5	106,0	110,7
z toho: obchod, opravy a údržba motor. vozidel (CZ-NACE 45)	a)	113,3	110,7	110,6	116,1	112,7	108,2	115,7	121,6	114,0	107,6	113,1
	b)	111,8	109,1	109,1	114,7	111,2	107,2	114,1	119,8	112,6	106,0	111,6
Maloobchod (vč. maloobchodního prodeje pohonných hmot) (CZ-NACE 47)	a)	103,3	103,4	104,0	103,4	103,6	103,1	103,8	105,1	103,8	103,6	103,8
	b)	102,9	106,0	107,3	105,9	106,4	105,1	105,3	106,7	106,0	105,5	106,0
Maloobchodní prodej pohonných hmot (CZ-NACE 47.3)	a)	102,1	92,9	94,7	95,3	94,3	93,9	96,9	95,0	94,8	94,3	94,8
	b)	101,7	107,3	113,5	109,0	109,9	105,6	107,1	105,4	107,8	106,2	107,6
Maloobchod kromě maloobchodního prodeje pohonných hmot (CZ-NACE 47 bez 47.3)	a)	103,5	105,2	105,6	104,7	105,1	104,7	105,0	106,8	105,3	105,2	105,3
	b)	103,1	105,8	106,4	105,5	105,9	105,0	105,1	106,9	105,8	105,4	105,7
Maloobchod s potravinami (CZ-NACE 47.11+47.2)	a)	103,1	103,9	102,8	103,4	103,4	101,7	102,2	103,7	102,9	104,2	103,1
	b)	101,3	104,6	103,5	104,6	104,2	102,0	102,4	103,3	103,4	104,7	103,6
v tom: maloobchod s převahou potravin v nespecializ. prodejnách (CZ-NACE 47.11)	a)	103,2	104,2	102,8	103,2	103,4	101,6	102,2	103,5	102,9	104,3	103,1
	b)	101,4	104,8	103,6	104,5	104,3	102,0	102,4	103,2	103,4	104,8	103,6
maloobchod s potravinami ve specializ. prodejnách (CZ-NACE 47.2)	a)	101,4	101,3	102,5	105,7	103,2	101,9	103,0	105,6	103,4	102,5	103,2
	b)	99,6	101,6	102,2	105,5	103,2	101,6	102,4	104,7	103,0	103,2	103,0
Maloobchod s nepotravinářským zbožím (CZ-NACE 47.19+47.4 až 47.9)	a)	103,9	106,3	108,3	105,8	106,7	107,6	107,5	109,7	107,5	106,3	107,3
	b)	104,5	106,7	108,7	106,2	107,1	107,4	107,1	109,7	107,6	106,0	107,4
Maloobchod prostřednictvím internetu nebo zásilkové služby (CZ-NACE 47.91)	a)	116,3	118,9	119,4	121,9	120,1	116,9	121,6	125,4	120,7	115,6	119,9
	b)	121,6	125,0	125,2	127,4	125,9	121,6	125,4	129,9	125,7	119,0	124,8
Ubytování, stravování a pohostinství (CZ-NACE 55+56)	a)	102,5	100,9	105,1	105,9	103,9	105,1	110,2	109,3	106,3	110,1	106,9
	b)	101,3	99,4	103,9	104,4	102,5	103,7	108,7	107,9	104,9	109,1	105,5
v tom: Ubytování (CZ-NACE 55)	a)	103,9	101,3	107,9	106,1	105,1	103,4	117,5	111,1	108,6	114,8	109,6
	b)	103,6	100,7	107,8	105,5	104,6	103,0	115,9	110,4	107,8	114,5	108,9
Stravování a pohostinství (CZ-NACE 56)	a)	101,9	100,8	104,1	105,8	103,5	105,8	106,8	108,5	105,4	108,3	105,8
	b)	100,2	99,0	102,3	103,9	101,7	103,9	104,9	106,7	103,5	106,6	104,0
Maloobchod (vč. maloobch. prodeje pohonných hmot); prodej a opravy motorových vozidel; ubytování; stravování a pohostinství (CZ-NACE 45+47+55+56)	a)	105,7	105,1	105,9	107,2	106,1	104,7	107,4	110,2	106,8	105,3	106,6
	b)	105,1	106,3	107,5	108,5	107,5	105,6	108,0	110,8	107,8	106,0	107,5
Průměrný evidenční počet zaměstnanců ve fyzických osobách (v tis.) */		512,7	.	.	.	511,7	.	.	.	.	.	.
Průměrná měsíční mzda na 1 fyz. osobu (v Kč)*/		23 724	.	.	.	22 778	.	.	.	.	.	.
- hrubá (meziroční změna v %)		2,0	.	.	.	3,1	.	.	.	.	.	.

Pramen: ČSÚ

Poznámky: a = meziroční index tržeb bez DPH v běžných cenách

b = meziroční index tržeb bez DPH ve stálých cenách

*/ Obchod (CZ NACE 45,46,47); údaje za jednotlivá čtvrtletí

**/ místo k průměru 2005 jsou nově poměřovány k roku 2010